

ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ମସିହା ରଚନାରୁ

ନିର୍ବାଚିତ
ନୀତିବାଣୀ

The writings of the Promised Messiah,
Mirza Ghulam Ahmad (peace be upon him), elucidate
many of Islam's teachings. This book contains excerpts of his
writings with topics ranging from Allah to life after death.

SELECTED WRITINGS OF THE PROMISED MESSIAH^{AS}
(in Odiya)

ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନୀତିବାଣୀ
ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ମସିହା ରଚନାରୁ

ନିର୍ବାଚିତ ନୀତିବାଣୀ

(Muntakhib Tehriraat)

(ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ମସିହା ଓ ମୋହମ୍ମଦୀ ହଜରତ ନିର୍ବାଚିତ ଗୁଲ୍ମାମ ଅହମଦ୍ ଙ୍କ ରଚନାରୁ)

ଭାଷାନ୍ତର : ଅବଦୁଲ କାଦର ଖାନ୍

ସମୀକ୍ଷା : ଇଂ. ରୌଶନ ଖାନ୍

(c) ISLAM INTERNATIONAL PUBLICATIONS LTD.

Published by

Nazarat Nashro Ishaat

Sadr Anjuman Ahmadiyya, Qadian

Dist Gurdaspur, Punjab-143516

First Published in India : 1988

Revised Edition in Odia : 2019

(1000 Copies)

Printed at

Fazle Umar Printing Press

Qadian, Distt. Gurdaspur, Punjab - 143516

ISBN :

No part of this publication may be reproduced in any form or by any means without prior written permission from the publisher.

ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପ୍ତ ଅହମଦିୟା ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଶତବାର୍ଷିକୀ ମହୋତ୍ସବ ଉପଲକ୍ଷେ

ଏକେଶ୍ୱରବାଦ ମନ୍ତ୍ରର ପ୍ରଚାର ଓ ତାହାକୁ ପ୍ରେମ
କରିବା ଅପରାଧରେ ଗୁରୁତର ଶାସ୍ତ୍ର ଓ ଦୁଃଖ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭୋଗ
କରୁଥିବା ତଥା ଅଲ୍ଲୀଃଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶହିଦ୍ ହେଉଥିବା
ସହନଶୀଳତାର ମୂର୍ତ୍ତିମତ୍ତ ପ୍ରତୀକ ବିଲାଲ*ଙ୍କ ସଦୃଶ
ଅହମଦୀ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଏକ ଶୁଦ୍ଧପୂତ
ଉପହାର ।

* ବିଲାଲ^{ରଥ} ଥିଲେ ଦିବ୍ୟ ଅବତାର ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^{ସଅ}ଙ୍କର
ଅନ୍ୟତମ ସହଚର । ଇସଲାମ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ହେତୁ ସେ
ଚରମ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଓ ଅତ୍ୟାଚାରର ଶରବ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ
ଏକେଶ୍ୱରବାଦର ପରିହାର ଅପେକ୍ଷା ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରିବାକୁ
ଶ୍ରେୟଙ୍କର ମନେ କରିଥିଲେ ।

ମର୍ଯ୍ୟାଦାସୂଚକ ଉକ୍ତି

- ସଅ - (ସ୍ଵଲ୍ଲକ୍ଷ ଅଲୈହେ ଓସ୍ଵଲ୍ଲମ) ଅର୍ଥାତ୍ ‘ତାହାଙ୍କ ଉପରେ ଅଲ୍ଲହଙ୍କ ଶାନ୍ତି ଓ ଆଶିଷ ବୃଷ୍ଟି ହେଉ’ । ଏହା ସର୍ବଦା ‘ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ’, (ଅର୍ଥାତ୍ ‘ଦିବ୍ୟ ଅବତାର’, ‘ନବାଗ୍ରେଷ୍ଠ’ ବା ‘ରସୁଲୁଲ୍ଲହ’)ଙ୍କ ନାମ ସହ ସଂଲଗ୍ନ ହୋଇଥାଏ ।
- ଅସ - (ଆଲୈଃସଲାତୁ ଓସ୍ଵଲାମ) ଅର୍ଥାତ୍ ‘ତାହାଙ୍କ ପ୍ରତି ଶାନ୍ତି ବିରାଜିତ ହେଉ’ । ଏହା ସମସ୍ତ ଅବତାର, ନବା, ବାର୍ତ୍ତାବହ ବା ପୟଗମ୍ଭରଙ୍କ ନାମ ସହ ସଂଲଗ୍ନ ହୋଇଥାଏ ।
- ରଅ - (ରଜିଅଲ୍ଲହ ତା’ ଲା ଅନ୍‌ହୁ/ ଅନ୍‌ହା) ଅର୍ଥାତ୍ ‘ଅଲ୍ଲହ ତାଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୁଅନ୍ତୁ’ । ନବାମାନଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ (ଖଲିଫା), ଧର୍ମପତ୍ନୀ ସମୂହ, ସହଚର, ପ୍ରଭୁପ୍ରିୟ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ଵ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ । ଅବଶ୍ୟ ପୁରୁଷଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ‘ଅନ୍‌ହୁ’ ଓ ମହିଳାଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ‘ଅନ୍‌ହା’ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ।
- ରଉ - (ରହମହୁଲ୍ଲହୁତା’ଲା) ଅର୍ଥାତ୍ ‘ଈଶ୍ଵରଙ୍କ କରୁଣା ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ସଦୈବ ଉନ୍ମତ ହେଉ ।’ ଏହା ମଧ୍ୟ ମୁସଲିମ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକବାଦୀ ସନ୍ଥ ତଥା ଖଲିଫାଙ୍କ ନାମ ସହିତ ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବାକୁ ହୁଏ ।
- ଅବ - (ଅୟଦହୁଲ୍ଲହୁ ତା’ଲା ବେନସରିହିଲ୍ ଅଜାଜ୍) ଅର୍ଥାତ୍ ଈଶ୍ଵର ତାଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ହୁଅନ୍ତୁ । ଏହା ଏକ ଆଶୀର୍ବାଦ ସୂଚକ ଉକ୍ତି, ଯାହା କେବଳ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜୀବିତ ଥିବା ଖଲିଫା ଓ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଧର୍ମଗୁରୁ ବା ଧର୍ମାତ୍ମାଙ୍କ ନାମ ସହିତ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ।

ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ସୂଚକ ସଂକେତ ସଂପୃକ୍ତ ମହାପୁରୁଷମାନଙ୍କ ନାମ ଉଚ୍ଚାରଣ କଲାବେଳେ ତାଙ୍କ ସମ୍ମାନାର୍ଥେ ସେହି ନାମ ସହିତ ଏହାକୁ ଉଚ୍ଚାରଣ କରିବାକୁ ହୁଏ ।

ସୂଚୀପତ୍ର

୧.	ଅଲ୍ଲୀଃ ପରଂବ୍ରହ୍ମ	୧
୨	ଅଲ୍ଲୀଃଙ୍କ ଦର୍ଶନ	୨
୩	ଇଶ୍ଵରଙ୍କର ନିଜ ଅନୁରକ୍ତଙ୍କ ସହିତ ବ୍ୟବହାର	୨
୪	ପବିତ୍ର ରସୁଲ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ	୯
୫	ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ମସିହଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ	୧୨
୬	ଜମାଅତ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ	୧୪
୭	ଉପଦେଶାବଳୀ	୧୮
୮	ଅସତ୍ ଚିନ୍ତନ	୧୯
୯	ଦିବ୍ୟ ପ୍ରକଟନ	୨୧
୧୦	ଦେବଦୂତ	୨୪
୧୧	ଅଲ୍ଲୀଃଙ୍କ ପଥରେ ପ୍ରବଳ ଉଦ୍ୟମ	୨୬
୧୨	ପ୍ରାର୍ଥନା	୨୭
୧୩	ଆମ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ	୨୮
୧୪	ପାପ	୨୯
୧୫	ମୋକ୍ଷ	୩୦
୧୬	ମୃତ୍ୟୁପର ଜୀବନ	୩୧
୧୭	ଆତ୍ମା	୩୨
୧୮	ୟାଜୁଜ୍ଞ ଓ ମାଜୁଜ୍ଞଙ୍କ ବାସ୍ତବ ଚିତ୍ର	୩୩
୧୯	ଆଲୋକର ଯୁଗ	୩୩
୨୦	ପବିତ୍ର କୁରଆନ	୩୭
୨୧	ବିଶ୍ଵର ଧର୍ମମାନ	୪୩
୨୨	ମାନବ ସମାଜ ପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତି	୪୪
୨୩	ଅହମଦିୟା ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଭବିଷ୍ୟତ	୪୫
୨୪	ଅନ୍ତିମ ବିଜୟ	୪୬

نَحْمَدُهُ وَنُصَلِّي عَلَى رَسُولِهِ الْكَرِيمِ

ମୁଖବନ୍ଧ

ହଜରତ ମିର୍ଜା ଗୁଲାମ ଅହମଦ (୧୮୩୫-୧୯୦୮) ନିଜକୁ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ପ୍ରେରିତ ଯୁଗପୁରୁଷ ରୂପେ ଦାବି କରିବା ଦିନ ଠାରୁ ସମ୍ପ୍ରତି ଏକଶହ ବର୍ଷ ବିତିଗଲାଣି । ତାଙ୍କରି ଲେଖାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ବଛା ବଛା କେତୋଟି ବିଷୟକୁ ସଙ୍କଳିତ କରି ମୁଦ୍ରଣ କରିବା ଅହମଦିୟା ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଶତବାର୍ଷିକୀ (୧୮୮୯-୧୯୮୯) କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଏକ ଅଂଶବିଶେଷ । ସେହି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଇସଲାମ ଧର୍ମର ଅନୁଗାମୀମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟତମ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ, ଯାହା ସ୍ୱୟଂ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ।

ପ୍ରବଳ ମାତ୍ରାରେ ବିରୋଧାତ୍ମକ ଓ ଶତ୍ରୁତା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏହି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପୃଥିବୀର ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶରେ ଅତି ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇ ଚାଲିଛି । ସମ୍ପ୍ରତି (୧୯୯୮ ମସିହା ସୁଦ୍ଧା) ୧୧୭ଟି ଦେଶରେ ଏହା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇ ସାରିଲାଣି ଏବଂ ଏହା ଇସଲାମର ବାସ୍ତବ ସ୍ୱର ହିସାବରେ ଆଗକୁ ଆଗକୁ ମାଡ଼ି ଚାଲିଛି ।

ଅହମଦିୟା ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ବାଉଁଶ, ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ବୁଝିବା ପାଇଁ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଉପାୟ ହେଉଛି, ହଜରତ ମିର୍ଜା ଗୁଲାମ ଅହମଦ ସାହେବ କରିଥିବା ଦାବିଗୁଡ଼ିକୁ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା ଓ ଉଦ୍ୟମ କରାଯିବ । ସବୁଠାରୁ ନିଶ୍ଚିତ ଉପାୟ ଓ ବିବେକାନୁମୋଦିତ ପଦ୍ଧା ହେଉଛି ଯେ ଜଣେ ସତ୍ୟାନୁସନ୍ଧିଷ୍ଠ ବ୍ୟକ୍ତିର ମନରେ ଯେଉଁ ସବୁ ସଂଶୟ ଓ ସନ୍ଦେହ ଜାଗ୍ରତ ହେଉଛି, ତାହା ନିଜକୁ ସେହି ଅଜ୍ଞାକୃତ ମସିହ ଓ ମେହଦି ବୋଲି ଦାବି କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଲେଖାରୁ ନିରପେକ୍ଷ ଭାବରେ ସମାଧାନ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରିବ ।

ଏହି ସଂକଳନରେ ତାଙ୍କ ପୁସ୍ତକରୁ ଏପରି କେତୋଟି ବଛା ବଛା ଗଦ୍ୟାଂଶ ସଙ୍କଳିତ ହୋଇଛି, ଯହିଁରେ ମଣିଷ ଜୀବନର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗ ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରାଯାଇଛି । ଆମେ ପାଠକଙ୍କ ଠାରୁ ଆଶା କରୁଛୁ ଯେ ସେ ଆମର ଏହି କ୍ଷୁଦ୍ର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ପ୍ରସ୍ତୁତ ସଙ୍କଳନକୁ ପାଠ କଲେ ବସ୍ତୁତଃ ତାଙ୍କ ରଚିତ ଅଶୀର୍ବାଦ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ପୁସ୍ତକ ଅଧ୍ୟୟନ କରିନେବେ । କାରଣ ଏ ସମସ୍ତ ପୁସ୍ତକ କେବଳ ତଥ୍ୟମୂଳକ ଓ ଆଲୋକପ୍ରଦ ନୁହେଁ, ବରଂ ତାହା ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବ ।

ହଜରତ ମିର୍ଜା ଗୁଲାମ ଅହମଦ ୧୮୮୯ ମସିହାରେ ଦାବି କରିଥିଲେ ଯେ ସେ ହିଁ ସେହି ସଂସ୍କାରକ ଯାହାଙ୍କ ଆବିର୍ଭାବ ବିଷୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀମାନେ ତାହାଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ନାମ ଓ ବିଭିନ୍ନ ପଦବୀରେ ନାମିତ କରି ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ । ହିନ୍ଦୁମାନେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ, ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନମାନେ ମସିହଙ୍କୁ, ବୌଦ୍ଧମାନେ ବୁଦ୍ଧଙ୍କୁ ଓ ମୁସଲମାନମାନେ ମୋହମ୍ମଦ ତଥା ମସିହଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲେ । ହଜରତ ମିର୍ଜା ଗୁଲାମ ଅହମଦ ଅଲ୍ଲୀଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଓ ମାର୍ଗ ପ୍ରଦର୍ଶନ ବଳରେ ଏକ ବୈପ୍ଳବିକ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ଯେ ଜଣେ ମାତ୍ର ‘ଅଜ୍ଞାକୃତ ସଂସ୍କାରକ’ ପ୍ରକଟିତ ହେବେ ଓ ସେ ସମସ୍ତ ଜାତି ଓ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀମାନଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିବେ । ସେହି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ଅବତାର ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ଇସଲାମ ଧର୍ମର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^ସଙ୍କର ଅଧୀନସ୍ଥ ହୋଇ ଆବିର୍ଭୂତ ହେବେ । ସେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ଯେ ଇସଲାମ ହିଁ ହେବ ସମସ୍ତ ମାନବ ଜାତିର ରୁଡ଼ାନ୍ତ ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଧର୍ମ ଏବଂ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^ସ ଏହାର ଏକମାତ୍ର କର୍ଣ୍ଣଧାର ଓ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମାନବୀୟ ଜୀବନାଦର୍ଶ । ଚଳିତ ଯୁଗରେ ତାହାଙ୍କ ଆଜ୍ଞାଧୀନ ହୋଇ ଓ ତାଙ୍କ ଦାସତ୍ୱରେ ଆସିଥିବା ବିଶ୍ୱ ସୁଧାରକଙ୍କ ଆବିର୍ଭାବ ପରିଶେଷରେ ଏପରି ଏକ ବିଶ୍ୱଧର୍ମର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଏକ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଯୁଗ ଭାବେ ପ୍ରତିପାଦିତ ହେବ, ଯାହାର ସ୍ୱପ୍ନ ମାନବ ସମାଜ ଦେଖିଆସିଛି ଓ ତାକୁ ପାଇବାକୁ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇଛି ।

ସୁତରାଂ ୧୮୮୯ରେ ଏକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ଅଲ୍ଲୀ ତାଙ୍କୁ ଦୈବୀବାଣୀ ମାଧ୍ୟମରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ, ଯାହା ତାଙ୍କ ଆଗମନ ଓ ଆବିର୍ଭାବର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ପୂରଣ କରିବ । ସେଥିପାଇଁ ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଦାବିକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ ଓ ତା’ଉପରେ ଆସ୍ଥା ସ୍ଥାପନ କରୁଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ଦୀକ୍ଷା ଦେଇ ସେ ୧୮୮୯, ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୩ରେ ଭାରତର ପଞ୍ଜାବସ୍ଥିତ ଲୁଧିଆନା ନାମକ ଏକ ସହରରେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବେ ଅହମଦିୟା ମୁସଲିମ ଜମାଅତ ଗଠିତ ହେବାର ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ।

ଅହମଦ ନିଜ ଜୀବନକାଳ ମଧ୍ୟରେ ଆର୍ଯ୍ୟ ସମାଜୀ ଓ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ପାଦ୍ରୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଇସଲାମ ଉପରେ ହେଉଥିବା ଆକ୍ରମଣର ଦୃଢ଼ ପ୍ରତିବାଦ ଜଣାଇଥିଲେ ଓ ପବିତ୍ର କୁରଆନର ଶାଶ୍ୱତ ତଥା ସାର୍ବଜନୀନ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରସାର ପାଇଁ ୮୦ରୁ ଅଧିକ ସାରଗର୍ଭକ ପୁସ୍ତକ ରଚନା କରିଥିଲେ । ସୀମିତ ସମ୍ବଳ ଓ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ନଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସେ ପୃଥିବୀରେ ଇସଲାମର ପ୍ରଚାର କରାଇଥିଲେ । ୧୯୦୮ ମସିହାରେ ତାଙ୍କର ଦେହାବସାନ ହେଲା ଓ ତା’ପର ୦ାରୁ ଏହି ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଖିଲାଫତ (ଉତ୍ତରାଧୀକାର) ବ୍ୟବସ୍ଥା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇ ଆସୁଛି । ଏହି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ନେତୃତ୍ୱାଧୀନରେ ଏକଜୁଟ ହୋଇ ଏହାର ୧୬ କୋଟିରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଅନୁଗାମୀ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ବାସ୍ତବ ଇସଲାମର ପ୍ରଚାର ଓ କୁରଆନ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରସାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯୁଗାନ୍ତକାରୀ ଦିଗଦର୍ଶନ ଦେଇ ଆସୁଛି ।

ଭାରତ ଉପମହାଦେଶର ବିଭାଜନ ହେବା ପରେ ଯେତେବେଳେ ଅହମଦିୟା ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଅନୁଗାମୀଙ୍କୁ ପାକିସ୍ତାନକୁ ଦେଶାନ୍ତର ହେବାକୁ ପଡ଼ିଲା, ସେତେବେଳେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ସଦର ମହକୁମା ଭାରତରୁ ପାକିସ୍ତାନକୁ ଉଠି ଆସିଲା । ସେବେଠାରୁ ସେମାନଙ୍କର ନୂତନ ଧର୍ମକେନ୍ଦ୍ର ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ପଞ୍ଜାବର ଚେନାବ ନଦୀ କୂଳରେ ରବୁଡ଼ା ନାମକ ଏକ ଛୋଟ ସହର ସ୍ଥାପନ କରାଗଲା ।

ଅହମଦିୟା ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ବିରୋଧୀମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସମୟକୁ ସମୟ ସେମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅନେକ ଶତ୍ରୁତା ମୂଳକ ଆନ୍ଦୋଳନ କରାହୋଇ ଆସୁଛି । ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ୧୯୫୩, ୧୯୭୪ ଓ ୧୯୮୪ର ଆନ୍ଦୋଳନ ସୁବିଦିତ । ଶେଷ ଆନ୍ଦୋଳନଟି ପାକିସ୍ତାନ ସରକାରଙ୍କ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ଥନ ଓ ସହଯୋଗ କ୍ରମେ କରାଯାଇଥିଲା । ଅହମଦିୟା ବିରୋଧୀ ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଜାରି ହେବା ଦିନଠାରୁ ତତ୍କାଳୀନ ଏକଛତ୍ର ଶାସକ ଜିଆଉଲ ହକ୍ଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ କଠୋର ବ୍ୟବସ୍ଥାମାନ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ପ୍ରଗତିରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କଲା ଏବଂ ଏତଦ୍ଵାରା ଅହମଦୀ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସମସ୍ତ ମାନବିକ ମୌଳିକ ଅଧିକାରକୁ ଛଡ଼ାଇ ନିଆଗଲା ।

ଅହମଦିୟା ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ପ୍ରକୃତ ପକ୍ଷେ ବହୁ ତ୍ୟାଗ ସ୍ଵୀକାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲେ ହେଁ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କର ଅଶେଷ କରୁଣା ରହିଥିବା ଯୋଗୁଁ ପାକିସ୍ତାନରେ ସରକାର ତଥା ସରକାରଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗ ଦେଇଥିବା ଉଲ୍ଲେମାମାନଙ୍କ ସମସ୍ତ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ବିଫଳ ଓ ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହି ଶତ୍ରୁତା ଫଳରେ ପୃଥିବୀର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅହମଦୀମାନେ ଯେଉଁ ଦୃଢ଼ ସଂକଳ୍ପ ଓ ନବ ଉନ୍ମାଦନାମୂଳକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି, ତାହା ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ପ୍ରଗତିର ମାତ୍ରାକୁ ଅନେକ ବଢ଼ାଇ ଦେଇଛି ।

ଯାହାହେଉ, ତିଷ୍ଠି ରହିବା ପାଇଁ ଏଇ ଯେଉଁ ଜୋରଦାର ସଂଗ୍ରାମ ଓ ମାନବିକ ସ୍ଵାଧୀନତାର ମୌଳିକ ଅଧିକାର ପାଇଁ ଯେଉଁ ସଂଘର୍ଷ ଝଲିଛି, ସେଥିରେ ହଜାର ହଜାର ହଜାର ସଂଖ୍ୟାରେ ଅହମଦୀମାନେ ନିଷ୍ଠୁର ମୂଳକ କାରାବରଣ କରିବା ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଦୈହିକ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଭୋଗ କରିଛନ୍ତି ।

୧୯୮୯ର ଶତବାର୍ଷିକୀରେ କୃତଜ୍ଞତା ଜ୍ଞାପକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଶ୍ଵବ୍ୟାପକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମଧ୍ୟରେ ଶହେରୁ ଅଧିକ ଭାଷାରେ ପବିତ୍ର କୁରଆନ, ପବିତ୍ର ରସୁଲଙ୍କର ମୁଖନିଃସୂତ ବାଣୀ ସମ୍ବଳିତ ହଦିସ ଏବଂ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ମସିହଙ୍କ ଅନେକ ବଛାବଛା ଲେଖାର ଅନୁବାଦ ଓ ପ୍ରକାଶନ ପାଇଁ ଯେଉଁ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା, ଏହି ପୁସ୍ତକଟି ହେଉଛି ସେହି ମହତ ଅଭିଳାଷ ପୂରଣର ଏକ ଅଂଶବିଶେଷ ଏବଂ ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ କଲ୍ୟାଣକର ଯୋଜନା ।

ନଜାରତ ଇଶାଅତ
କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରକାଶନ ବିଭାଗ, ରବୁଡ଼ା, ପାକିସ୍ତାନ

ଅଲ୍ଲାଃ ପରବ୍ରହ୍ମ

ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଠାରେ ହିଁ ଆମର ସ୍ୱର୍ଗ । ଆମେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କୁ ଦେଖିଛୁ ଓ ତାଙ୍କ ଠାରେ ସମସ୍ତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ପାଇଛୁ । ତେଣୁ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଠାରେ ହିଁ ଆମର ପରମ ଆନନ୍ଦ । ତାଙ୍କୁ ପାଇବା ଲାଗି ଜୀବନ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ଲାଭଯୋଗ୍ୟ । ଏହି ପଦ୍ମରାଗ ମଣିକୁ ପାଇବା ଲାଗି ନିଜକୁ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା କ୍ରମଯୋଗ୍ୟ । ତୁମେ ଯେଉଁମାନେ ଏଥିରୁ ବଞ୍ଚିତ, ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦର ନିକଟକୁ ଦଉଡ଼ି ଯାଅ, ଏହା ତୁମର ତୃଷ୍ଣା ନିବାରଣ କରିବ । ଏହା ହିଁ ସେହି ଜୀବନ ନିର୍ଦ୍ଦର, ଯାହା ତୁମକୁ ରକ୍ଷା କରିବ । ମୁଁ କ’ଣ ବା କରିବି ଓ କେଉଁ ଡିଷ୍ଟିମ ବଜାଇ ଘୋଷଣା କରିବି ଯେ ଏ ହେଉଛନ୍ତି ତୁମର ପ୍ରଭୁ, ଯାହା ଫଳରେ ଲୋକେ ଶୁଣିପାରିବେ । ସେମାନଙ୍କ କାନରେ କେଉଁ ଔଷଧ ପକାଇବି, ଯାହାଫଳରେ ସେମାନେ ଶୁଣିବେ । ତୁମେ ଯଦି ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କର, ତେବେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୁଅ ଯେ ଅଲ୍ଲାଃ ମଧ୍ୟ ତୁମର ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗୁଲୁଖଣ୍ଡ ୧୯, ପୃଷ୍ଠା ୨୧-୨୨; କସ୍ତୁରୁହ, ପୃଷ୍ଠା ୨୩-୨୪)

ଯେଉଁମାନଙ୍କର କାନ ଅଛି ସେମାନେ ଶୁଣ; ଅଲ୍ଲାଃ ତୁମଠାରୁ କ’ଣ ବା ଚାହାନ୍ତି ? କେବଳ ଏଇଆ ଯେ ତୁମେ ଏକାନ୍ତ ଭାବେ ତାଙ୍କର ହିଁ ହୋଇଯାଅ ଏବଂ ଏଇ ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ବା ଏଇ ସ୍ୱର୍ଗରେ କାହାରିକୁ ତାଙ୍କର ସମକକ୍ଷ ମନେକର ନାହିଁ । ସେ ହିଁ ଆମର ପ୍ରଭୁ, ସେ ଆଗରୁ ଯେପରି ଜୀବିତ ଥିଲେ ଆଜି ବି ସେପରି ଜୀବିତ ଅଛନ୍ତି । ସେ ଆଗରୁ ଯେପରି କହୁଥିଲେ ଆଜି ବି ସେହିପରି କହୁଛନ୍ତି । ସେ ଯେପରି ଆଗରୁ ଶୁଣୁଥିଲେ ଆଜି ବି ସେହିପରି ଶୁଣୁଛନ୍ତି । ଏହି ଯୁଗରେ ତ ସେ ଶୁଣୁଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ କିଛି କହୁନାହାନ୍ତି ବୋଲି ଭାବିବା ଏକ ଅଳୀନ ବିଶ୍ୱାସ । ସେ ବାସ୍ତବରେ ଶୁଣୁଛନ୍ତି ଓ କହୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଗୁଣ ଚିରନ୍ତନ ଓ ଶାଶ୍ୱତ । ତାଙ୍କର କୌଣସି ଗୁଣ କେବେ କାର୍ଯ୍ୟରହିତ ହୋଇ ନାହିଁ କି ହେବ ନାହିଁ । ସେ ହେଉଛନ୍ତି ସେହି ଚିରନ୍ତନ ସତ୍ତା, ଯେ କି ଅତୁଳନୀୟ ଓ ଯାହାଙ୍କ ସଦୃଶ ଆଉ କେହି ନାହିଁ । ଏପରି ଜଣେ କେହି ନାହିଁ ଯେ କି ଗୁଣରେ ତାଙ୍କ ସଦୃଶ ହେବ । ତାଙ୍କ ଶକ୍ତି କେବେ ହ୍ରାସ ହୁଏ ନାହିଁ । ସେ ନିକଟରେ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ଦୂରରେ ଓ ଦୂରରେ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ନିକଟରେ... ସେ ଉଚ୍ଚଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚତମ; ତଥାପି କୁହାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ତାଙ୍କ ତଳେ ଥାଇ କେହି ଜଣେ ତାଙ୍କ ଠାରୁ ଦୂରରେ । ସେ ସ୍ୱର୍ଗରେ, କିନ୍ତୁ କୁହାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ସେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ନାହାନ୍ତି । ସର୍ବାଙ୍ଗ ସୁନ୍ଦର ଗୁଣସମୂହ ତାଙ୍କଠାରେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଯେଉଁସବୁ ଗୁଣ ପ୍ରଶଂସାଯୋଗ୍ୟ, ସେ ତାକୁ ହିଁ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି । ସେ ସମସ୍ତ ଉତ୍କର୍ଷତାର ଉତ୍ତମ ସ୍ଥଳ; ସେ

ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ । ଯାହାକିଛି ଉତ୍ତମ, ତାଙ୍କଠାରୁ ହିଁ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ଓ ସବୁକିଛି ତାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଫେରିଯାଏ । ସେସବୁ ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକ, ତାଙ୍କଠାରେ ସମସ୍ତ ଉତ୍କର୍ଷତା ସମ୍ମିଳିତ । ତାଙ୍କଠାରେ କୌଣସି କଳଙ୍କ ନାହିଁ କି ଦୁର୍ବଳତା ନାହିଁ । ସମସ୍ତ ମର୍ତ୍ତ୍ୟବାସୀ ଓ ସମସ୍ତ ସ୍ୱର୍ଗବାସୀ ତାହାଙ୍କର ଉପାସନା କରନ୍ତି । ଏହାହିଁ ତାଙ୍କର ଅନନ୍ୟ ଅଧିକାର ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍ ଗ୍ରନ୍ଥ ଖଣ୍ଡ ୨୦, ପୃଷ୍ଠା ୩୦୯-୩୧୦; ଅଲ୍ ଓସିୟର୍ ପୃଷ୍ଠା ୧୧-୧୨)

ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଦର୍ଶନ

ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ସମେତ ଘେରରେ କବଳିତ ସେ ଶାସ୍ତ୍ରରୁ ମଧ୍ୟ ନିସ୍ତାର ପାଇବ ନାହିଁ । ଇହ ଜଗତରେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଦର୍ଶନ ଲାଭରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେବାର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଅଛି, ସେ ପର ଜଗତରେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ଧକାର ଗହ୍ୱର ମଧ୍ୟରେ ନିସ୍ଥିତ ହେବ । ଅଲ୍ଲାଃ କହିଛନ୍ତି; ‘କିନ୍ତୁ ଇହଜଗତରେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ଧ, ପର ଜଗତରେ ମଧ୍ୟ ସେ ଅନ୍ଧ ।’

مَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَىٰ (୧୭ : ୭୩ ଦୁଷ୍ଟବ୍ୟ) ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍ ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ ୧୩, ପୃଷ୍ଠା ୨୫; କିତାବୁଲ ବରିୟା ପୃ - ୪୭)

ଇଶ୍ୱରଙ୍କର ନିଜ ଅନୁରକ୍ତ ସହିତ ବ୍ୟବହାର

ବାସ୍ତବରେ ଅଲ୍ଲାଃ ସର୍ବ କ୍ଷମତାଶାଳୀ ଓ ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ । ତାଙ୍କର ଯେଉଁ ଭକ୍ତମାନେ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ପ୍ରେମ ଓ ନିଷ୍ଠାର ସହିତ ଆସନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ନଷ୍ଟ ହେବାକୁ ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ । ଜଣେ ଶତ୍ରୁ ସଗର୍ବେ କହେ ଯେ ସେ ତା’ର ଚକ୍ରାନ୍ତ ବଳରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଧ୍ୱଂସ କରିଦେବ ଓ ସେହି ଅହିତାକାଂକ୍ଷୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଆହୁରି ଇଚ୍ଛାକରେ ଯେ ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ପଦଦଳିତ କରିଦେବ । ଅଲ୍ଲାଃ କହିନ୍ତି; ‘ରେ ମୁର୍ଖ ! ମୋ ସହିତ ସଂଗ୍ରାମ କରିବା ଲାଗି ତୋର ସାହସ ଅଛି ? ଏବଂ ଯିଏ ମୋର ପ୍ରିୟ ତୁ ତାକୁ ଲାଞ୍ଜିତ କରିବୁ ?’ ସ୍ୱର୍ଗରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇ ନଥିଲେ, ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ କିଛି ଘଟିବ ନାହିଁ ଓ ସ୍ୱର୍ଗର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଅନୁସାରେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟର ମାନବକୁ ହସ୍ତ ପ୍ରସାରଣ ପାଇଁ ଯେତିକି ସ୍ୱାଧୀନତା ଦିଆଯାଇଛି ସେ ତା’ଠାରୁ ଆଉ ଅଧିକ ପ୍ରସାରଣ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଯେଉଁ ନିଷ୍ଠୁର ଓ କ୍ଷତ୍ରଯନ୍ତ୍ରକାରୀମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଘୃଣାବ୍ୟଞ୍ଜକ ଓ ଲଜ୍ଜାହୀନ କୁଟଚକ୍ର ମଧ୍ୟରେ ମନେ ପକାଇ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ ସେହି ମହାନ ସତ୍ତାଙ୍କର କ୍ଷମା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ବ୍ୟତିରେକ ପତ୍ରଟିଏ ମଧ୍ୟ ଖସି ପାରେନା, ସେମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ନିର୍ବୋଧ । ସୁତରାଂ ସେମାନଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ସେମାନେ ବ୍ୟର୍ଥ ତଥା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ଦିଗରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ କୁକାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ସତ୍‌ମାର୍ଗରେ ପରିଚାଳିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର କୌଣସି କ୍ଷତି ହୁଏ ନାହିଁ, ବରଂ ଅଲ୍ଲହଙ୍କ ନିଦର୍ଶନ ବ୍ୟାପକ ଆକାରରେ ପ୍ରକଟିତ ହୁଏ ଓ ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଲ୍ଲହଙ୍କ ପଦ୍ମ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଜ୍ଞାନର ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥାଏ । ଯେଉଁ ସର୍ବ କ୍ଷମତାଶାଳୀ ଓ ସର୍ବ ଶକ୍ତିମାନ ପରମେଶ୍ଵରଙ୍କୁ ଭୌତିକ ଚକ୍ଷୁ ଦେଖି ପାରେ ନାହିଁ, ସେ ବାସ୍ତବରେ ନିଜର ଅଲୌକିକ ଚମତ୍କାରୀତା ଦ୍ଵାରା ନିଜକୁ ପ୍ରକଟିତ କରିଥାଆନ୍ତି ।
(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥ ଖଣ୍ଡ ୧୩, ପୃ - ୧୯-୨୦; କିତାବୁଲ ବରିଷ୍ଠା, ପୃ ୧-୨)

ଅଲ୍ଲହ ହିଁ ସମସ୍ତ ସ୍ଵର୍ଗ ଓ ମର୍ତ୍ତ୍ୟର ଜ୍ୟୋତି । ପରିପୁଷ୍ଟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜ୍ୟୋତି ଉଚ୍ଚ ହେଉ ବା ନୀଚ, ଆତ୍ମିକ ହେଉ ବା ଦୈହିକ ହେଉ, ମୌଳିକ ସ୍ଥିତିରେ ହେଉ ବା ପାର୍ଥକ ଗୁଣାତ୍ମକ, ପ୍ରକ୍ଷନ୍ନ ରୂପରେ ହେଉ ବା ପ୍ରକଟିତ ରୂପରେ, ମାନସିକ ହେଉ ବା ବାହ୍ୟ ପରିପାଟୀରେ, ବ୍ୟକ୍ତିନିଷ୍ଠ ହେଉ ବା ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ହେଉ, ତାହା ତାଙ୍କରି କରୁଣାର ଉତ୍ସ, ସମସ୍ତ ଜ୍ୟୋତିର ସର୍ବଶେଷ କାରଣ, ସମସ୍ତ କୃପାର ଉତ୍ପତ୍ତିସ୍ଥଳ । ତାଙ୍କରି ସଭା ହିଁ ବିଶ୍ଵର ଅବଲମ୍ବନ ଓ ସମସ୍ତ ଉଚ୍ଚ ଓ ନୀଚର ଆଶ୍ରୟ । ସେ ହିଁ କିଛି ନାହିଁର ଅକ୍ଷକାର ଭିତରେ ସବୁକିଛି ବାହାରକୁ ଆଣିଛନ୍ତି ଓ ସେ ହିଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆକୃତି ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସଭା ନାହିଁ, ଯାହା ନିଜ ବଳରେ ରହିପାରେ କିମ୍ବା ଶାଶ୍ଵତ ହୋଇପାରେ; ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ସଭା ତାଙ୍କର କୃପାଗ୍ରହୀତା । ସ୍ଵର୍ଗ ଓ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ, ମଣିଷ ଓ ପଶୁ, ପଥର ଓ ବୃକ୍ଷ, ଆତ୍ମା ଓ ଶରୀର ସବୁକିଛି ତାଙ୍କରି କୃପାରେ ତିଷ୍ଠି ରହିଛି ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥ ଖଣ୍ଡ ୧, ପାଦଟୀକା, ପୃଷ୍ଠା ୧୯୧-୧୯୨; ରୁହାନି ଏ ଅହମଦିଷ୍ଠା, ପାଦଟୀକା ୧୧)

ہمسر نہیں ہے اُس کا کوئی نہ کوئی ثانی	حمد و ثنا اُسی کو جو ذات جاودانی
غیروں سے دل لگانا جھوٹی ہے سب کہانی	باقی وہی ہمیشہ غیر اُس کے سب ہیں فانی
دل میں میرے سبھی ہے سُبْحَنَ مَنْ یَّرَانی	سب غیر ہیں وہی ہے اک دل کا یارِ جانی
ہم کو وہی پیارا دلبر وہی ہمارا	سب کا وہی سہارا رحمت ہے آشکارا
یہ روز کر مبارک سُبْحَنَ مَنْ یَّرَانی	اُس بن نہیں گزارا غیر اُس کے جھوٹ سارا

(روحانی خزائن جلد ۱۲ محمود کی آئین صفحہ ۳۱۹)

ହମ୍ବୋ ସନା ଉସିକୋ ଯୋ ଜାତେ ଜାଘେଦାନୀ
ହମ୍ବର ନେହିଁ ହେଁ ଉସକା କୋଇ ନା କୋଇ ସାନୀ ।
ବାକି ଓହି ହେଁ ହମେଶା ଗୈର ଉସକେ ସବ ହେଁ ଫାନୀ
ଗୈରୋଁସେ ଦିଲ୍ ଲଗାନା ଝୁଟି ହେଁ ସବ କାହାନୀ ।
ସବ ଗୈର୍ ହେଁ ଓହି ହେଁ ଇକ୍ ଦିଲ୍ କା ଝାରଜାନୀ
ଦିଲ୍ ମେ ମେରେ ଝେହି ହେଁ ସୁବହାନା ମେଁ ଝରାନୀ ॥
ସବକା ଓହି ସାହାରା ରହମର୍ ହେଁ ଆଶ୍ କାରା
ହମ୍ବକୋ ଓହି ପ୍ୟାରା ଦିଲ୍ ବର୍ ଓହି ହମାରା ।
ଉସ୍ ବିନ୍ ନେହିଁ ଗୁଜାରା ଗୈର୍ ଉସକେ ଝୁଟ ସାରା
ଝେ ରୋଜ୍ କର ମୁବାରକ୍ - ସୁବହାନା ମେଁ ଝରାନୀ ॥

ସକଳ ପ୍ରଶଂସା ତୁମ୍ଭେ ପାଇଁ ଭଗବାନ
ନାହିଁ ଏ ଜଗତେ କେହି ତୁମ୍ଭେ ସମାନ
ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ଅଦ୍ୱିତୀୟ
ସମସ୍ତେ ମରଣଶୀଳ ତୁମ୍ଭେ ହିଁ ଅକ୍ଷୟ ।
ତୁମ୍ଭକୁ ଛାଡ଼ିଣ ଆନ ପାରତି କରିଲେ
କେବଳ ମିଛ କାହାଣୀ ବୋଲାଉବ ଭଲେ
ତୁମ୍ଭେ ମୋର ଅଭିଳାଷ
ଅନ୍ୟମାନେ ସାତପର କହେ ହାନ ଦାସ ॥
ପରମ ପବିତ୍ର ତୁମ୍ଭେ କରେ ମୁଁ ଘୋଷଣା
ରଖୁଅଛ ମୋତେ ପ୍ରଭୁ ନଜରେ ଆପଣା
ତୁମ୍ଭେ ବରଣେ ଶରଣ
ରଖ ବା ନ ରଖ ପ୍ରଭୁ ଦେଲି ଏ ଜୀବନ ॥
ତୁମ୍ଭଠାରେ ମୋର ସୁଖ ସମ୍ପଦ ନିହିତ
ଅନ୍ୟ କେହି ସଖା ବୋଲି ହେଉନି ପ୍ରତୀତ
ଆହେ ପରମ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ତୁମ୍ଭ ବିନା ଅନ୍ୟ ଆଶ୍ରା ଅଳୀକ ମାତର ॥
ଅନ୍ୟ ସବୁ ମିଛ ଆହେ ମୋ ମନ ମୋହନ

ପରମ ପବିତ୍ର ତୁମେ

ଏମୋର କଥନ

ଧନ୍ୟ ହେଉ ଆଜି ଦିନ

ଘେନା କର ପ୍ରଭୁମୋର

ଏହି ନିବେଦନ ॥

(ରୁହାନ୍ନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥ ଖଣ୍ଡ ୧୨, ପୃ ୧୩୯; ମହମୁଦ କି ଆମିନ, ପୃ. ୩)

ମୁଁ ସତ କରୁଛି ଓ ସତ ହିଁ କରୁଛି । ଯଦି ଖୋଜିବା ଲାଗି ଆମ୍ଭାରେ ନିଷାପର ଅଭିଳାଷ ଜାଗେ ଓ ଜ୍ଞାନ ପାଇଁ ଅନ୍ତର ତୃଷ୍ଣାର୍ତ୍ତ ହୋଇଉଠେ, ତେବେ ସେହି ବାଟ, ସେହି ପଦ୍ମ ଆବିଷ୍କାର କରିବା ଲାଗି ମାନବ ଜଗତ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ଉଠେ । କିନ୍ତୁ ସେ ବାଟରେ କିପରି ଜଣେ ପ୍ରବେଶ କରିପାରିବ ଓ କିପରି ସେ ଆବରଣକୁ ଉଠାଇ ଦେଇହେବ ? ଯେଉଁମାନେ ତାହା ଖୋଜନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ କରି କହୁଛି ଯେ କେବଳ ଇସଲାମ ହିଁ ସେହି ବାଟର ସୁସମାପ୍ତ ଦେଇପାରେ । ଅନ୍ୟ ସବୁ ଧର୍ମ ଦିବ୍ୟ ପ୍ରକଟନ ଉପରେ ବହୁଦିନରୁ ପୂର୍ଣ୍ଣଛେଦ ପକାଇ ଦେଇ ସାରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ନିଶ୍ଚିତ ହୁଅ ଯେ ଦିବ୍ୟ ପ୍ରକଟନକୁ ବନ୍ଦ କରାଯାଇ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମଣିଷ ନିଜେ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରିବା ପାଇଁ ମିଥ୍ୟା ଆଲର ଆଶ୍ରୟ ଖୋଜି ରୁଲେ । ତେଣୁ ତୁମେମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କର ଯେ ଯେପରି ଆଶୁ ବିନା ଦେଖୁ ହୁଏ ନାହିଁ, କାନ ବିନା ଶୁଣି ହୁଏ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଜିଭ ବିନା କହି ହୁଏ ନାହିଁ, ସେହିପରି ପବିତ୍ର କୁରଆନର ସାହାଯ୍ୟ ବିନା ଆମର ପ୍ରିୟ ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ନିବନ୍ଧ କରି ହୁଏ ନାହିଁ । ମୁଁ ଏକଦା ଯୁବକ ଥିଲି; ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ବୃଦ୍ଧ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଏପରି କାହାରିକୁ ପାଇନାହିଁ ଯେ କି ଏଇ ବିଶୁଦ୍ଧ ଉପଭିସ୍ତଳ ଅର୍ଥାତ୍ ପବିତ୍ର କୁରଆନରେ ପ୍ରବେଶ ନକରି ସେହି ପ୍ରକାଶମାନ ତଥା ନିର୍ମୂଳ ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶନର ପିଆଲାକୁ ପାନ କରିପାରିଛି ।

(ରୁହାନ୍ନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥ ଖଣ୍ଡ ୧, ପାଦଟୀକା, ପୃ ୧୯୧-୧୯୨; ବ୍ରାହିନି ଏ ଅହମଦିୟା, ଭାଗ୨)

بن رہا ہے سارا عالم آئینہ البصار کا	کس قدر ظاہر ہے نور اُس مبداء الانوار کا
کیونکہ کچھ کچھ تھا نشان اُس میں جمال یار کا	چاند کوکل دیکھ کر میں سخت بے کل ہو گیا
مت کرو کچھ ذکر ہم سے تُرک یا تاتار کا	اُس بہارِ حُسن کا دل میں ہمارے جوش ہے
جس طرف دیکھیں وہی رہ ہے ترے دیدار کا	ہے عجب جلوہ تری قدرت کا پیارے ہر طرف
ہر ستارے میں تماشا ہے تری چکار کا	چشمہ خورشید میں موجیں تری مشہود ہیں

اس سے ہے شورِ محبت عاشقانِ زار کا
 کون پڑھ سکتا ہے سارا دفتر اُن اَسرار کا
 کس سے کھل سکتا ہے بیچِ اس عقدہٴ دشوار کا
 ہر گل و گلشن میں ہے رنگ اُس تری گلزار کا
 ہاتھ ہے تیری طرف ہر گیسوئے خمدار کا
 تُو نے تُو دروحوں پہ اپنے ہاتھ سے چھڑکا نمک
 کیا عجب تُو نے ہر اک ذرہ میں رکھے ہیں خواص
 تیری قدرت کا کوئی بھی انتہا پاتا نہیں
 خوبرویوں میں ملاحظت ہے ترے اس حُسنِ ی
 چشمِ مستِ ہر حسینِ ہر دم دکھاتی ہے تجھے
 (روحانی خزائن جلد ۲، سُرمدہ چشمہ آریہ صفحہ ۵۲)

କିଏ କଦର ଜାହିର୍ ହୈ ନୁର୍
 ଉସ ମର୍ଦଦଉଲ୍ ଅନସ୍ତାର କା
 ବନ୍ ରହା ହୈ ସାରା ଆଲମ୍
 ଆଇନା ଅବସାର କା
 ତାହକୋ କଲ ଦେଖ କର
 ମୈ ସଖତ ବେକଲ ହୋଗୟା
 କପୁଁ କି କୁଛୁକୁଛୁ ଥା ନିଶାଁ
 ଉସମେ ଜମାଲେ ଘାର କା
 ଉସ ବହାରେ ହୁସନ କା
 ଦିଲ୍ ମେ ହମାରେ ଜୋଶ୍ ହୈ
 ମତ୍ କରୋ କୁଛୁ ଜିକ୍‌ର ହମସେ
 ତୁର୍କ୍ ଯା ତା'ତାର କା
 ହୈ ଅଜବ ଜଲ୍‌ଫା ତେରି
 କୁଦରତ୍ କା ପ୍ୟାରେ ହର୍ ତରଫ୍
 ଜିସ୍ ତରଫ୍ ଦେଖୈଁ
 ଓହି ରହ୍ ହୈ ତେରେ ଦିଦାର କା
 ଚଶମା ଏ ଖୁର୍ଶିଦ୍ ମେ ମୌଜୈଁ
 ତେରି ମଶହୁଦ୍ ହୈଁ
 ହର୍ ସିତାରେ ମୈ ତମାଶା ହୈ
 ତେରି ଚମକାର କା

ତୁନେ ଖୁଦ୍ ରୁହେଁ ପେ ଅପନେ
 ହାଥସେ ଛିଡ଼କା ନମକ୍
 ଇସ୍ ସେ ହେଁ ଶୋରେ ମୋହବତ
 ଆଶିକାନେ ଜାର କା
 କ୍ୟା ଅଜ୍ବ ତୁନେ ହରେକ୍
 ଜର୍ରେ ମେ ରଖେ ହେଁ ଖ୍ବାସ୍
 କୌନ୍ ପଜ୍ ସକତା ହେଁ ସାରା
 ଦଫତର ଇନ୍ ଅସରାର୍ କା
 ତେରି କୁଦରତ୍ କା କୋଇ ଭି
 ଇନତହା ପାତା ନେହିଁ
 କିସ ସେ ଖୁଲ୍ସକତା ହେଁ ପେର୍
 ଇସ୍ ଉକଦାଏ ଦୁଶଠ୍ଠାର କା
 ଖୁବରୁଠ୍ ମୈ ମଲାହତ୍
 ହେଁ ତେରେ ଇସ୍ ହୁସନ୍ କା
 ହର୍ ଗୁଲ୍ ଓ ଗୁଲ୍ଶନ୍ ମୈ ହେଁ
 ରଙ୍ଗ୍ ଉସ୍ ତେରୀ ଗୁଲ୍ଜାର୍ କା
 ଚଶ୍ମେ ମସ୍ତେ ହର ହସ୍
 ହରଦମ୍ ଦିଖାତି ହେଁ ତୁଝେ
 ହାଥ ହେଁ ତେରୀ ତରଫ୍

ହର୍ ଗେସୁଏ ଖୁମଦାର୍ କା
 ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଜ୍ୟୋତି କିପରି   ଦେଖ ପ୍ରକାଶମାନ,
 ସେହି ତ ଅଟନ୍ତି ସକଳ   ଜ୍ୟୋତି ଉତ୍ପତ୍ତି ସ୍ଥାନ ।
 ସମଗ୍ର ଜଗତ ହେଉଛି   ଗଢ଼ା ଦର୍ପଣ ପରି,
 ନୟନ ତାହାଙ୍କ ଦର୍ଶନ   ତେବେ ପାରିବ କରି ।
 ବିଗତ ରାତିରେ ଚନ୍ଦ୍ରମା   କରି ଅବଲୋକନ,
 ହୋଇପଡ଼ିଲି ମୁଁ ବିବ୍ରତ   ଅତିଶୟ ଯେ ଜାଣ ।
 କାରଣ ତାହାରି ମଧ୍ୟରେ   ମୋର ପ୍ରିୟ ବରଙ୍କ,
 ରହିଥିଲା ସୁନ୍ଦରତାର   ନିଦର୍ଶନ କେତେକ ।

ସେହି ଅପରୂପ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ
 ମୋ ମନ ମଧ୍ୟରେ ଭାଷଣ
 କର ନାହିଁ ଆଉ ବର୍ଣ୍ଣନ
 ତାତାର ଅଥବା ତୁର୍କଙ୍କ
 ଆହେ ପ୍ରିୟତମ ପ୍ରକାଶ
 ତୁମରି ସୃଜନୀ ଶକତି
 ଯେଉଁ ଦିଗେ ମୁହଁ ବାହୁଁଛି
 ସକଳ ସରଣୀ ତୁମରି
 ସୂର୍ଯ୍ୟର ନିର୍ଝରେ ତୁମରି
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ତାରକା ତୁମରି
 ସହସ୍ରେକ୍ଷିତ୍ୱିଲି ଲବଣ
 ଫଳେ ଆର୍ତ୍ତନାଦ କରନ୍ତି
 କି ରହସ୍ୟ ତୁମେ ରଖୁଛ
 କେହି କେବେ ସେହି ରହସ୍ୟ
 ତୁମରି ସୃଷ୍ଟିରେ ଅନ୍ତ ମୁଁ
 ଖୋଲି କେ ପାରିବ ଏ କଷ୍ଟ
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ସୁନ୍ଦର ବସ୍ତୁରେ
 ତୁମରି ଆଭାରେ ରଞ୍ଜିତ
 ଦେଇଛ ଯାହାକୁ ନୟନ
 ସେମାନେ ସର୍ବଦା କରାନ୍ତି
 ଦେଇଛ ଯାହାଙ୍କ ମସ୍ତକେ
 ତୁମ ଆଡ଼େ ହାତ ଦେଖାନ୍ତି

ପ୍ରଭାବରେ ପଡ଼ିଣ,
 ହେଉଛି ଆଲୋଡ଼ନ ।
 ତୁମେ ମୋର ସମାପ,
 ବନ୍ଧୁରୋତକ ରୂପ ।
 ପାଇଅଛି ସର୍ବତ୍ର,
 ଅଟେ କେତେ ବିଚିତ୍ର ।
 ସେହି ଦିଗେ ଦେଖୁଛି,
 ଦର୍ଶନାର୍ଥେ ପଡ଼ିଛି ।
 ଶକ୍ତି ଜୁଆର ଦିଗେ,
 ଗଉରବେ ଝଲସେ ।
 ପାଡ଼ିତ ହୃଦୟରେ,
 ପ୍ରେମାମାନେ ଦୁଃଖରେ,
 ପ୍ରତି ଅଶୁ ମଧ୍ୟରେ,
 ରାଜି କି ପଡ଼ିପାରେ ?
 ପାଉ ନାହିଁ କେଉଁଠି,
 ପ୍ରହେଳିକାର ଗଣ୍ଠି ।
 ନିହିତ ତୁମ କାନ୍ତି,
 ହୋଇ ଫୁଲ ଫୁଟନ୍ତି ।
 ମାଦକତାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ,
 ତୁମରି ଦରଶନ ।
 ବାରୁରୁଣ୍ଣକୁଳଳ,
 ସେହିମାନେ କେବଳ ।

(ରୁହାନ୍ତି ଖଜାପନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥ ଖଣ୍ଡ ୨, ପୃ ୫୨; ସୁରମା ୧ ଚଣମା ୧ ଆରିଷ୍ଟା, ପୃ ୪;
 ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ସ୍ତବ କବିତାର ଉଦ୍ଘୃତମଂଗ)

ଅନ୍ତର୍ଜଗତର ହୁଅନ୍ତୁ ବା ବହିର୍ଜଗତର ହୁଅନ୍ତୁ, ସମସ୍ତ ଦେବାଦେବୀଙ୍କୁ ଅସ୍ୱୀକାର
 କରିବା ପରେ ହିଁ ଏକେଶ୍ୱରବାଦର ଜ୍ୟୋତି ହୃଦୟକୁ ଆଲୋକିତ କରିଥାଏ । ମଣିଷର
 ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଅଶୁ ଭିତରକୁ ଏହା ପ୍ରବେଶ କରିଥାଏ । ଅଲ୍ଲାଃ ବା ତାଙ୍କ ବାଉଁବହୁଙ୍କର ବିନା

ସାହାଯ୍ୟରେ ଏହା କିପରି ହାସଲ କରାଯାଇ ପାରିବ ? ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣିଷର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଛି ତା'ର ଅହଂକୁ ଧ୍ୱଂସ କରିବା ଓ ଶୈତାନ ସୁଲଭ ଗର୍ବ ଭାବକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରିବା । ଜ୍ଞାନର ଦୋଳାରେ ପ୍ରତିପାଳିତ ହୋଇଛି ବୋଲି ସେ ଗର୍ବ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ବରଂ ସେ ନିଜକୁ ଜଣେ ସାମାନ୍ୟ ଅଜ୍ଞ ବ୍ୟକ୍ତି ବୋଲି ଭାବିବା ଉଚିତ ଓ ବିନୀତ ଭାବରେ ନିଜର ପ୍ରାର୍ଥନା ଜାରି ରଖିବା ଉଚିତ । ତାହାହେଲେ ଯାଇ ଏକେଶ୍ୱରବାଦର ଜ୍ୟୋତି ତା' ଉପରେ ବିଛୁରିତ ହେବ ଓ ତାକୁ ନୂତନ ଜୀବନ ପ୍ରଦାନ କରିବ ।

(ରୁହାନ୍ନି ଖଜାଏନ, ଗ୍ରନ୍ଥ ଖଣ୍ଡ ୨୨, ପୃ. ୧୪୮ ; ହକିକତୁଲ ଓହି)

ପବିତ୍ର ରସୁଲ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ

(ତାଙ୍କ ଉପରେ ଅଲ୍ଲ୍ଲାହଙ୍କର ଶାନ୍ତି ଓ ଆଶିଷ ବିରାଜିତ ହେଉ)

ମଣିଷକୁ ଅର୍ଥାତ୍ ମଣିଷମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଯିଏ ସର୍ବାଧିକ ସର୍ବଗୁଣସମ୍ପନ୍ନ ମଣିଷ, ତାହାଙ୍କୁ ଯେଉଁ ମହାନ ଜ୍ୟୋତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ତାହା ଦେବଦୂତମାନେ ପାଇ ପାରି ନଥିଲେ କି ତାହା ନକ୍ଷତ୍ର ବା ଚନ୍ଦ୍ର ବା ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅଥବା ମହାସାଗର ଓ ନଦ ନଦୀମାନଙ୍କରେ ନଥିଲା । ଏହା ମର୍କତ ମଣି, ନୀଳକାନ୍ଥ ମଣି, ପଦ୍ମରାଗ ମଣିରେ ବା ମୁକ୍ତାରେ ନଥିଲା । ବସ୍ତୁତଃ ଏହା କୌଣସି ପାର୍ଥିବ କିମ୍ବା ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ବସ୍ତୁରେ ନଥିଲା । ଏହା କେବଳ ଜଣେ ମଣିଷ ଠାରେ ଥିଲା ଓ ସେ ଥିଲେ ସର୍ବଗୁଣ ସମ୍ପନ୍ନ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମାନବ । ସେ ଥିଲେ ଆମର ମୁନିବ ତଥା ସ୍ୱାମୀ, ଅଲ୍ଲ୍ଲାହଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମନୋନୀତ ଯୁଗପୁରୁଷ, ସମସ୍ତ ରସୁଲଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ (ଅଲ୍ଲ୍ଲାହଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିସାମୀ ମଧ୍ୟରେ ଯେତେଲୋକ ଅଛନ୍ତି ସେହି) ଲୋକମାନଙ୍କର ନେତା । ସେ ଥିଲେ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ଯାହାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଭିତରେ ସର୍ବାଙ୍ଗ ସୁନ୍ଦର ଭାବେ ତାହା ପ୍ରକଟିତ ହୋଇଥିଲା । ଅତଏବ ସେହି ଜ୍ୟୋତି ତାଙ୍କୁ ହିଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଓ ଅନୁରୂପ ଭାବରେ ଅନ୍ୟ ଯେଉଁମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ତାଙ୍କର ଅନୁଗତ ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ କେତେକାଂଶରେ ସେହି ଜ୍ୟୋତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଆମର ମୁନିବ ଓ ସ୍ୱାମୀ, ଆମର ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ ସ୍ୱାମୀ, ସେହି ନିରକ୍ଷର ରସୁଲ, ସେହି ସତ୍ୟାର୍ଥ ପୁରୁଷ, ଯାହାଙ୍କ ସତ୍ୟନିଷ୍ଠତା ପରୀକ୍ଷିତ ହୋଇଛି, ସେହି ମନୋନୀତ ଯୁଗପୁରୁଷ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^ସ ସେହି ମହାନ ଗୌରବକୁ ତା'ର ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଓ ସର୍ବାଙ୍ଗ ସୁନ୍ଦର ଅବସ୍ଥାରେ ହାସଲ କରିଥିଲେ ।

(ରୁହାନ୍ନି ଖଜାଏନ, ଗ୍ରନ୍ଥ ଖଣ୍ଡ ୫, ପୃ. ୧୬୦-୧୬୨ ; ଆଇନା ଏ କମାଲାତ ଏ ଇସଲାମ)

ଏହି ଆରବ ଦେଶୀୟ ରସୁଲ ଯାହାଙ୍କ ନାମ ମୁହମ୍ମଦ^{ସଂ} ତାଙ୍କୁ ମୁଁ ସର୍ବଦା ବିସ୍ମୟକର ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖେ (ସହସ୍ର ସହସ୍ର ଶାନ୍ତି ଓ ଆଶିଷ ତାଙ୍କରି ଉପରେ ବିରାଜିତ ହେଉ) ସତରେ ସେ କେତେ ଉଚ୍ଚକୋଟୀର ରସୁଲ ଥିଲେ ! ତାଙ୍କ ସ୍ଥିତିର ସର୍ବଶେଷ ସୀମାକୁ କେହି ଅନୁମାନ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ମହତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରଦାନକାରୀ ସେହି ଉତ୍କଳ ପଦମର୍ଯ୍ୟାଦାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ୱୀକୃତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ସେହି ମହାବିଜୟୀ ଯୋଦ୍ଧାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧରାପୃଷ୍ଠରୁ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ ଯାଇଥିବା ସେହି ଏକେଶ୍ୱରବାଦକୁ ପୁନଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରାଯାଇଛି । ସେ ଖୁବ୍ ଗଭୀର ଭାବରେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କୁ ପ୍ରେମ କରୁଥିଲେ ଓ ସେହିଭଳି ମାନବଜାତି ପାଇଁ ତାଙ୍କର ପ୍ରାଣ କରୁଣାରେ ଜର୍ଜରିତ ହେଉଥିଲା । ସେଥିଲାଗି ଅଲ୍ଲାଃ ଯେ କି ତାଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଲୁକ୍କାୟିତ ସଦ୍‌ଗୁଣାବଳୀ ସମ୍ପନ୍ନରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବହିତ ଥିଲେ, ସେ ତାଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ରସୁଲଙ୍କ ଉପରେ ତଥା ଅତୀତ ଓ ଭବିଷ୍ୟତର ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଜୀବଦଶା ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ଆନ୍ତରିକ ଇଚ୍ଛାକୁ ପୂରଣ କରିଥିଲେ ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥ ଖଣ୍ଡ ୨, ପୃ. ୧୧୮-୧୧୯; ହକିକତୁଲ ଓହି)

ଆମର ପବିତ୍ର ରସୁଲ (ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କର ଶାନ୍ତି ଓ ଆଶିଷ ତାଙ୍କ ଉପରେ ବିରାଜିତ ହେଉ) ତାଙ୍କ ଭିତରେ ସବୁ ରସୁଲଙ୍କ ନାମକୁ ଠୁଳ କରିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ରସୁଲଙ୍କ ଭିତରେ ଆମେ ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ ଦେଖୁଥିବା ମହାନ୍ ଗୁଣମାନ ତାଙ୍କରି ଭିତରେ ମିଶି ରହିଥିଲା, ତେଣୁ ସେ ହିଁ ମୁସା ଓ ସେ ହିଁ ଇସା, ସେ ହିଁ ଆଦମ, ସେ ହିଁ ଇବ୍ରାହିମ ଓ ସେ ହିଁ ଯୁସୁଫ ଏବଂ ସେ ହିଁ ଯାକୂବ । ଗୌରବମୟ ଅଲ୍ଲାଃ ପବିତ୍ର କୁରଆନରେ ଏହାର ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି ।

فِيهِدُهُمْ اٰتِيْدًا

‘ତେଣୁ ତୁମ୍ଭେ ସେମାନଙ୍କ ମାର୍ଗ ପ୍ରଦର୍ଶନକୁ ଅନୁସରଣ କର’ (୨:୯୧ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ) । ଅର୍ଥାତ୍ ହେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ରସୁଲ ! ତୁମେ ନିଜ ଭିତରେ ସେ ସମସ୍ତ ରସୁଲଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ଉପଦେଶକୁ ଏକାଠି ରଖ । ଏଥିରୁ ପ୍ରତିପାଦିତ ହେଉଛି ଯେ ପବିତ୍ର ରସୁଲ^{ସଂ}ଙ୍କ ଭିତରେ ସମସ୍ତ ରସୁଲଙ୍କ ସଦ୍‌ଗୁଣାବଳୀ ସମ୍ମିଳିତ ହୋଇ ରହିଅଛି । ବାସ୍ତବରେ ‘ମୁହମ୍ମଦ’ ନାମ ହିଁ ଏହି ଦିଗକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଅଛି । କାରଣ ଏହାର ଅର୍ଥ ‘ସର୍ବାଧିକ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରଶଂସିତ ବ୍ୟକ୍ତି’ । ଯଦି ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ନିଆଯାଏ ଯେ ସମସ୍ତ ରସୁଲଙ୍କ ସର୍ବୋତ୍ତମ ସଦ୍‌ଗୁଣାବଳୀ ତଥା ବିଶେଷ ଗୁଣାବଳୀ ତାଙ୍କ ଭିତରେ ଠୁଳ ହୋଇ ରହିଛି, ତେବେ ଯାଇ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପ୍ରଶଂସାକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିହେବ ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥ ଖଣ୍ଡ ୫, ପୃ. ୩୪୩ : ଆଇନା ଏ କମାଲାତ ଏ ଇସଲାମ)

ମୋତେ ବୁଝାଇ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ସମସ୍ତ ରସୁଲଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁ ରସୁଲ ତତ୍ତ୍ୱଜ୍ଞାନପୂର୍ଣ୍ଣ, ସର୍ବଗୁଣ-ସମନ୍ୱିତ ଓ ପରମ ପବିତ୍ର ଉପଦେଶମାନ ଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଯେ ଆଦର୍ଶ ସ୍ଥାନୀୟ ମାନବୀୟ ଗୁଣାବଳୀ ନିଜଠାରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରିଛନ୍ତି ସେ ହେଉଛନ୍ତି ସେହି ପବିତ୍ର ରସୁଲ ମୁହମ୍ମଦ^{ଞ୍ଚ}, ଆମର ମୁନିବ ଓ ସ୍ୱାମୀ ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥ ଖଣ୍ଡ ୧୭, ପୃ. ୩୪୫; ଅରବଲନ୍, ସଂ. ୧, ପୃ. ୩)

ଯେବେ ଆମେ ନିରପେକ୍ଷ ଭାବରେ ତଥା ନ୍ୟାୟ ସଂଗତ ରୂପେ ଅତୀତର ସମସ୍ତ ରସୁଲଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା, ତେବେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇବା ଯେ ଇସଲାମର ପବିତ୍ର ରସୁଲ ମୁହମ୍ମଦ^{ଞ୍ଚ} ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୀର ରୂପେ, ଜୀବନାଦର୍ଶର ମୂର୍ତ୍ତିମତ୍ତ ପ୍ରତୀକ ରୂପେ ତଥା ଅଲ୍ଲ୍ଲାହଙ୍କର ପରମ ପ୍ରିୟ ନବା ରୂପେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଜଣାପଡ଼ିବେ ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥ ଖଣ୍ଡ ୧୭, ପୃ. ୮୨; ସିରାଜୁମ ମୁନିର)

ଆରବର ମରୁଭୂମିରେ ଏକ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଘଟଣା ଘଟିଲା, ଯେତେବେଳେ କି ଅଳ୍ପ ଦିନ ଭିତରେ ଶତ ସହସ୍ର ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତି ଜୀବିତ ହୋଇ ଉଠିଲେ ଓ ଯେଉଁମାନେ ବଂଶାନୁକ୍ରମେ ଭ୍ରଷ୍ଟାଚାରରେ ଲିପ୍ତ ଥିଲେ, ସେମାନେ ଦିବ୍ୟ ରଙ୍ଗ ଧାରଣ କଲେ । ଅନ୍ଧ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲା ଓ ମୂକର ଜିହ୍ୱାରେ ଦିବ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ସଞ୍ଚାଳିତ ହେଲା । ପୃଥିବୀରେ ଏପରି ଏକ ବିପ୍ଳବ ସୃଷ୍ଟି ହେଲା ଯାହା କେହି କେବେ ଦେଖି ନଥିଲେ କି ଶୁଣି ନଥିଲେ । ତୁମେ କ’ଣ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିପାରୁଛ ଏହା କ’ଣ ? ଅନ୍ଧକାରମୟ ରାତ୍ରିମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଜଣଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ବଳରେ ଏସବୁ ଘଟିଗଲା । ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଅଲ୍ଲ୍ଲାହଙ୍କ ଭିତରେ ହଜି ଯାଇଥିଲେ । ଅଲ୍ଲ୍ଲାହ ପୃଥିବୀରେ ଚହଲ ସୃଷ୍ଟି କଲେ ଓ ସେହି ନିଃସହାୟ ନିରକ୍ଷର ଲୋକଟିର ହାତରେ ଅସମ୍ଭବ ପରି ଜଣାପଡ଼ୁଥିବା ସେପରି ଅତ୍ୟୁତ ଘଟଣାମାନ ପ୍ରକଟିତ କଲେ ।

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَيْهِ وَآلِهِ بِعَدَدِ دَهْمِهِ وَعَمِّهِ وَخَزَنَةِ لَهْدِهِ
الْأُمَّةِ وَأَنْزِلْ عَلَيْهِ أَنْوَارَ رَحْمَتِكَ إِلَى الْأَبَدِ-

ହେ ଅଲ୍ଲ୍ଲାହ ! ମୁସଲିମ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ (ଅର୍ଥାତ୍ ଇସଲାମ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀ ଲୋକମାନଙ୍କ) ପାଇଁ ଆପଣା ଆପଣା ଦୁଃଖ ଓ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅନୁପାତରେ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଓ ତାଙ୍କ ଅନୁଗତମାନଙ୍କ ଉପରେ ଶାନ୍ତି ଓ ଆଶିଷ ଅଜାତି ଦିଅ ଓ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଉପରେ ତୁମ କୃପାଲୋକ ବୃଷ୍ଟି କର ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥ ଖଣ୍ଡ, ୨, ପୃ ୧୦-୧୧; ବରକାତୁଦ ଦୁଆ)

ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ମସିହାଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ

ଇତିମଧ୍ୟରେ ମୁଁ ସ୍ୱପ୍ନରେ ଦେଖିଲି ଯେ ଲୋକମାନେ ଜଣେ ନବ ଜୀବନଦାତାଙ୍କୁ ଖୋଜୁଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଜଣେ ବାହାରି ଆସିଲା ଓ ମୋ ଆଡ଼କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରି କହିଲା; هَذَا رَجُلٌ يُحِبُّ رَسُولَ اللَّهِ ଏଇ ହେଉଛି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଯେ କି ଅଲ୍ଲାଙ୍କ ରସୁଲଙ୍କୁ ଭଲ ପାଏ । ତାଙ୍କର ଏପରି କହିବାର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ ଯେଉଁ ମୁଖ୍ୟ ଗୁଣ ସେହି ପୂର୍ବ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନବ ଜୀବନଦାତାଙ୍କର ରହିବା କଥା, ତା' ହେଉଛି ପବିତ୍ର ରସୁଲଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରେମ ଓ ସେମାନଙ୍କ କଥା ଅନୁସାରେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ଏହି ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ କରିଅଛି ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥ ଖଣ୍ଡ ୧, ପୃ. ୫୨୮; ବ୍ରାହିନ ଏ ଅହମଦିୟା, ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ ପୃ. ୫୦୩ ଟୀକା ୩)

ଜଗତ ମୋତେ ଗ୍ରହଣ କରିବ ନାହିଁ, ଯେହେତୁ ମୁଁ ଏ ଜଗତର ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ଠାରେ ଅନ୍ୟ ଜଗତର କିଛି ଅଛି, ସେମାନେ ମୋତେ ଗ୍ରହଣ କରୁଛନ୍ତି ଓ ଗ୍ରହଣ କରିବେ । ଯିଏ ମୋତେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରେ ସେ ତାଙ୍କୁ ହିଁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରେ, ଯିଏ ମୋତେ ପଠାଇଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ମୋ ସହିତ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ସେ ତାଙ୍କ ସହିତ ମଧ୍ୟ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ, ଯାହାଙ୍କର ମୁଁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଛି । ମୋର ଏକ ମଶାଲ ଅଛି ଯାହା ମୋ ପାଖକୁ ଆସୁଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ଆଲୋକିତ କରିବ । କିନ୍ତୁ ଯିଏ ସନ୍ଦେହ କରିବ, ଅବିଶ୍ୱାସ କରିବ ଓ ଦୂରେଇ ଯିବ ସେ ଅନ୍ଧକାର ମଧ୍ୟରେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହେବ । ଏ ଯୁଗରେ ମୁଁ ହେଉଛି ଅଭେଦ୍ୟ ଦୁର୍ଗ; ଯିଏ ମୋ ଭିତରକୁ ଆସିବ ସେ ଚୋର, ଡକାଏତ ଓ ହିଂସ୍ରଜନ୍ତୁଙ୍କ ଠାରୁ ସୁରକ୍ଷିତ ହୋଇ ରହିବ ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥ ଖଣ୍ଡ ୩, ପୃ ୩୪; ପଠେଃ ଇସଲାମ, ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ, ପୃ ୫୭-୫୮)

ମୁଁ ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ ପରମେଶ୍ୱର ଯାହାଙ୍କ ହାତରେ ମୋ ଜୀବନ ଅଛି, ତାହାଙ୍କ ନାମରେ ଶପଥ ପୂର୍ବକ କହୁଛି ଯେ ସେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ତୁଳନାରେ ମୋତେ ପବିତ୍ର କୁରଆନର ଗୁଡ଼ ରହସ୍ୟ ଓ ତତ୍ତ୍ୱ ଜ୍ଞାନକୁ ବୁଝିବା ପାଇଁ ଦକ୍ଷତା ଓ ପ୍ରବେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଯଦି ମୋତେ ବିରୋଧ କରୁଥିବା କୌଣସି ମୌଳବୀ, ଅର୍ଥାତ୍ ପାରମ୍ପରିକ ମୁସଲମାନ ପଣ୍ଡିତ, ମୋର ବାରମ୍ବାର ଆମନ୍ତ୍ରଣର ଉତ୍ତରରେ ପବିତ୍ର କୁରଆନକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାରେ ମୋ ସହିତ ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରିବାକୁ ଆସନ୍ତି, ତେବେ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ଅଲ୍ଲାଙ୍କ ତାଙ୍କ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାକୁ ବିଫଳ କରି ଦେଇଥା'ନ୍ତେ ତଥା ତାଙ୍କ ଅଜ୍ଞତାକୁ ପଦାରେ ପକାଇ ଦେଇଥାନ୍ତେ । ତେଣୁ

କୂରଆନର ଜ୍ଞାନ ଯାହାକି ମୋତେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ତାହା ଗୌରବମୟ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ନିଦର୍ଶନ ଓ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ କୃପା ଉପରେ ମୋର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି, ତାହା ଦୁନିଆ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଦେଖିବ ଯେ ମୋର ଦାବି ଯଥାର୍ଥ ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥ ଖଣ୍ଡ. ୧୨, ପୃ. ୪୧, ସିରାଜୁମ ମୁନିର ପୃ. ୩୯)

ମୁଁ ଏକାକୀ ନାହିଁ । ସେଇ ମହାନ ପ୍ରଭୁ ମୋ ସହିତ ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ କେହି ମୋର ନିକଟତର ହୋଇପାରିବେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କର କୃପା ବଳରେ ହିଁ ସମସ୍ତ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ଭିତରେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ସେବା କରିବାକୁ ସଦା ଇଚ୍ଛୁକ ଏକ ସ୍ନେହପୂର୍ଣ୍ଣ ଆତ୍ମା ମୁଁ ପାଇଛି । ଯାହା ଫଳରେ କି ମୁଁ ଆଗ୍ରହ ଓ ନିଷ୍ଠାର ସହିତ ଧର୍ମ ପାଇଁ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ସେବା କରିବି ଓ ଇସଲାମ ପାଇଁ ଏକ ବିରାଟ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଅଭିଯାନକୁ ବିଜୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଗେଇ ନେବି । ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ସେ ମୋତେ ହିଁ ନିଯୁକ୍ତ କରିଛନ୍ତି ଓ ଏହି ଅଭିଯାନରୁ ମୋତେ କେହି କ୍ଷାତ୍ତ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥ ଖଣ୍ଡ. ୫, ପୃ. ୩୫ ; ଆଇନା ଏ କମାଲାତ ଏ ଇସଲାମ, ପୃ. ୩୫)

ଜଣେ ସଜ୍ଜୋଟ ବ୍ୟକ୍ତି ପକ୍ଷେ ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ଯେ ମୁଁ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜଣେ ଦୁରାଚାରୀ ଭଳି ବିନଷ୍ଟ ହୋଇନାହିଁ । ବରଂ ମୋର ଶରୀର ମୋ ଆତ୍ମା ଉପରେ ଭିତରୁ ଓ ବାହାରୁ ସେ ଏପରି ଆଶିଷ ବୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି ଯେ ତା'ର ହିସାବ ମୁଁ କରିପାରିବି ନାହିଁ । ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ଦିବ୍ୟ ପ୍ରକଟନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ବିଷୟରେ ଦାବି କରୁଥିଲି, ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଥିଲି ଜଣେ ଯୁବକ, ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବୃଦ୍ଧ ହେଲିଣି । ମୁଁ ଦାବି କରିବା ଠାରୁ କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଅତିବାହିତ ହେଲାଣି । ମୋଠାରୁ ଅଜ୍ଞବୟସ୍କ ଅନେକ ପ୍ରିୟ ବନ୍ଧୁ ଇତି ମଧ୍ୟରେ ଚାଲିଗଲେଣି, ଅଥଚ ସେ ମୋତେ ଏହି ପରିପକ୍ୱ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଓ ସେ ହିଁ ମୋର ଉପଦେଷ୍ଟା ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ସବୁ ପ୍ରକାର ଆପଦବିପଦ ବେଳେ ମୋତେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସେ ହିଁ ଯଥେଷ୍ଟ । ତେବେ କୁହ ତ ଭଲ, ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଉପରେ ଯେଉଁମାନେ ମିଛରେ ଦୋଷାରୋପ କରନ୍ତି କି'ଣ ସେମାନଙ୍କର ଲକ୍ଷଣ ଏପରି ?

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥ ୧୧, ପୃ. ୫୦-୫୧, ଅନଜାମେ ଆଥମ)

ଜମାଅତ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ବନ୍ଧୁଗଣ ! ତୁମେ ଯେଉଁମାନେ ମୋ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଦୀକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିଛ, ଅଲ୍ଲାଃ ମୋତେ ଓ ତୁମମାନଙ୍କୁ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ କରାନ୍ତୁ ଯାହା ତାଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବ । ଆଜି ଅବଶ୍ୟ ତୁମେମାନେ ସଂଖ୍ୟାନ୍ୟୁନ ଏବଂ ତୁମମାନଙ୍କୁ ଅବମାନନା କରାଯାଉଛି ଓ ତୁମେମାନେ ବହୁ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ଭିତରେ ଓ ପରୀକ୍ଷା ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଗତି କରୁଛ । ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ରୀତିନୀତି ଅନୁଯାୟୀ କେଉଁ ଅନାଦି କାଳରୁ ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ଯେ ଚାରିଆଡୁ ଉଦ୍ୟମ ହେବ ଯେପରି କି ତୁମେମାନେ ଝୁଣ୍ଟି ପଡ଼ିବ । ତୁମମାନଙ୍କୁ ବହୁ ପ୍ରକାରେ ହଇରାଣ ହରକତ କରାଯିବ ଓ ସବୁପ୍ରକାର କଥାକୁ ତୁମମାନଙ୍କୁ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଯିଏ ତୁମମାନଙ୍କୁ କଥାରେ ବା କାର୍ଯ୍ୟରେ କଷ୍ଟ ଦିଏ, ସିଏ ଭାବିବ ଯେ ଇସଲାମର ହିତାଧିକାରୀ ସେ ଏପରି କରୁଛି । ସ୍ଵର୍ଗରୁ ମଧ୍ୟ ତୁମମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ବହୁ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ପ୍ରେରିତ ହେବ, ଯାହାଫଳରେ ତୁମମାନଙ୍କୁ ସବୁ ପ୍ରକାରେ ପରୀକ୍ଷା କରାଯିବ । ତେଣୁ ଶୁଣ ! ତୁମମାନଙ୍କର ଶୁଷ୍କ ଯୁକ୍ତି ଦିଗରେ ତୁମମାନଙ୍କ ବିଜୟର ପଥ ପଡ଼ିନାହିଁ କିମ୍ବା ଏପରି ନୁହେଁ ଯେ ତୁମେମାନେ ବିଦୁପ ବଦଳରେ ବିଦୁପାତ୍ମକ କଥା କହିବ ଅଥବା ଗାଳି ବଦଳରେ ଗାଳି ଦେବ । ଯଦି ତୁମେମାନେ ଏପରି ମାର୍ଗ ଅନୁସରଣ କରିବ, ତେବେ ତୁମମାନଙ୍କର ହୃଦୟ କଠୋର ହୋଇଯିବ ଓ ତୁମେମାନେ କେବଳ କେତେକ କଥାରେ ରହିଯିବ, ଯାହାକୁ ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ ପରମେଶ୍ଵର ନାପସନ୍ଦ କରନ୍ତି ଓ ଘୃଣା ଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖନ୍ତି । ସୁତରାଂ ସେପରି ବ୍ୟବହାର କର ନାହିଁ ଯାହାଦ୍ଵାରା ତୁମେମାନେ ଦୁଇଟି ଅଭିଶାପର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହେବ । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ଲୋକଙ୍କ ଅଭିଶାପ ଓ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଅଭିଶାପ ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥ ଖଣ୍ଡ. ୩, ପୃ. ୫୪୭-୫୪୭; ଅଜାଲା ୯ ଅଉହାମ, ଭାଗ ୨, ପୃ. ୮୨୫-୮୨୬, ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ)

କ୍ଷଣକ ପାଇଁ ଭାବ ନାହିଁ ଯେ ଅଲ୍ଲାଃ ତୁମମାନଙ୍କୁ ନଷ୍ଟ ହେବାକୁ ଛାଡ଼ିଦେବେ । ବାସ୍ତବରେ ତୁମେମାନେ ହେଉଛ ଏପରି ଏକ ବୀଜ ଯାହାକୁ ଅଲ୍ଲାଃ ନିଜ ହାତରେ ଭୂମିରେ ରୋପଣ କରିଛନ୍ତି ଓ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ବୀଜ ଅଙ୍କୁରିତ ହେବ ଓ ବଢ଼ିବ ଏବଂ ସବୁ ଦିଗକୁ ଶାଖା ମେଲିବ ତଥା ଏହା ଏକ ବିଶାଳ ବୃକ୍ଷରେ ପରିଣତ ହେବ ।

ତେଣୁ ସେହି ହେବ ଭାଗ୍ୟବାନ୍ ଯିଏ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ବାଣୀରେ ବିଶ୍ଵାସ କରେ । ତେଣୁ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟକୁ ଭୟ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । କାରଣ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ

ଆସିବା ଦରକାର, ଯଦ୍ୱାରା ଅଲ୍ଲୀଃ ବାଛି ପାରିବେ ଯେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟଭୁକ୍ତ ହେବାପରେ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କିଏ ସତ୍, କିଏ ଅସତ୍ । କୌଣସି ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ଭିତରେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଆଶ୍ରେଇ ପଡ଼ିବ ସେ ଅଲ୍ଲୀଃଙ୍କର କୌଣସି କ୍ଷତି କରିପାରିବ ନାହିଁ ଓ ପରିଶେଷରେ ତା'ର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ତାକୁ ନରକକୁ ନେଇଯିବ । ସେ ଭାବିବ, ସେ ଜନ୍ମ ହୋଇ ନଥିଲେ ବରଂ ତା' ପକ୍ଷରେ ଭଲ ହୋଇଥା'ନ୍ତା । ଯେତେ ଦୁର୍ଭିପାକର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ ହେଁ ଓ ଯେତେ ଅନ୍ୟାୟ ଓ ଅତ୍ୟାଚାର ଭିତରେ ଗତି କରିଥିଲେ ହେଁ ଯେଉଁମାନେ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଟକ ରହିଥା'ନ୍ତି ଓ ଯେଉଁମାନେ ବ୍ୟଙ୍ଗବିଦୁପର ଶିକାର ହୋଇଥା'ନ୍ତି ଓ ଦେଶବାସୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉପହସିତ ହୋଇଥା'ନ୍ତି ଓ ତତ୍ସହିତ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଜଗତ ଘୃଣାର ସହିତ ବ୍ୟବହାର କରେ, ସେଇମାନେ ହିଁ ଶେଷରେ ବିଜୟୀ ହୋଇ ବାହାରିବେ ଓ ସେଇମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ କରିବା ପାଇଁ ଆଶିଷର ଦ୍ୱାର ଉନ୍ମୁକ୍ତ କରାହେବ ।

ଏଣୁ ଅଲ୍ଲୀଃ ମୋତେ ସମୋଧନ କରି ଉପଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି, ମୁଁ ମୋର ଅନୁଗତମାନଙ୍କୁ ଏହା ପରିଷ୍କାର ଭାବରେ ବୁଝାଇ ଦେବି ଯେ ଯେଉଁମାନେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଧର୍ମ ବିଶ୍ୱାସରେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ମତଲବର ଚିହ୍ନବର୍ଣ୍ଣ ନାହିଁ କିମ୍ବା ତାହା ଭୀରୁତା ଓ ବିଶ୍ୱାସଘାତକତାର ଦୋଷରେ ଦୂଷିତ ନୁହେଁ, ସେମାନଙ୍କ ଧର୍ମବିଶ୍ୱାସ ଏପରି ଯେ ତାହା ଯେ କୌଣସି ସ୍ତରରୁ ଆଜ୍ଞାନୁବର୍ତ୍ତିତାକୁ ପାଳନ କରିବାରେ ବ୍ୟର୍ଥ ହୁଏ ନାହିଁ । ସେଇମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ଅଲ୍ଲୀଃଙ୍କ ଦ୍ୱାର ଆଦୃତ ବ୍ୟକ୍ତି । ଅଲ୍ଲୀଃ ସେମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି ଯେ ସେହିମାନେ ହିଁ ସତ୍ପଥରେ ପରିଚାଳିତ ହୁଅନ୍ତି ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ, ଗ୍ରନ୍ଥ ଖଣ୍ଡ. ୨୦, ପୃ. ୩୦୯; ଅଲ ଓସିୟତ ପୃ- ୧୧)

ଶୁଣ! ତେଣୁ ତୁମେ ଯେଉଁମାନେ ନିଜକୁ ମୋ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ବୋଲି ଭାବୁଛ, ତୁମେ ପ୍ରକୃତରେ ସତ୍ପଥରେ ପାଦ ରଖିଲେ ହିଁ ମୋ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ବୋଲି ସ୍ୱର୍ଗରେ ଗଣାହେବ । ତେଣୁ ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କୁ ତୁମେମାନେ ସତେ ଯେପରି ସ୍ମରଣରେ ଦେଖୁଛ, ତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଏଇ ଭିତ୍ତି ଓ ଚେତନା ଥାଇ ତୁମେମାନେ ଦିନକୁ ପାଞ୍ଚ ଥର କରି ପ୍ରାର୍ଥନା କର । ପୁନଶ୍ଚ ଅଲ୍ଲୀଃଙ୍କ ପାଇଁ ନିଷ୍ଠାପର ଭାବରେ ଉପବାସ ଦିବସଗୁଡ଼ିକୁ ସେ ସବୁର ସକଳ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ପୂରଣ କରି ପାଳନ କର । ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଯିଏ ଜକାତ ଦେବା କଥା, ସିଏ ଜକାତ ଦେଉ । ସେହିପରି ତୀର୍ଥଯାତ୍ରା କରୁ, ସତକାର୍ଯ୍ୟକୁ ସୁଚାରୁ ରୂପେ ସମ୍ପନ୍ନ କରୁ ଏବଂ ଅସତ୍ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବିରକ୍ତି ସହକାରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରୁ । ମନେରଖ ଯେ

ତୁମମାନଙ୍କର ଧର୍ମନିଷ୍ଠା ଭାବନା ନଥିଲେ, ତୁମମାନଙ୍କର କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅଲ୍ଲୀଃ କେବେହେଲେ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ନାହିଁ । ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ ହିଁ ଉତ୍ତମ, ଯାହାର ମୂଳରେ ଅଲ୍ଲୀଃଙ୍କ ପ୍ରତି ଭୟ ଅଛି । ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏହି ଧର୍ମନିଷ୍ଠତା ରୂପକ ମୂଳ ଅକ୍ଷତ ଥାଏ, ତାହାକୁ ନଷ୍ଟ ହେବାକୁ ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ । ଏହା ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଯେ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ବିଶ୍ୱାସକାରୀଙ୍କ ଭଳି ତୁମମାନଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରାଯିବା ପୂର୍ବରୁ ବିଭିନ୍ନ ଦୁଃଖ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ତୁମେମାନେ ପରୀକ୍ଷିତ ହେବ । ତେଣୁ ସବୁବେଳେ ସତର୍କ ରୁହ, ନଚେତ୍ ତୁମେମାନେ ଆଶ୍ଚେଇ ପଡ଼ିବ । ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ୱର୍ଗ ସହିତ ତୁମମାନଙ୍କର ଦୃଢ଼ ସମ୍ପର୍କ ରହିଛି, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ତୁମମାନଙ୍କର କିଛି କ୍ଷତି କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଯଦି କେବେ ତୁମେମାନେ ଦୁଃଖରେ ପଡ଼, ତେବେ ଶତ୍ରୁର ହାତ ଅପେକ୍ଷା ତୁମେମାନେ ନିଜ ନିଜ ହାତରେ ଦୁଃଖରେ ପଡ଼ିବ । ଯଦି ଏହି ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ତୁମେମାନେ ତୁମମାନଙ୍କ ସବୁ ସମ୍ପାନକୁ ହରାଅ, ତେବେ ସ୍ୱର୍ଗରେ ଅଲ୍ଲୀଃ ତୁମମାନଙ୍କ ଉପରେ ଶାନ୍ତ ସମ୍ମାନ ଅର୍ପଣ କରିବେ । ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ ନାହିଁ କି ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ନାହିଁ, କାରଣ ସେମାନଙ୍କ ହାତରେ କଷ୍ଟ ଭୋଗ କରିବାକୁ ତୁମେମାନେ ବାଧ୍ୟ ଏବଂ ତୁମମାନଙ୍କର ଅନେକ ଆଶା ପୂରଣରୁ ତୁମେମାନେ ବଞ୍ଚିତ ହେବ । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ତୁମମାନଙ୍କର ହୃଦୟ ଭାରାକ୍ରାନ୍ତ ନହେଉ, ଅଲ୍ଲୀଃଙ୍କ ପଥରେ ତୁମେମାନେ ଅଟଳ କି ନୁହଁ, ତାହା ସେ ପରୀକ୍ଷା କରନ୍ତି । ଯଦି ତୁମେମାନେ ଚାହଁ ଯେ ଏପରିକି ଦେବଦୂତମାନେ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱର୍ଗରେ ତୁମମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସା କରନ୍ତୁ, ତେବେ ସହାସ୍ୟ ବଦନରେ ଅଲ୍ଲୀଃଙ୍କ ପଥରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭୋଗ କର ଓ ପ୍ରୟୁକ୍ତ ରୁହ । ଗାଳି ମୟ ଶୁଣ ଓ କୃତଜ୍ଞ ରୁହ । ବ୍ୟର୍ଥତା ସତ୍ତ୍ୱେ ଅଲ୍ଲୀଃଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ ଛିନ୍ନ କରନାହିଁ । ତୁମେମାନେ ହେଉଛ ଅଲ୍ଲୀଃଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟ ଅତିମ ସମ୍ପଦାୟ । ତେଣୁ ଏପରି ଭକ୍ତିପୂର୍ବକ କାର୍ଯ୍ୟକର, ଯାହା ଶ୍ରେଷ୍ଠତାର ଚରମ ସୀମାକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରିବ ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ, ଗ୍ରନ୍ଥ ଖଣ୍ଡ ୧୯, ପୃ. ୧୫ ; କସ୍ତି ନୁହ, ପୃ. ୧୭)

ଜିଦ୍ଦଖୋର ଭାବରେ ଅନ୍ୟାୟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ହୋଇ ସତ୍ୟକୁ ହତ୍ୟା କର ନାହିଁ । ଶିଶୁଟିଏ ପାଖରୁ ସତ୍ୟକୁ ପାଇଲେ ମଧ୍ୟ ତାହାକୁ ଗ୍ରହଣ କର । ସେହିପରି ତୁମର ଶତ୍ରୁକୁ ଉଚିତ ମାର୍ଗରେ ଥିବାର ଦେଖିଲେ, ତୁମେମାନେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନିଜର ଶୁଷ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ପରିହାର କର । ଦୃଢ଼ତା ସହକାରେ ସତ୍ୟରେ ଅଟଳ ରୁହ ଓ ସତ୍ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦିଅ । ଗୌରବମୟ ଅଲ୍ଲୀଃ ତୁମକୁ କିପରି ଉପଦେଶ ଦିଅନ୍ତି ତାହା ସ୍ମରଣ କର ।

ପିତୁଳା ପୂଜା ଭଳି ଦୃଷ୍ଟିତ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ତ୍ୟାଗ କର ଓ ମିଥ୍ୟା କଥନ ଠାରୁ ଦୂରେଇ ରୁହ, ଯାହାକି ପୌଞ୍ଜଳିକତାଠାରୁ କିଛି କମ୍ ପାପ ନୁହେଁ । ଯାହା ତୁମକୁ ତୁମର ପ୍ରକୃତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥଳରୁ ଦୂରକୁ ଫେରାଇ ନିଏ, ତା'ହେଉଛି ତୁମ ପଥରେ ଏକ ପିତୁଳା । ସତ୍ୟ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦିଅ ଯଦିତ ତାହା ତୁମର ବାପା, ଭାଇ ବା ବନ୍ଧୁଙ୍କର ବିରୁଦ୍ଧାଚରଣ କରୁଥାଏ । କାହାରି ବିରୁଦ୍ଧ ଶତ୍ରୁତା ତୁମକୁ ନ୍ୟାୟ ଦେବାରେ ବିରତ ନକର ।

ପରସ୍ପର ସହିତ କୃପଣ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କର ନାହିଁ । ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଚିକ୍ଚିତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରନାହିଁ । ଈର୍ଷା ପରାୟଣ ହୁଅ ନାହିଁ କି ହୃଦୟହୀନ ହୁଅ ନାହିଁ । ପବିତ୍ର କୁରଆନର ଶିକ୍ଷାକୁ ଦୁଇ ମୁଖ୍ୟ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇପାରେ । ପ୍ରଥମଟି ହେଉଛି ଏକେଶ୍ୱରବାଦ ଓ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରେମ ତଥା ଆଜ୍ଞାନୁବର୍ତ୍ତିତା । ତାଙ୍କର ନାମ ସମୁନ୍ନତ ହେଉ । ଦ୍ୱିତୀୟଟି ହେଉଛି ନିଜର ଭାଇ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତିଶୀଳ ହେବା ।

ସତ୍ୟକୁ ମାନି ଚଳ ଓ ତାହାକୁ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ଧାରଣ କର । ତୁମ ହୃଦୟରେ କ'ଣ ଅଛି ସେ ତାହା ଦେଖୁଛନ୍ତି । କ'ଣ ମନୁଷ୍ୟ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଠକି ପାରିବ? କ'ଣ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ଫସି ଫିକର ଚଳିପାରିବ ?

(ରୁହନି ଖଜାଏନ୍, ଗୁନ୍ତୁଖଣ୍ଡ ୩, ପୃ. ୫୪୯, ଅଜାଲା ଏ ଅଉହାମ, ଭାଗ ୨, ପୃ. ୮୩୦, ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ)

ଯଦି ତୁମେ ଚାହଁ ଯେ ଅଲ୍ଲାଃ ସ୍ୱର୍ଗରେ ତୁମ ପ୍ରତି ପ୍ରୀତ ହେବେ, ତାହାହେଲେ ତୁମେ ଏପରି ଏକ ହୋଇଯାଅ ଯେପରି ଗୋଟିଏ ମାତୃଗର୍ଭରୁ ଜାତ ଦୁଇ ଭାଇ । ତୁମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ ମହତ ହେଉଛି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି, ଯିଏ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ତୁଳନାରେ ତା'ଭାଇର ଦୋଷତ୍ରୁଟିକୁ ଅଧିକ ମାର୍ଜନା କରେ ଏବଂ ଅଧିକ ହତଭାଗା ହେଉଛି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଯିଏ ଜିଦ୍‌ଖୋର ଓ କାହାରିକୁ କ୍ଷମା ଦିଏ ନାହିଁ । ମୋ ଠାରୁ ତା'ର କୌଣସି ଭାଗ ନାହିଁ । ଭୟ କରୁଥାଅ, ନଚେତ୍ ଅଲ୍ଲାଃ ତୁମକୁ ଅଭିଶାପ ଦେବେ । ସେ ପବିତ୍ର ଏବଂ ତାଙ୍କ ପ୍ରିୟ ଲୋକଙ୍କର ସମ୍ମାନ ଉପରେ ସେ ଜଣେ ସତର୍କ ଅଭିଭାବକ । ଦୁଷ୍ଟଲୋକ ତାଙ୍କ ସାମାପ୍ୟ ଲାଭ କରିପାରେ ନାହିଁ । ଉଦ୍ଧତ, ଅତ୍ୟାଚରଣା କିମ୍ବା ବିଶ୍ୱାସଭଙ୍ଗକାରୀ ତାଙ୍କର ସାମାପ୍ୟ ଲାଭ କରିପାରେ ନାହିଁ । ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ନାମର ସମ୍ମାନାର୍ଥେ ଯିଏ ନିଜର ସର୍ବସ୍ୱ ଅଜାଡ଼ି ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହେଁ ଏବଂ ସେହିପରି ଯେଉଁମାନେ କୁକୁର, ପିମ୍ପୁଡ଼ି ଓ ଶାଗୁଣାଙ୍କ ଭଳି ପାର୍ଥିବ ସୁଖରେ ଲିପ୍ତ ରହନ୍ତି ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ସାଂସାରିକ ବିଳାସରେ ଆରାମ କରନ୍ତି, ସେମାନେ

ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ସାନିଧ୍ୟ ଲାଭ କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଯତ୍ନଶୀଳ ଭିତରେ ରହିଛନ୍ତି, ସେମାନେ ନରକର ଦାବାନଳରୁ ମୁକ୍ତ ହେବେ । ଯିଏ ତାଙ୍କ ପାଇଁ କାନ୍ଦେ, ସେ ଶେଷରେ ହସିବ ଓ ଯିଏ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ସାଂସାରିକ ବନ୍ଧନକୁ ଛିନ୍ନ କରି ପକାଏ, ସେ ତାଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ୍ କରିବ । କ୍ରମବର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଣୁ ଉତ୍ସାହ ଓ ଉନ୍ମାଦନା ସହିତ ତାଙ୍କର ସାମିପ୍ୟ ହାସଲ କରି ନିଷ୍ଠାପର ଭାବରେ ସର୍ବାନ୍ତକରଣରେ ତୁମେମାନେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କର ବନ୍ଧୁ ହୁଅ । ତାହାହେଲେ ସେ ମଧ୍ୟ ତୁମମାନଙ୍କର ବନ୍ଧୁ ହୋଇଯିବେ । ଯେଉଁମାନେ ତୁମମାନଙ୍କ ଅଧୀନସ୍ଥ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି, ତୁମମାନଙ୍କର ପତ୍ନୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଓ ତୁମମାନଙ୍କର ଦରିଦ୍ର ଭାଇମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସଦୟ ହୁଅ । ତାହାହେଲେ ସ୍ଵର୍ଗରେ ତୁମମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୟା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯିବ । ବାସ୍ତବରେ ତାଙ୍କରି ହୁଅ ତାହାହେଲେ ସେ ତୁମର ହେବେ ।

(ରୁହାନି ଖଲୀଫତ, ଗ୍ରନ୍ଥ ଖଣ୍ଡ ୧୯, ପୃ. ୧୨-୧୩, କସ୍ତିନୁହ, ପୃ. ୧୪-୧୫)

ଉପଦେଶାବଳୀ

ମୁଁ ମୋର ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ଅହଙ୍କାର ପରିତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ଉପଦେଶ ଦେଉଛି । କାରଣ ଅହଙ୍କାର ଆମର ଗୌରବମୟ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଘୃଣ୍ୟ । ଅହଙ୍କାର କ’ଣ ତୁମେ ବୋଧହୁଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ବୁଝି ନଥିବ । ତେଣୁ ମୋଠାରୁ ଏହାକୁ ବୁଝି ନିଅ । କାରଣ ମୁଁ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଶକ୍ତି ବଳରେ ଏହା କହୁଛି । ସେ ହେଉଛି ଅହଙ୍କାରୀ ଯିଏ ନିଜ ଭାଇକୁ ଏଥିଯୋଗୁ ଅବଜ୍ଞା କରେ ଯେ ସେ ତା’ ଭାଇଠାରୁ ଅଧିକ ଜ୍ଞାନୀ, ଅଧିକ ବୁଦ୍ଧିମାନ୍ ଅଥବା ଅଧିକ ଦକ୍ଷ । ସେ ଅହଙ୍କାରୀ, କାରଣ ସେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନ ଓ ବୁଦ୍ଧିରେ ଉତ୍ତ୍ ସ୍ଵ ବୋଲି ନଭାବି ନିଜକୁ କିଛି ନା କିଛି ଭାବେ । ତାକୁ ବାଚାଳ କରାଇବା ଓ ସେ ତା’ର ଯେଉଁ ଭାଇମାନଙ୍କୁ ନିକୃଷ୍ଟ ଭାରୁଛି, ସେମାନଙ୍କୁ ଉକ୍ତ୍ତ୍ ଜ୍ଞାନ, ବୁଦ୍ଧି ଓ ଦକ୍ଷତା ପ୍ରଦାନ କରିବାର କ୍ଷମତା କ’ଣ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କର ନାହିଁ ? ଏହିପରି ଭାବରେ ସେ ମଧ୍ୟ ଅହଙ୍କାରୀ, ଯିଏ ନିଜ ଧନସମ୍ପତ୍ତି ଓ ଉଚ୍ଚ ପଦମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ନିଜ ଭାଇକୁ ହେୟ ଜ୍ଞାନ କରେ । ସେ ହିଁ ଅହଙ୍କାରୀ, କାରଣ ଏହି ପଦମର୍ଯ୍ୟାଦା ଓ ମହତ୍ତ୍ଵ ଯେ ତାକୁ ଅଲ୍ଲାଃ ଦେଇଛନ୍ତି ସେ ଏକଥା ଭୁଲିଯାଇଛି । ସେ ଅକ୍ଷ, ତେଣୁ ସେ ବୁଝିପାରୁ ନାହିଁ ଯେ ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ୍ ଅଲ୍ଲାଃ ତା’ପ୍ରତି ଏପରି ଏକ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟଜନକ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି କରିଦେଇ ପାରନ୍ତି, ଯଦ୍ଵାରା ସେ ହଠାତ୍ ଏକ ଅତଳ ଗହ୍ଵର ମଧ୍ୟକୁ ନିକ୍ଷିପ୍ତ ହେବ ଏବଂ ସେ ତା’ର ଯେଉଁ ଭାଇକୁ ହେୟ ଜ୍ଞାନ କରୁଥିଲା ତାକୁ ଅଧିକ ସମ୍ପଦ ଓ ସମୃଦ୍ଧି

ଦେବାର କ୍ଷମତା ଅଲ୍ଲୀଖର ଅଛି । ପୁନଶ୍ଚ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ତା’ର ଉତ୍ତମ ଶାରୀରିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବା ତା’ର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବା ତାର ସୁନ୍ଦର ଚେହେରା ଅଥବା ତାର ବଳ ବା ସାମର୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ଗର୍ବ ଅନୁଭବ କରେ ଓ ତା’ ଭାଇକୁ ଘୃଣାରେ ଖତେଇ ହୁଏ, ତାକୁ ଚିଡ଼ାଏ ଓ ପରିହାସ ବ୍ୟଞ୍ଜକ ନାମରେ ତାଙ୍କେ ଓ ଏଥିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନହୋଇ ତା’ ଭାଇର ଶାରୀରିକ ତୁଟିକୁ ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାର କରେ, ସେ ମଧ୍ୟ ଅହଙ୍କାରୀ । ଏପରି ହେବାର କାରଣ, ତା’ଭାଇ ଅପେକ୍ଷା ତାକୁ ଅଧିକ ଦୁରାବସ୍ଥାରେ ପକାଇ ରଖିବା ଭଳି ଶାରୀରିକ ତୁଟି ତା’ଉପରେ ହଠାତ୍ ଲଦିଦେବାର କ୍ଷମତା ଯେଉଁ ଅଲ୍ଲୀଖର ଅଛି, ତାଙ୍କ ସ୍ଥିତି ବା ସତ୍ତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେ ଆଦୌ ଅବହିତ ନୁହେଁ ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ, ଗ୍ରନ୍ଥ ଖଣ୍ଡ ୧୮, ପୃ. ୪୦୨, ନୁହୁଲ ମସିହ : ପୃ. ୨୬)

ଅସତ୍ ଚିନ୍ତନ

ଅସତ୍ ଚିନ୍ତନ ଏପରି ଏକ ସାଂଘାତିକ ବ୍ୟାଧି, ଯାହା ତା’ର ଧର୍ମବିଶ୍ୱାସକୁ ଜଳନ୍ତା ନିଆଁ ଶୁଖିଲା କାଠି କୁଟାକୁ ଜାଳି ପୋଡ଼ିଦେଲା ଭଳି ନଷ୍ଟ କରିଦିଏ । ଯେବେ ସେପରି କୌଣସି ଲୋକ ଇଶ୍ୱର ପ୍ରେରିତ ଅବତାରମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ମନ୍ଦ ଆଚରଣ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରେ, ତେବେ ଅଲ୍ଲୀଖ ନିଜେ ତା’ର ଶତ୍ରୁ ପାଲଟିଯାନ୍ତି ଓ ତାଙ୍କ ଅବତାରମାନଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିବା ସକାଶେ ଆଗଭର ହୁଅନ୍ତି । ନିଜର ପ୍ରିୟ ଜନମାନଙ୍କ ସମ୍ମାନ ରକ୍ଷା କରିବା ସକାଶେ ତାଙ୍କର ସଂକଳ୍ପ ଅତୁଳନୀୟ । ଯେତେବେଳେ ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ମୋ ପ୍ରତି ଆକ୍ରମଣ କରାଗଲା ଓ ମୋ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୁସ୍ୱାରଚନା କରାଗଲା, ସେତେବେଳେ ଅଲ୍ଲୀଖଙ୍କ ସ୍ୱାଭିମାନ ହିଁ ମୋତେ ରକ୍ଷା କରିଥିଲା ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ ୨୦, ପୃ. ୩୧୭; ଅଲ ଓସିସ୍ତ, ପୃ. ୧୯)

ମୁଁ ସତ କହୁଛି, ଅସତ୍ ଚିନ୍ତନ ଏକ ସାଂଘାତିକ ବ୍ୟାଧି, ଯାହା ମଣିଷର ଧର୍ମ ବିଶ୍ୱାସକୁ ଧ୍ୱଂସ କରିଥାଏ । ତାକୁ ସତମାର୍ଗରୁ ଦୂରକୁ ନିଷିଦ୍ଧ କରେ ତଥା ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କୁ ଶତ୍ରୁ କରାଏ । ଜଣେ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗୁଣାବଳୀ ଲାଭ କରିବାକୁ ହେଲେ ମଣିଷ ପକ୍ଷରେ ଅନ୍ୟର ଅସତ୍ ଚିନ୍ତନ ଅଭ୍ୟାସକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ପରିତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ହେବ । (ପବିତ୍ର କୁରଆନରେ ବ୍ୟବହୃତ “ସିଦ୍ଦିକ୍” ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତି ଯାହାଙ୍କର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପଦମର୍ଯ୍ୟାଦା ଅବତାରଙ୍କ ପଦମର୍ଯ୍ୟାଦାର ଠିକ୍ ତଳେ) । ଯଦି କୌଣସି ଲୋକ ଅଜାଣତରେ କାହାରି ପ୍ରତି ଖରାପ ଧାରଣା କରିଥାଏ ବା ତା’ର ଦୋଷ ଅନୁକ୍ଷଣ କରିଥାଏ, ତେବେ ତାକୁ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର

ଅନୁତାପ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଏ ପ୍ରକାର ଭୁଲର ଯେପରି ପୁନରାବୃତ୍ତି ନହୁଏ, ସେଥିରୁ ତଥା ତତ୍ତ୍ୱନିତ ପରିଣାମରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ସକାଶେ ତାକୁ ଅଲ୍ଲୀଖ୍ୟ ନିକଟରେ ଗୁହାରି କରିବାକୁ ହେବ । ତେଣୁ ଏଭଳି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବ୍ୟାଧିକୁ ଲଘୁ ମନେ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଏହା ଏପରି ଏକ ବିପଜ୍ଜନକ ବ୍ୟାଧି ଯାହା ମଣିଷକୁ ଅତି ଶୀଘ୍ର ଧ୍ୟାନସମୁଦାୟକୁ ଠେଲି ଦିଏ ।
(ମଲ୍ଲପୁଜାର୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ, ପୃ. ୩୭୨)

ତୁମମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତିଶୀଳ ହେବା ଓ ନିଜ ଅନ୍ତରାତ୍ମାକୁ ନିର୍ମଳ କରିବା ଉଚିତ । ତାହାହେଲେ ତୁମେମାନେ ଜିବ୍ରାଲଲ୍ ବା ପବିତ୍ର ଆତ୍ମାଙ୍କ ଗୁଣାବଳୀରୁ ଭାଗ ପାଇପାରିବ । ମନେରଖ! ଜିବ୍ରାଲଲ୍‌ଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ତୁମେମାନେ ବାସ୍ତବ ଧର୍ମନିଷ୍ଠତାକୁ ହାସଲ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ତୁମଠାରେ ଯେଉଁ ନୀତ ପାଶବିକ କାମନା ଅଛି, ତାହାକୁ ପୁରାପୁରି ଛାଡ଼ିଦିଅ । ଅଲ୍ଲୀଖ୍ୟ ମାର୍ଗ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣତମ ଓ ଅତ୍ୟନ୍ତ କଠିନ ହୋଇଥାଉ ପଛେ, ତାଙ୍କ ସନ୍ତୋଷ ପାଇଁ ସେହି ମାର୍ଗର ଅନୁସରଣ କର । ପାର୍ଥିବ ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦରେ ଅନୁରକ୍ତ ହୁଅ ନାହିଁ । କାରଣ ସେଗୁଡ଼ିକ ଅଲ୍ଲୀଖ୍ୟ ଠାରୁ ତୁମମାନଙ୍କୁ ଦୂରେଇ ନେଇଥାଏ । ମଣିଷର ଯେଉଁ ଦୁଃଖ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅଲ୍ଲୀଖ୍ୟକୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରାଏ, ତାହା ତାଙ୍କୁ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରାଉଥିବା ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ଠାରୁ ଅଧିକ ଭଲ । ଯେଉଁ ପରାଜୟ ଅଲ୍ଲୀଖ୍ୟକୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରାଏ, ତାହା ସେହି ବିଜୟ ଠାରୁ ଭଲ ଯାହା ତାଙ୍କ ପ୍ରସନ୍ନତା ଅର୍ଜନ କରେ । ତୁମେମାନେ ସେହି ପ୍ରେମକୁ ପରିହାର କର, ଯହିଁରେ ତୁମେମାନେ ଅଲ୍ଲୀଖ୍ୟର ବିରାଗଭାଜନ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ । ଯଦି ତୁମେମାନେ ନିର୍ମଳ ହୃଦୟ ସହିତ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିବ, ତେବେ ସେ ତୁମମାନଙ୍କୁ ସକଳ ମାର୍ଗରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ଓ କୌଣସି ଶତ୍ରୁ ତୁମମାନଙ୍କର କିଛି ଅନିଷ୍ଟ କରିପାରିବ ନାହିଁ ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ, ୨୦, ପୃ. ୩୦୭; ଅଲ୍ ଓସ୍ ସିଫ, ପୃ. ୯)

‘ଧର୍ମନିଷ୍ଠତାର ପରିଧାନ’ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟି ପବିତ୍ର କୁରଆନରେ ରହିଅଛି । ଏହି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ କେବଳ ଧର୍ମନିଷ୍ଠତା ମାଧ୍ୟମରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାଜସଜ୍ଜାକୁ ହାସଲ କରାଯାଇ ପାରିବ । ଧର୍ମନିଷ୍ଠତା ଅର୍ଥ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ତା’ ନିଜର ସର୍ବୋତ୍ତମ ସାମର୍ଥ୍ୟ ମତେ ଆପଣା ପ୍ରତିଭା ଓ ସେ ଅଲ୍ଲୀଖ୍ୟ ସହିତ କରିଥିବା ଅଜ୍ଞାନୀକାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିଜ ଦାୟିତ୍ୱକୁ ଏକ ପବିତ୍ର ଅମାନତ ଭାବେ ସମ୍ପନ୍ନ କରିବା ଉଚିତ । ନିଜ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ତଥା ଅଲ୍ଲୀଖ୍ୟ ତା’ପାଇଁ ନ୍ୟାସ ରୂପେ ଯାହାସବୁ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି, ସେ ସବୁ

ପ୍ରତି ତା’ର ଯେତିକି ଦାୟିତ୍ଵ ରହିଛି, ସେଥିପ୍ରତି ତାକୁ ମଧ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାକୁ ହେବ । ମଣିଷ ତା’ର ସର୍ବୋତ୍ତମ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଅନୁସାରେ, ଧର୍ମନିଷ୍ଠତାର ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ପଥରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ବିଷୟ ପ୍ରତି ସତର୍କତା ଅବଲମ୍ବନ କରି ଚାଲିବା ଉଚିତ ।

(ରୁହାନ୍ନି ଖଜାଏନ୍, ଗୁନ୍ନୁଖଣ୍ଡ . ୨୧, ପୃ. ୨୧୦, ବାହିନ ୩ ଅହମଦିୟା, ପରିଶିଷ୍ଟ, ଭାଗ ୫, ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ)

ପବିତ୍ର କୁରଆନରେ ଯେଉଁ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ବିଷୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି, ସେ ହେଉଛନ୍ତି ଜଣେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିଶ୍ଵାସନୀୟ ପୁତୁ । ଯିଏ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି କୃତଜ୍ଞ, ସେ ତା’ ପ୍ରତି ବିଚିତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟମାନ କରିଥାନ୍ତି । ଜଗତ ସେମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରାସ କରାଯିବାକୁ ବସିଛି ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବଇରି ସେମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦାନ୍ତ ରଗଡୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଯେହେତୁ ସେ ସେମାନଙ୍କର ସଖା, ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାର ବିପଦରୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତି ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେମାନଙ୍କୁ ସଫଳ କରାନ୍ତି । ସତରେ ସେହି ଲୋକ କେତେ ଭାଗ୍ୟବାନ୍ ଯିଏ ତାହାଙ୍କ ସହିତ ନିଜ ବନ୍ଧନକୁ କଦାପି ଛିନ୍ନ କରେ ନାହିଁ ।

(ରୁହାନ୍ନି ଖଜାଏନ୍, ଗୁନ୍ନୁ ଖଣ୍ଡ ୧୯, ପୃ. ୨୦; କସ୍ତିନୁହ, ପୃ. ୨୨)

ଦିବ୍ୟ ପ୍ରକଟନ

ଯେବେ ଅଲ୍ଲାଃ କୌଣସି ଅଦୃଷ୍ଟ ବିଷୟରେ ନିଜ ଭକ୍ତଙ୍କୁ କିଛି ଅବଗତ କରାଇବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ଭକ୍ତଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ଶୁଣି ହେଉ କି ନିଜ ଇଚ୍ଛା ମୁତାବକ ହେଉ, ତେବେ ସେ ସେହି ଭକ୍ତଙ୍କୁ ଏକ ପ୍ରକାର ସଂଜ୍ଞାହୀନ ଅବସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ କରାନ୍ତି ଓ ହଠାତ୍ ଭକ୍ତଙ୍କର ନିଜ ପାରିପାର୍ଶ୍ଵିକ ସ୍ଥିତି ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ଛିନ୍ନ ହୋଇଯାଏ । ସେପରି ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ପୁରାପୁରି ଭାବେ ନିଜ ସ୍ଥିତିକୁ ମଧ୍ୟ ଭୁଲିଯା’ନ୍ତି । ଯେପରି ଜଣେ ବୁଢ଼ାଳି ଜଳାଶୟନ ନିମ୍ନ ଦେଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲମ୍ପ ଦେଇଥାଏ, ସେହିପରି ସେ ବୁଢ଼ାଳିର ଅବସ୍ଥାରେ ତା’ ମଧ୍ୟକୁ ଲମ୍ପ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ଓ ଏପରି ନିମଜ୍ଜିତ ହୋଇଯାନ୍ତି ଯେ ସତେ ଯେପରି ତାଙ୍କର କୌଣସି ଅସ୍ତିତ୍ଵ ନାହିଁ କି ସେ ବାହାର ଦୁନିଆ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ନାହାନ୍ତି ବା ତାଙ୍କର ସଂଜ୍ଞା ହରାଇ ବସିଥାନ୍ତି । ପରିଶେଷରେ ବୁଢ଼ାଳି ଭଳି ଯେବେ ସେ ଜଳର ଉପରି ଭାଗକୁ ଆସନ୍ତି, ତେବେ ନିଜ ଭିତରେ ଏକ ଅଲୌକିକ ଗୁଞ୍ଜରଣ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ସେହି ଗୁଞ୍ଜରଣ ହ୍ରାସ ପାଇବାକୁ ଲାଗେ, ସେ ସଂଜ୍ଞାହୀନ ଅବସ୍ଥାରୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରନ୍ତି । ସେତେବେଳେ

ତାଙ୍କ ନିଜ ଭିତରେ ଏକ ଅତି ମଧୁର, ସୁବିବେଚିତ ଓ ଚମତ୍କାର ବାଣୀ ରହିଥିବାର ସେ ଜାଣିପାରନ୍ତି । ଏଭଳି ଅନୁଭୂତି ଏତେ ବିଚିତ୍ର ଓ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ତାହାକୁ ଭାଷାରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ସାଧାରଣ ମଣିଷର କ୍ଷମତାର ବାହାରେ । ଏହାହିଁ ସେହି ଅନୁଭୂତି, ଯାହା ମଣିଷକୁ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ତତ୍ତ୍ୱ ଜ୍ଞାନ ରୂପକ ଏକ ପ୍ରବାହମାନ ସ୍ରୋତର ସ୍ଥିତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅବଗତ କରାଏ । କାରଣ ଯେବେ ବି କୌଣସି ଭକ୍ତ ଏହି ରୂପେ ବାରମ୍ବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥାଏ, ତେବେ ଅଲ୍ଲାଃ ସେହି ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦନ ଅବସ୍ଥାକୁ ତାଙ୍କ ଉପରେ ଆଚ୍ଛାଦିତ କରି ଅତ୍ୟନ୍ତ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ସୁମଧୁର ସ୍ୱରରେ ଭକ୍ତର ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ପ୍ରାର୍ଥନାର ଉତ୍ତର ଦେଉଥାନ୍ତି । ସେହି ଅର୍ଦ୍ଧ ସଂଜ୍ଞାହୀନ ଅବସ୍ଥାରେ ଯାହାକିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଦ୍ଫେକ ହୁଏ, ଅଲ୍ଲାଃ ସେ ସବୁର ଉତ୍ତର ଦେଇଥାନ୍ତି । ମଣିଷ ଅନ୍ୟଥା ଯେଉଁ ବିଷୟରେ ବ୍ୟାପକ ଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରିବା ଅସମ୍ଭବ, ସେ ବିଷୟକୁ ସେ ତା' ନିକଟରେ ପ୍ରକଟିତ କରିଥାନ୍ତି । ଫଳରେ ସେ ଏହି ପ୍ରକଟନ ଦ୍ୱାରା ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଠାରେ ଅଧିକତର ବିଶ୍ୱାସ ସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ଓ ତାହାଙ୍କ ବିଚିତ୍ର ଲୀଳାକୁ ଭଲ ରୂପେ ବୁଝିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୁଏ । ମଣିଷର ପ୍ରାର୍ଥନା ତଥା ଅଲ୍ଲାଃ ଯେ ପ୍ରକୃତ ଓ ଏକମାତ୍ର ଉପାସ୍ୟ, ସେ ବିଷୟର ପରିପ୍ରକାଶ ବଳରେ ସେ ପ୍ରତିଟି ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ ଶୁଣି ଜବାବ ଦେବା ହେଉଛି ଏଭଳି ଏକ ଅନୁଭୂତି, ଯାହା ମଣିଷକୁ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଦର୍ଶନ ଲାଭ କରିବାରେ ଏପରି ସମର୍ଥ କରାଏ, ସତେ ଯେପରି ସେ ଏହି ସଂସାରରେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଦର୍ଶନ ଲାଭ କରୁଅଛି । ପୁନଶ୍ଚ ଇହକାଳ ଓ ପରକାଳ ଉଭୟ ଏକ ସମୟରେ ତା' ପକ୍ଷରେ ଅଭିନ୍ନ ହୋଇଯାଇଛି ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ, ଗୁନୁଖଣ୍ଡ ୧, ପୃ. ୨୬୦-୨୬୨; ବାହିନ-୩-ଅହମଦିୟା, ପରିଶିଷ୍ଟ, ପୃ. ୨୬୦-୨୬୨)

ଅନ୍ୟ କିସମର ପ୍ରକଟନରେ ମଣିଷର ହୃଦୟ ସହିତ କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ, ବରଂ ସେ ବାହାରୁ ଏକ ସ୍ୱର ଶୁଣିବାକୁ ପାଏ । ସେହି ସ୍ୱର ତାକୁ ଏପରି ପ୍ରତୀତ ହୁଏ, ସତେ ଯେପରି କେହି ଜଣେ ପରଦା ଅନ୍ତରାଳରୁ କିଛି କହୁଛି । ଏହି ସ୍ୱର ସୁମଧୁର ଓ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନମୁଗ୍ଧକର । ଏହା ଏକ ପ୍ରକାର ଦ୍ରୁତଗତିରେ ପ୍ରବାହିତ ହୋଇ ମଣିଷର ଅନ୍ତରାତ୍ମାକୁ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ କରାଏ । ମଣିଷର ମନ ଗଭୀର ଚିନ୍ତାରେ ନିମଗ୍ନ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ହଠାତ୍ ଏପରି ଏକ ସ୍ୱର ଶୁଣାଯାଏ ଓ ଏହି ସ୍ୱର ଶୁଣିଲା ପରେ ସେ ବିସ୍ମିତ ହୁଏ । ସେ ଜାଣିପାରେ ନାହିଁ ଯେ ସେ କେଉଁଠାରୁ ଏହି ସ୍ୱର ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଲା ଓ କିଏ ତାକୁ ଏପରି କହିଲା । ତା'ପରେ ଜଣେ ବିସ୍ମୟ ଜର୍ଜରିତ ମଣିଷ ଭଳି ସେ ଇତସ୍ତତଃ ଦୃଷ୍ଟି ନିକ୍ଷେପ କରେ ଓ କ୍ରମେ

ଅବଶ୍ୟ ନିର୍ବିଘ୍ନରେ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିପାରିବ ଯେ ଉପର ବର୍ଣ୍ଣିତ ପ୍ରଥମ ଦୁଇ ଶ୍ରେଣୀକୁ ବୁଝିପାରିବା ପାଇଁ ସେ ମଣିଷ ସକାଶେ ଯେପରି ଉପକରଣମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି, ସେହିପରି ସେ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ସେହି ବିଶ୍ୱକୁ ବୁଝିପାରିବା ସକାଶେ ନିଶ୍ଚୟ ମଣିଷକୁ ବିଭିନ୍ନ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଓ ଉପକରଣମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିବେ । ଆମେ ଉପରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛୁ ଯେ ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି ଅଲୌକିକ ଦୃଶ୍ୟ, ଦିବ୍ୟ ପ୍ରକଟନ ଓ ଅଲ୍ପାଃଙ୍କ ବାଣୀ । ଏ ପ୍ରକାର ଯୋଗାଯୋଗ ପଦ୍ଧତି କୌଣସି ଯୁଗରେ ଅକାମୀ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିବା ବା ଆଉ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉ ନଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ଧାରଣା କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ବରଂ ଯେଉଁମାନେ ଏହାର ସମସ୍ତ ସର୍ତ୍ତକୁ ପାଳନ କରିଛନ୍ତି, ସେମାନେ ସର୍ବଦା ଲାଭବାନ୍ ହୋଇଛନ୍ତି ଓ ସର୍ବଦା ଲାଭବାନ୍ ହୋଇ ଆସୁଥିବେ ।

(ରୁହାନ୍ତି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ ୨, ପୃ. ୨୭-୨୮, ସୁରମା ୯ ଚଣମା ୯ ଆରିସା, ୧୭୫-୧୭୬)

ଦେବଦୂତ

ପବିତ୍ର କୁରଆନକୁ ଗଭୀର ଭାବରେ ଅଧ୍ୟୟନ କଲେ ଜାଣିହେବ ଯେ କେବଳ ମଣିଷକୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ବା ତା'ର ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ଉନ୍ନତି କରିବା ସକାଶେ ନୁହେଁ, ବରଂ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଓ ଅପ୍ରକାଶ୍ୟ ପ୍ରଗତିଶୀଳ ବିକାଶ ପାଇଁ ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ଓ ତାହାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି ମଧ୍ୟରେ କେତେକ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ସତ୍ତା ରହିବା ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ । ପବିତ୍ର କୁରଆନରେ ଏଭଳି ସ୍ପଷ୍ଟ ସୂଚନାମାନ ଦିଆଯାଇଛି, ଯାହା ସାହାଯ୍ୟରେ ଜଣେ ଲୋକ ବିଶ୍ୱାସ କରିବ ଯେ ଦେବଦୂତ ଭାବେ ଖ୍ୟାତ ଦିବ୍ୟ ସଭାମାନଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରହ ନକ୍ଷତ୍ର ସହିତ ସୁନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପର୍କ ରହିଅଛି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଅଲ୍ପାଃଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଶକ୍ତି ବଳରେ ବାୟୁକୁ ପରିଚାଳିତ କରାନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟ କେତେକ ବୃଷ୍ଟି କରାନ୍ତି । ସେହିପରି ଆଉ କେତେକ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ କେତେକ ମହାଜାଗତିକ ପ୍ରଭାବକୁ ଧରାପୃଷ୍ଠରେ ଅବତରଣ କରାଇବା ଲାଗି ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

(ରୁହାନ୍ତି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ : ୨, ପୃ. ୧୨୭-୧୨୮ ; ଡୌଳି ୯ ମରାମ, ପୃ. ୪୫, ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ)

ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ଇସଲାମ ମତରେ ଦେବଦୂତମାନଙ୍କର ପ୍ରତିଭା ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରତିଭା ଠାରୁ କୌଣସି ଗୁଣରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନୁହେଁ । ଭୌତିକ ବା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ

ଜଗତରେ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିବା ସକାଶେ ସେମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇ ଥିବାରୁ ସେମାନେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୋଲି କୌଣସି ସୂଚନା ମିଳୁନାହିଁ । ପବିତ୍ର କୁରଆନ ଅନୁସାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଭୃତ୍ୟ ଭଳି ଏସବୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୋଜିତ କରାଯାଇଛି ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ ୩, ପୃ. ୭୪, ଡୋକ୍ଟ୍ ୧ ମରାମ, ପୃ. ୪୫, ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ)

ଦେବଦୂତମାନଙ୍କ ଅବତରଣର ଅର୍ଥ କ’ଣ ବୋଲି ଜଣେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିପାରେ । ତେଣୁ ଏଠାରେ ଅବଗତ କରାଇ ଦିଆଯାଉଛି ଯେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କର ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ପଦ୍ଧତି ଅନୁସାରେ ଯେବେ କୌଣସି ରସୁଲ ବା ନବୀ ବା ମୁହୂଦିସ ଅର୍ଥାତ୍ ବାଉଁରହ ବା ଅବତାର ବା ବିଧି ପ୍ରବନ୍ଧା ମାନବ ସମାଜର ସଂସ୍କାର ପାଇଁ ସ୍ୱର୍ଗରୁ ଅବତରଣ କରନ୍ତି, ତେବେ ତାଙ୍କ ସହିତ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ସେଭଳି ଦେବଦୂତଙ୍କର ଆଗମନ ହୁଏ, ଯେଉଁମାନେ କି ସତ୍ୟାନୁସନ୍ଧିଷ୍ଠ ଲୋକମାନଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଧର୍ମବୀଜ ବପନ କରନ୍ତି । ସେମାନେ ସେଭଳି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପୁଣ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାନ୍ତି । ଧର୍ମବିଶ୍ୱାସ ଓ ସତ୍ୟନିଷ୍ଠତାର ନୂତନ ଭାଷାଲୋକ ଅବଜ୍ଞା ଓ ଅଜ୍ଞାନତାର ଅନ୍ଧକାରକୁ ବିତାଡ଼ିତ ନକରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନେ ସେପରି ଅବତରଣ କରୁଥିବେ । ପବିତ୍ର କୁରଆନରେ ଏହିପରି ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି :

‘ଦେବଦୂତ ଓ ଆତ୍ମା ନିଜ ପାଳନକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ଅନୁସାରେ ଏହି ରାତ୍ରିରେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସହ ଅବତରଣ କରିଥା’ନ୍ତି । ପ୍ରଭାତର ଆଗମନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶାନ୍ତି ବିରାଜମାନ କରୁଥାଏ ।’

(୯୭ : ୫-୬ ଦୃଷ୍ଟବ୍ୟ)

ସୁତରାଂ ଦେବଦୂତଗଣ ଓ ରୁହୁଲ କୁହୁସ (ଅର୍ଥାତ୍ ଜିବ୍ରାଇଲ)ଙ୍କର ସ୍ୱର୍ଗରୁ ଅବତରଣ ସେହି ସମୟରେ ହୁଏ, ଯେତେବେଳେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ପୋଷାକ ପରିଧାନ କରି ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ବାଣୀ ଦ୍ୱାରା ଅନୁଗୃହୀତ ହୋଇ ଜଣେ ବିଶିଷ୍ଟ ଗୁଣଯୁକ୍ତ ପୁରୁଷ ଧରାପୃଷ୍ଠରେ ଅବତରଣ କରନ୍ତି । ସେହି ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ପାଇଁ ଜିବ୍ରାଇଲଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଏ ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ ୩, ପୃ. ୧୨; ଫତାଃ ଇସଲାମ, ପୃ. ୧୬, ପାଦଟୀକା, ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ)

ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ପଥରେ ପ୍ରବଳ ଉଦ୍ୟମ (ଜିହାଦ)

ଇସଲାମ କେବେହେଲେ ବାଧ୍ୟ ବାଧକତାକୁ ସମର୍ଥନ କରେ ନାହିଁ । ଯଦି ପବିତ୍ର କୁରଆନ, ହଦିସ୍ ପୁସ୍ତକାବଳୀ ଓ ଐତିହାସିକ ନଥିପତ୍ରକୁ ଯତ୍ନ ସହକାରେ ପରୀକ୍ଷା କରାଯିବ ଓ ଯଥା ସମ୍ଭବ ଅଧ୍ୟୟନ କରାଯିବ ଏବଂ ସେ ବିଷୟରେ ମନୋଯୋଗ ପୂର୍ବକ କର୍ତ୍ତୃପାତ କରାହେବ, ତେବେ ଇସଲାମ ଧର୍ମର ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାର ପାଇଁ ତରବାରୀ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ଯେ ଅନୁମୋଦନ କରିଛି, ଏହି ଅଭିଯୋଗ ଲଜାହୀନ ଭାବରେ ଓ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଅମୂଳକ ବୋଲି ଏକ ନିଶ୍ଚିତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନୀତ ହେବା ଅବଶ୍ୟମ୍ଭାବୀ ମନେ ହେବ । ବସ୍ତୁତଃ ଯେଉଁମାନେ ପୂର୍ବ ଧାରଣାର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ନହୋଇ, ପବିତ୍ର କୁରଆନ ବା ହଦିସ ବା ଇସଲାମିକ୍ ଇତିହାସର ବିଶ୍ୱାସଯୋଗ୍ୟ ଉତ୍ସଗୁଡ଼ିକର ଅଧ୍ୟୟନ କରି ନାହାନ୍ତି, କେବଳ ସେହିମାନେ ଏ ପ୍ରକାର ମତ ପୋଷଣ କରନ୍ତି । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତି ମିଥ୍ୟା ରଚନା କରିବାରେ ଆଗ୍ରସାର ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଅମୂଳକ ଦୋଷାରୋପ କରିବାରେ ପଛେଇ ନାହାନ୍ତି । ମୁଁ ଅବଶ୍ୟ ଜାଣେ ଯେ ସେହି ସମୟ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଆସିଯାଉଛି ଯେତେବେଳେ ସତ୍ୟାନୁସନ୍ଧିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ପ୍ରତିପକ୍ଷର ପ୍ରଚାରଣାକୁ ଖୋଦ୍ ଦେଖିପାରିବେ । ଯେବେ ଇସଲାମର ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ କୁରଆନ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ ଧର୍ମ ପ୍ରଚାରରେ ବଳ ପ୍ରୟୋଗକୁ ନିଷିଦ୍ଧ କରିଛି, ତେବେ କ’ଣ ସେହି ଧର୍ମକୁ ବଳ ପ୍ରୟୋଗକାରୀ ଧର୍ମରୂପେ ଅଭିହିତ କରାଯାଇ ପାରିବ ? ପବିତ୍ର କୁରଆନରେ ଏହିପରି ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି

‘ଧର୍ମ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ବାଧ୍ୟ ବାଧକତା ନାହିଁ ।’ (୨ : ୨୫୭)

ଯେଉଁ ଅବତାର ଦୀର୍ଘ ତେର ବର୍ଷ ଧରି ଦିନରାତି ମକ୍କାରେ ନିଜ ସହଚରମାନଙ୍କୁ ମନ୍ଦକାର୍ଯ୍ୟ ବଦଳରେ ମନ୍ଦକାର୍ଯ୍ୟ ନକରିବାକୁ, ବରଂ ଏହାକୁ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ଓ କ୍ଷମା ଦେବାକୁ ଉପଦେଶ ଦେଇଥିଲେ, କ’ଣ ସେହି ମହାନ ଅବତାର ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବଳ ପ୍ରୟୋଗ କରିଥିବା ବିଷୟରେ ଆମେ ଅଭିଯୋଗ କରିପାରିବା ? ଅବଶ୍ୟ ଯେତେବେଳେ ଶତ୍ରୁ ପକ୍ଷର ମନ୍ଦ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସକଳ ସୀମା ଅତିକ୍ରମ କରିଗଲା ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱରେ ରହୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଜାତିର ଲୋକମାନେ ଇସଲାମକୁ ଲୋପ କରିଦେବାପାଇଁ ବନ୍ଧପରିକର ଉଦ୍ୟମ କରିଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କର ସ୍ୱାଭିମାନ ସେମାନଙ୍କୁ ସତର୍କ କରାଇ ଦେଇଥିଲା ଯେ ‘ଯେଉଁମାନେ ତରବାରୀ ଉତ୍ତୋଳନ କରିଛନ୍ତି ସେମାନେ ସେହି ତରବାରୀ ଦ୍ୱାରା ନିହତ ହେବେ ।’ ଅନ୍ୟଥା ପବିତ୍ର କୁରଆନ ବଳ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ଆଦୌ ଶିଖାଇ ନାହିଁ । ଯଦି ଧର୍ମ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରକାର

ବଳପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇଥାନ୍ତା ବା ସେପରି କିଛି କରାଯାଇଥାନ୍ତା, ତେବେ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^ଋଙ୍କ ସହଚରମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟବେଳେ ସେପରି ଦୃଢ଼ତା ଓ ଅନୁରକ୍ତି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ଅସମ୍ଭବ ହୋଇଥାନ୍ତା । ବସ୍ତୁତଃ କେବଳ ପ୍ରକୃତ ବିଶ୍ୱାସକାରୀମାନେ ଏପରି କରିପାରନ୍ତି । ଆମର ମୁନିବ ପବିତ୍ର ରସୁଲ^ଋଙ୍କର ସହଚରମାନଙ୍କ ଅନୁରକ୍ତି ଓ ଏକନିଷ୍ଠା ଏପରି ଏକ ସୁବିଦିତ ତଥ୍ୟ ଯେ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆମମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ କୌଣସି ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ହିଁ ନାହିଁ । ଏ ବିଷୟ କାହାରି ଠାରୁ ଅଛପା ନୁହେଁ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏପରି ବହୁ ଅନୁରକ୍ତି ଓ ଏକନିଷ୍ଠା ଆଦର୍ଶ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶର ଇତିହାସ ପୃଷ୍ଠାରେ ଖୋଜିଲେ ମଧ୍ୟ ମିଳିବା କଠିନ । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ସେମାନେ ନିଜର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅବତାର ତଥା ପବିତ୍ର ରସୁଲଙ୍କ ଗହଣରେ ଥାଇ ଏଭଳି ଏକନିଷ୍ଠତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ ଯେ ଅନ୍ୟ କେହି ଯାହାର ମନ ଓ ହୃଦୟ ଧର୍ମାଲୋକରେ ଆଲୋକିତ ହୋଇ ନଥିବ, ସେ ସେଭଳି ଏକନିଷ୍ଠତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଅତଏବ ଇସଲାମ ଧର୍ମରେ ବାଧ୍ୟବାଧକତାର କୌଣସି ସ୍ଥାନ ନାହିଁ ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ ; ୧୫, ପୃ. ୧୧-୧୨ ; ମସିହ ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ମେଁ, ମୁଖବନ୍ଧ)

ପ୍ରକୃତ ମୁସଲମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯେତେଜଣ ଇହଲୀଲା ସମରଣ କରି ବାହୁଡ଼ିଛନ୍ତି, କେହି ଜଣେହେଲେ ଏପରି ବିଶ୍ୱାସ ପୋଷଣ କରି ନଥିଲେ ଯେ ଇସଲାମ ଧର୍ମର ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାର ତରବାରୀ ମାଧ୍ୟମରେ ହେବ । ପ୍ରକୃତ ପକ୍ଷେ, ଇସଲାମ ଧର୍ମ ନିଜର ଚରମ ଉତ୍ତର୍ଣ୍ଣତା ବଳରେ ସଂସାରରେ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଛି । ସୁତରାଂ ଯେଉଁମାନେ ନିଜକୁ ମୁସଲମାନ ବୋଲାଉଛନ୍ତି ସତ୍ତ୍ୱେ ତଥାପି ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥାନ୍ତି ଯେ ବଳ ପ୍ରୟୋଗ କରି ଧର୍ମ ପ୍ରଚାର କରିବାକୁ ହେବ, ସେମାନେ ଇସଲାମ ଧର୍ମର ନିଜସ୍ୱ ସଦ୍‌ଗୁଣାବଳୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ହିଁ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ ; ୧୫, ପୃ. ୧୨୭ ; ଡିରସ୍ତାକୁଲ କୁଲୁବ, ଟୀକା, ପୃ. ୩୯) ।

ପ୍ରାର୍ଥନା

ଯେବେ ଅଲ୍ଲାହଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ ନିକଟତର ହୁଏ, ତେବେ ସେ ପ୍ରାର୍ଥନା ମଞ୍ଜୁର ହେବାଭଳି ଆବଶ୍ୟକ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥା'ନ୍ତି । ଫଳରେ ହୃଦୟ କମ୍ପି ଉଠେ, ଉତ୍ସୁକତା ଅନୁଭୂତ ହୁଏ ଓ ତା'ପରେ ହୃଦୟରେ ଉତ୍ତେଜନା ଦେଖାଯାଏ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ମଞ୍ଜୁରିର ସମୟ ଆସି

ନଥିଲେ, ମନ ମଧ୍ୟରେ ସେଭଳି ପ୍ରଶାନ୍ତି ଓ ଭାବପ୍ରବଣତାର ଉଦ୍ରେକ ହୁଏ ନାହିଁ । ନିଜେ ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ମଧ୍ୟ ହୃଦୟରେ ଏଥିପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ଜନ୍ମେ ନାହିଁ । ଏପରି ନହେବାର କାରଣ ହେଉଛି, ସମୟେ ସମୟେ ଅଲ୍ଲାଃ ନିଜର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ହିଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁିତ କରିଥା’ନ୍ତି । ଫଳରେ ତାଙ୍କରି ଇଚ୍ଛା ପୂରଣ ହୁଏ ଓ ଅନ୍ୟ କେତେକ ସମୟରେ ସେ ନିଜ ଭକ୍ତଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରି ନିଅନ୍ତି ।

ସେହି କାରଣରୁ ମୁଁ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ସମ୍ମତିର ଲକ୍ଷଣ ଅନୁଭବ ନକରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋ ପ୍ରାର୍ଥନା ଗୃହୀତ ହେବା ବିଷୟରେ ମୁଁ ଅଧିକ ଆଶାବାନ୍ ହୁଏ ନାହିଁ । ଏପରି ସମୟରେ ମୁଁ ମୋ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଅଭିଳାଷ ଆଗରେ ନିଜକୁ ସମର୍ପଣ କରିବାରେ ସେତିକି ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରେ, ଯେତିକି ଆନନ୍ଦ ମୋ ପ୍ରାର୍ଥନା ଗୃହୀତ ହେଲାବେଳେ କରିଥାଏ । ବାସ୍ତବରେ ମୁଁ ଜାଣେ ଯେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଆଗରେ ନିଜକୁ ସମର୍ପଣ କରି ଦେବାରୁ ଯେଉଁ ଆଶିଷ ଓ ଫଳ ମିଳେ ତାହା ଏହାଠାରୁ ବହୁ ଅଧିକ ।

(ମଲଫୁଜାତ; ଗୁନ୍ନୁ ଖଣ୍ଡ, ୧. ପୃ-୪୨୦)

ଆମ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ

ଆମ ଧର୍ମ ବିଶ୍ୱାସର ସାରାଂଶ ହେଉଛି ‘ଲା’ଇଲାହା ଇଲ୍ଲାଲ୍ଲାଃ ମୁହମ୍ମଦୁର ରସୁଲୁଲ୍ଲାଃ’ ଅର୍ଥାତ୍ ‘ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ କେହି ଉପାସ୍ୟ ନାହିଁ ଓ ମୁହମ୍ମଦ ତାଙ୍କର ବାର୍ତ୍ତାବହ ।’ ଆମେମାନେ ଏଇ ସଂସାରରେ ଥିବାବେଳେ ଯେଉଁ ଧର୍ମବିଶ୍ୱାସ ଉପରେ ଆସ୍ଥା ସ୍ଥାପନ କରୁ ଓ ପରଲୋକକୁ ପ୍ରସ୍ତାନ କରିବା ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ ଧର୍ମ ବିଶ୍ୱାସକୁ ଆମେ ଦୃଢ଼ତାର ସହିତ ଧାରଣ କରିଥାଉଁ, ତା’ହେଉଛି, ଆମମାନଙ୍କ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ନେତା ତଥା ମୁନିବ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^ସ ହେଉଛନ୍ତି ‘ଅବତାରମାନଙ୍କ ମୋହର’ ଓ ସେ ହିଁ ‘ବାର୍ତ୍ତାବହମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବୋକୃଷ୍ଟ’ । ତାହାଙ୍କ ହସ୍ତରେ ଧର୍ମ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣତା ଲାଭ କରିଛି ଓ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି, ଯାହା ମଣିଷକୁ ସର୍ବପଥରେ ପରିରକ୍ତିତ କରାଏ ଓ ଯାହା ଅଗ୍ରସର କରାଇ ତାକୁ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦିଏ । ଆମେମାନେ ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସର ସହିତ ଏହି ବିଷୟରେ ଆସ୍ଥା ସ୍ଥାପନ କରୁଅଛୁ ଯେ ପବିତ୍ର କୁରଆନ ହେଉଛି ଅନ୍ୟ ସବୁ ଦିବ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥର ମୋହର ଓ ଏଥିରେ ବିନ୍ଦୁବିସର୍ଗ ଯୋଗ କରାହେବ ନାହିଁ କି ବିୟୋଗ କରାହେବ ନାହିଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଶିକ୍ଷା, ଉପଦେଶ, ଆଦେଶ ଓ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ଆଦିରେ

କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାହେବ ନାହିଁ । ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଚରଫରୁ ଆଉ ଏପରି କୌଣସି ଦିବ୍ୟ ପ୍ରକଟନ ବା ବାଣୀ ଆସିବ ନାହିଁ, ଯାହା କୁରଆନ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଆଦେଶାବଳୀକୁ ଅଥବା ଯେ କୌଣସି ଆଦେଶକୁ ସଂଶୋଧନ ବା ପରିବର୍ତ୍ତନ ବା ରସହୀନ କରିପାରିବ । ଯଦି କେହି ସେପରି ଭାବୁଥାଏ ତେବେ ସେ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ମୁସଲମାନ ସମାଜରେ ଆଉ ସାମିଲ ହୋଇ ରହିନାହିଁ ଓ ସେପରି ମନୋବୃତ୍ତି ରଖିଲେ ସେ ଜଣେ କାଫିର ଓ ବିଧର୍ମୀ ପଦବୀର ଧରଣ ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ ୩, ପୃ. ୧୬୯-୧୭୦; ଅଜାଲା ଏ ଅଉହାମ, ପୃ. ୧୩୭-୧୩୮)

ହେ ତୁମେ ଯେଉଁମାନେ ଏହି ଧରାଧାମରେ ରହୁଛ ! ଏବଂ ପ୍ରାଚ୍ୟ ଓ ପାଷାତ୍ୟ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ବାସ କରୁଥିବା ହେ ମଣିଷ ଆତ୍ମାଧାରୀ ପ୍ରାଣୀ ! ମୁଁ ତୁମମାନଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ଆନ୍ତରିକତା ସହିତ ଏହି ବିଷୟ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରୁଛି ଯେ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ପୃଥିବୀରେ ଏକମାତ୍ର ବାସ୍ତବ ଧର୍ମ ହେଉଛି ଇସଲାମ୍ ଧର୍ମ, ପବିତ୍ର କୁରଆନ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅଲ୍ଲାଃ ହିଁ ପ୍ରକୃତ ଉପାସ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ଅବତାର ହେଉଛନ୍ତି ସେହି ଅବତାର ଯିଏ ମୁହମ୍ମଦ୍ ନାମରେ ଖ୍ୟାତ । ଯିଏ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ମନୋନୀତ, ଯିଏ ଶାଶ୍ଵତ ଦିବ୍ୟ ଜୀବନର ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ଯିଏ ଗୌରବ ଓ ପବିତ୍ରତାର ସିଂହାସନ ଉପରେ ଆସୀନ । ତାଙ୍କ ଉପରେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଶାନ୍ତି ଓ ଆଶିଷ ବିରାଜିତ ହେଉ ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ ୧୫, ପୃ. ୧୪୧; ତିରସ୍ଵାକୁଲ୍ କୁଲୁବ, ପୃ. ୧୩)

ପାପ

ବାସ୍ତବରେ ପାପ ଏପରି ଏକ ବିଷୟ, ଯାହା ସେତେବେଳେ ଜନ୍ମ ଲାଭକରେ ଯେତେବେଳେ ମଣିଷ ଠାରୁ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ପାଳନର ଅଭାବ ଦେଖାଯାଏ ଓ ସେ ତାଙ୍କ ଉଲ୍ଲେଖିତ ପ୍ରେମରୁ ତଥା ତାଙ୍କ ମଧୁର ଚିନ୍ତନରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୁଏ । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିର ହୃଦୟ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ପ୍ରେମ ପ୍ରତି ଉଦାସୀନ ହୋଇଯାଏ, ତା'ର ଭାଗ୍ୟ ସେହି ମୂଲୋପାତ୍ରିତ ବୃକ୍ଷର ଅବସ୍ଥା ସଦୃଶ ଯାହା ମୃତ୍ତିକାରୁ ଜୀବନଶକ୍ତି ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଆଉ ସମର୍ଥ ନୁହେଁ । ଯେପରି ସେହି ବୃକ୍ଷ କ୍ରମଶଃ ଶୁଷ୍କ ହୋଇ ମୃତ୍ୟୁ ମୁଖରେ ପଡ଼େ, ସେହି ଶୁଷ୍କ ସଦୃଶ ପାପ ମଣିଷ ହୃଦୟକୁ କବଳିତ କରିଥାଏ । ପ୍ରକୃତିର ନିୟମ ଅନୁସାରେ ଏ ରୂପେ ଶୁଷ୍କତା ଦୂର କରିବା ନିମିତ୍ତ ତିନି ପ୍ରକାର ପ୍ରତିକାର ଅଛି । (୧) ପ୍ରେମ (୨) ଇସ୍ତିର୍ଫାର ବା ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଠାରୁ କ୍ଷମାଭିକ୍ଷା । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ ଏହା ପୋତି ଦେବା ବା ଘୋଡ଼ାଇ ପକାଇବାର ଇଚ୍ଛା । କାରଣ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃକ୍ଷର

ମୂଳ ମାଟି ଭିତରେ ପୋତି ହୋଇ ରହିଥାଏ, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତହିଁରେ ସବୁଜପତ୍ର ବାହାରିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ । (୩) ଚୌବା ବା ଅନୁତାପ; ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ ଜୀବନଶକ୍ତିକୁ ଆକର୍ଷଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନମ୍ରତା ସହକାରେ ଅଲୁଖିଆ ନିକଟକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିବ, ନିଜକୁ ତାଙ୍କର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ କରାଇବା ଏବଂ ପୁଣ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟ କରି ପାପର ଆବରଣ ଭିତରୁ ନିଜକୁ ମୁକ୍ତ କରିବା । କେବଳ ବାଚନିକ କଥାରେ ଅନୁତାପ କଲେ କୌଣସି ଫଳ ମିଳିବ ନାହିଁ । ବରଂ ସତ୍‌କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଅନୁତାପକୁ ଦୋଷଶୂନ୍ୟ କରାଯାଇ ପାରିବ । ବସ୍ତୁତଃ ସକଳ ପୁଣ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ଅନୁତାପକୁ ଦୋଷଶୂନ୍ୟ କରାଇବା ।

(ରୁହାନ୍ତି ଖଜାପତ୍ର, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ ; ୧୨, ପୃ. ୩୨୮-୩୨୯; ସିରାଜୁଦ୍ଦିନ ଇସାଇକେ ଗୁର ସଫ୍ତାଲୋଁ କା କଓବାବ, ପୃ. ୨-୩)

ମୋକ୍ଷ

ବାଇବେଲରେ ମୋକ୍ଷ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେଉଁ ମତବାଦର ବର୍ଣ୍ଣନା ଅଛି (ଅର୍ଥାତ୍ ଯୀଶୁଙ୍କର କ୍ରୀଷ୍ଟିଆନିଜ୍ମ-କରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ହିଁ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ ଲାଭ କରାଯାଇ ପାରିବ) ତାହାକୁ ପବିତ୍ର କୁରଆନ ଖଣ୍ଡନ କରୁଛି । ଯଦିବ ଯୀଶୁଙ୍କୁ ପବିତ୍ର କୁରଆନରେ ଅଲୁଖିଆ ଜଣେ ସତ୍ୟନିଷ୍ଠ ଅବତାର ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଛି ଓ ତାହାଙ୍କୁ ଅଲୁଖିଆ ପ୍ରିୟ ତଥା ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ଲାଭ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ରୂପେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି ତଥାପି ତାହାଙ୍କୁ ଜଣେ ସାଧାରଣ ମାନବ ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ପୁନଶ୍ଚ ନୀତି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପବିତ୍ର କୁରଆନ ମଧ୍ୟ ଏହି ଧାରଣାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରୁନାହିଁ ଯେ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ ସକାଶେ ଜଣେ ପାପୀର ବୋଝ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ନିରାହ ବ୍ୟକ୍ତି ବହନ କରିବ । ତର୍କ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ମଧ୍ୟ ଏହା ସମୀଚୀନ ମନେ ହେଉ ନାହିଁ ଯେ ଯଦି ଶାମ ପାପ କରିବ ତେବେ ଦାମ କିପରି ସେଥିପାଇଁ ଦାୟୀ ହେବ ? ଏପରିକି ପୃଥିବୀର କୌଣସି ସରକାର ମଧ୍ୟ ଏହି ନୀତିକୁ ଅନୁସରଣ କରୁନାହାନ୍ତି । ପରିତାପର ବିଷୟ ଏହି ଯେ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ ମତବାଦ ନେଇ ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀମାନେ ଯେପରି ଭୁଲ କରିଛନ୍ତି, ଆର୍ଯ୍ୟ ସମାଜର ଲୋକମାନେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଭୁଲ କରି ଲକ୍ଷ୍ୟଭ୍ରଷ୍ଟ ହୋଇଛନ୍ତି । ଆର୍ଯ୍ୟ ସମାଜର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ମୁତାବକ ଉଭୟ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ ଓ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା ପୂର୍ଣ୍ଣତଃ ନିରର୍ଥକ; ସେମାନଙ୍କ ମତରେ ବାରମ୍ବାର ଜନ୍ମଲାଭ କରିବା ହେଉଛି ଉଚିତ ଦଣ୍ଡବିଧାନ । ତେଣୁ ସେମାନେ ଏହା ମଧ୍ୟ

ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ଯେ ଅପରାଧ କରିଥିବାରୁ ଏପରିକି ଗୋଟାଏ ମାତ୍ର ଅପରାଧ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବାରମ୍ବାର ଜନ୍ମ ନହେଲେ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ ଅସମ୍ଭବ ।

(ରୁହାନ୍ତି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ ୨୩, ପୃ. ୪୧୪, ଚର୍ଚ୍ଚନା ଏ ମାରେଫତ, ପୃ ୪୪-୪୫, ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ)

ମୃତ୍ୟୁପର ଜୀବନ

ଏ ବିଷୟରେ ଇସଲାମ ଧର୍ମରେ ଏକ ଉଚ୍ଚକୋଟୀର ମତବାଦ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ତା'ହେଉଛି, ମୃତ୍ୟୁ ପର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ସମୟରେ ପ୍ରତିଟି ଆତ୍ମାକୁ ଏପରି ଏକ ଶରୀର ମିଳେ, ଯାହା ଆନନ୍ଦ ଓ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅନୁଭବ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ । ଆମେ ଅବଶ୍ୟ ସଠିକ୍ ଭାବରେ କହିପାରୁ ନାହିଁ ଯେ ସେହି ଶରୀର କେଉଁ ଉପାଦାନରେ ଗଢ଼ା । କାରଣ ଏହି ନଶ୍ୱର ଶରୀରର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଲୋପ ପାଇଯାଏ । ପ୍ରକୃତପକ୍ଷେ ସେହି ଏକା ଶରୀର ଯେ କବର ଭିତରେ ପୁନର୍ଜୀବିତ ହେଉଛି ତାହା କେହି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ନାହାନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ପାର୍ଥିବ ଶରୀରକୁ ଅଗ୍ନିରେ ଦାହ କରିବା ବିରଳ ନୁହେଁ । କେବେ କେବେ ସଂଗ୍ରାହକ୍ଷୟରେ ସାଇତି ରଖାଯାଏ ବା ଦୀର୍ଘକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହାକୁ କବର ବାହାରେ ରଖାଯାଏ । ଯଦି ଏହି ଶରୀର ପୁନର୍ଜୀବନ ଲାଭ କରନ୍ତା, ତେବେ ଲୋକମାନେ ମଧ୍ୟ ସେହି ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ପାଆନ୍ତେ । ତଥାପି ପବିତ୍ର କୁରଆନ ଅଧ୍ୟୟନ କଲେ ସେଥିରୁ ମୃତବ୍ୟକ୍ତିର ପୁନର୍ଜୀବନ ଲାଭ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଜ୍ଞାନ ହାସଲ କରାଯାଇ ପାରିବ । ଅତଏବ ଆମମାନଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏପରି ଶରୀରରେ ପୁନର୍ଜୀବିତ ହୁଅନ୍ତି ଯାହା ଆମକୁ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ । ସମ୍ଭବତଃ ଭୌତିକ ଶରୀରର କେତେକ ସୁସ୍ଥାତିସୁସ୍ଥ ଉପାଦାନରୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଶରୀର ଗଠିତ ହୁଏ । ଶରୀରକୁ ଏ ରୂପେ ଆତ୍ମା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବା ପରେ ମାନବ ସୁଲଭ ଅନୁଭୂତିଗୁଡ଼ିକ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥାଏ । ଯେହେତୁ ଏହି ନୂତନ ଶରୀର ପୁରାତନ ଶରୀର ତୁଳନାରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁସ୍ଥ, ତେଣୁ ଏଥିପ୍ରତି ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ ଅଲୌକିକ ଦୃଶ୍ୟ ଓ ଦିବ୍ୟ ପ୍ରକଟନର ଦ୍ୱାର ଉନ୍ମୁକ୍ତ ହୁଏ ।

(ରୁହାନ୍ତି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ, ୧୩, ପୃ. ୭୦-୭୧; କିତାବୁଲ୍ ବରିସ୍ତା; ପୃ. ୫୨-୫୩)

ଆତ୍ମା

ଅନୁସନ୍ଧାନରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଶରୀର ହେଉଛି ଆତ୍ମାର ଜନନୀ । ଆତ୍ମା ଗର୍ଭବତୀ ମହିଳାର ଗର୍ଭାଶୟରେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ନିଷ୍ପତ୍ତ ହୁଏ ନାହିଁ । ବସ୍ତୁତଃ ତାହା ହେଉଛି ଏକ ପ୍ରକାର ଜ୍ୟୋତି, ଯାହା ବୀର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଲୁଚ୍ଚାୟିତ ଭାବେ ରହିଥାଏ ଏବଂ ଭ୍ରୂଣର ପ୍ରାକୃତିକ ବିକାଶ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାହା କ୍ରମଶଃ ଦୀପ୍ତିମାନ ହେଉଥାଏ । ଅଲ୍ଲୀଃଙ୍କର ଦିବ୍ୟବାଣୀ ଆତ୍ମାମାନଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଏ ଯେ ଆତ୍ମା ଏହି ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ ହିଁ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ, ଯାହାକି ବୀର୍ଯ୍ୟରୁ ଜରାୟୁ ମଧ୍ୟରେ କ୍ରମଶଃ ବିକଶିତ ହୋଇ ଆକୃତି ଧାରଣ କରେ । ଅଲ୍ଲୀଃ ପବିତ୍ର କୁରଆନରେ ନିମ୍ନମତେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି :

‘...ଏହାପରେ ତାହାକୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ଆକାରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କଲୁ; ସୁତରାଂ ସେ ଅଲ୍ଲୀଃ ହିଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମଙ୍ଗଳମୟ, ଯେ କି ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା’ (୨୩ : ୧୫ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ)

ଅର୍ଥାତ୍ ଅଲ୍ଲୀଃ ଗର୍ଭାଶୟ ମଧ୍ୟରେ ଗଠିତ ହେଉଥିବା ଆକୃତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟାଇ ଏଥିରୁ ଏକ ନୂତନ ସୃଷ୍ଟି ବିକଶିତ କରାନ୍ତି, ଯାହାକୁ ଆମେ ଆତ୍ମା ନାମରେ ଅଭିହିତ କରିଛୁ । ବାସ୍ତବରେ ଅଲ୍ଲୀଃ ହିଁ ଆଶୀର୍ବାଦର ଉତ୍ସ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସଦୃଶ ବା ତାଙ୍କ ସମକକ୍ଷ ସ୍ରଷ୍ଟା ନାହାନ୍ତି ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ ୧୦, ପୃ. ୩୨୧, ଇସଲାମୀ ଉତ୍ସୁଲ କି ଫିଲ୍ଲାସଫି, ପୃ. ୭)

ଯେପରି ଉଦ୍ୟାନ ପାଣି ନପାଇଲେ ଉଧେଇ ପାରିବ ନାହିଁ, ସେହିପରି ଧର୍ମବିଶ୍ୱାସ ମଧ୍ୟ ସତ୍‌କର୍ମ ବିନା ଜୀବିତ ଥିବା କୁହାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ସତ୍‌କର୍ମ ବିନା ଧର୍ମବିଶ୍ୱାସ ନିରର୍ଥକ । ସେହିପରି ଧର୍ମ ବିଶ୍ୱାସ ନଥାଇ କେବଳ ସତ୍‌କର୍ମ କଲେ ତାହା ବାହ୍ୟ ପରିପ୍ରକାଶ ହେବ । ଇସଲାମ ମତରେ ତାହା ହିଁ ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱର୍ଗ ଯାହା ଆତ୍ମାମାନଙ୍କୁ ଧର୍ମବିଶ୍ୱାସ ଓ ସତ୍‌କର୍ମର ଏକ ପରିଚୟ । ତାହା ଏପରି କୌଣସି ନୂତନ ବସ୍ତୁ ନୁହେଁ ଯାହା ବାହାରୁ ମଣିଷକୁ ଦିଆଯିବ । ବସ୍ତୁତଃ ତାହା ମଣିଷ ଭିତରେ ହିଁ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣିଷର ସ୍ୱର୍ଗ ତା’ ନିଜ ଧର୍ମବିଶ୍ୱାସ ଓ ସତ୍‌କର୍ମରୁ ହିଁ ଉଦ୍ଭବ ହୁଏ ଓ ସେ ଏହି ସଂସାରରେ ହିଁ ତାହା ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ତଥା ଉପଭୋଗ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଥାଏ ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ ୧୦, ପୃ ୩୯୦; ଇସଲାମୀ ଉତ୍ସୁଲ କି ଫିଲ୍ଲାସଫି, ପୃ ୭୬)

ଯାଜୁଜ ଓ ମାଜୁଜଙ୍କ ବାସ୍ତବ ଚିତ୍ର

ଯାଜୁଜ ଓ ମାଜୁଜଙ୍କ ସମୟରେ ମସିହ ମଉଦ (ଅଜ୍ଞାକୃତ ମସିହ)ଙ୍କର ଆବିର୍ଭାବ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ । ସେମାନେ ଏପରି ଏକ ଜାତି ଯେଉଁମାନେ ବହୁବିଧ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଗ୍ନିର ବ୍ୟବହାର କରି, ସାମର୍ଥ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅତିକ୍ରମ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ବାସ୍ତବରେ ସେମାନେ ହିଁ ଏ ଦିଗରେ ଅଗ୍ରଗାମୀ ଅଟନ୍ତି ।

ଆରବୀ ଶବ୍ଦ ‘ଅଜିଜ୍’ର ଅର୍ଥ ଅଗ୍ନି । ସେହି ଶବ୍ଦରୁ ଯାଜୁଜ ଓ ମାଜୁଜ ଶବ୍ଦର ଉତ୍ପତ୍ତି ହୋଇଛି । ତେଣୁ ଉପରୋକ୍ତ ଦୁଇ ନାମରୁ ହିଁ ସୂଚନା ମିଳୁଛି ଯେ ସେମାନଙ୍କର ସକଳ ଉତ୍ତାପନ ଯଥା ଜାହାଜ, ରେଳଗାଡ଼ି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଳକବ୍‌ଜାରେ ଜାଳେଣି ରୂପେ ଅଗ୍ନି ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ଏବଂ ସେମାନେ ଯୁଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ଆଗ୍ନେୟାସ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରିଥା’ନ୍ତି । ବସ୍ତୁତଃ ସେମାନେ ଅଗ୍ନିକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ କରିବା ସମ୍ଭବରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିଯିବେ । ଏହି କାରଣରୁ ସେମାନେ ଯାଜୁଜ ଓ ମାଜୁଜ ନାମରେ ସୁବିଦିତ । ସେମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ଯୁରୋପର ଲୋକ ଯେଉଁମାନେ କି ଅଗ୍ନିକୁ ଏ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରିବାରେ ଏତେ ନିପୁଣ ଓ ଦକ୍ଷ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ବିଶଦ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ନିଷ୍ପ୍ରୟୋଜନ । ଇସ୍ରାଇଲୀୟ ଅବତାରମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥରେ ଯୁରୋପୀୟ ଲୋକମାନେ ହିଁ ଯାଜୁଜ ରୂପେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏପରିକି ମସ୍କୋ, ଯାହା ବହୁ ପୂର୍ବରୁ ରଷିଆର ରାଜଧାନୀ ଥିଲା, ତାହାର ନାମ ମଧ୍ୟ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି । ତେଣୁ ଯାଜୁଜ ଓ ମାଜୁଜଙ୍କ ସମୟରେ ପ୍ରତିଶ୍ଚୁତ ମସିହଙ୍କ ଆବିର୍ଭାବ ବିଧିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା ।

(ରୁହାନ୍ନି ଖତାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ ୧୪, ପୃ - ୪୨୪-୪୨୫ ; ଅସ୍ମାମୁସ ସୁଲାଇ, ପୃ. ୧୯୮-୧୯୯)

ଆଲୋକର ଯୁଗ

ତୁମେମାନେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିବ ଯେ ଯଥା ସମୟରେ ଗଛରେ ଫଳ ଧରେ; ଠିକ୍ ସେହିପରି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ ଆଲୋକ ମଧ୍ୟ ଅବତରଣ କରେ । ତାହା ସ୍ୱତଃ ଅବତରିତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ତାକୁ କେହି ଅବତରଣ କରାଇ ପାରିବ ନାହିଁ କି ତାହା ଅବତରଣ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ କେହି ତାକୁ ବାଧା ଦେଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ କଳିଗୋଳ ହେବ, ମତ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଘଟିବ, କିନ୍ତୁ ପରିଶେଷରେ ସତ୍ୟର ଜୟ ହେବ । କାରଣ ତାହା ମଣିଷ କରିପାରିବ।

କର୍ମ ନୁହେଁ କି ତାହା କୌଣସି ମାନବର କ୍ଷମତା ପରିସର ଭିତରେ ନାହିଁ । ତାହା ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରଣୀୟ ଯେକି ରତ୍ନ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରନ୍ତି, ସମୟକୁ ବଦଳାନ୍ତି, ଦିନକୁ ରାତି ଭିତରୁ ଓ ରାତିକୁ ଦିନ ଭିତରୁ ବାହାର କରନ୍ତି । ସେ ଅବଶ୍ୟ ଅନ୍ଧକାର ଦୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି, ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତରେ ଆଲୋକର କାମନା କରନ୍ତି । ସେ ପିତୁଳା ପୂଜା ବ୍ୟାପି ଯିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଛାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଏକେଶ୍ଵରବାଦର ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ବିକାଶ ଦେଖିବାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ତାଙ୍କ ମହିମାରେ ଅନ୍ୟମାନେ ଭାଗୀଦାର ହୁଅନ୍ତି, ତାହା ସେ ରହାନ୍ତି ନାହିଁ । ଯେଉଁଦିନ ମଣିଷ ଜନ୍ମ ହୋଇଛି, ସେହି ଦିନରୁ ତା'ର ଅସ୍ତିତ୍ଵ ଲୋପ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ହିଁ ବିଧିର ବିଧାନ ଯେ ଅଲ୍ଲାଃ ସର୍ବଦା ଏକେଶ୍ଵରବାଦର ପୃଷ୍ଠପୋଷକତା କରନ୍ତି ।

(ରୁହାନି ଖଲାଫନ୍, ଗୁଲୁଖଣ୍ଡ : ୧୫, ପୃ. ୨୫ : ମସିହା ହିଜ୍ରିୟାନ ମୈ)

<p> اے مرے پیارے مرے محسن مرے پروردگار ورنہ درگہ میں تیری کچھ کم نہ تھے خدمت گزار پر نہ چھوڑا ساتھ تُو نے اے مرے حاجت برار بس ہے تُو میرے لئے مجھ کو نہیں تجھ بن بکار پھر خدا جانے کہاں یہ پھینک دی جاتی غبار میں نہیں پاتا کہ تجھ سا کوئی کرتا ہو پیار گود میں تیری رہا میں مثل طفل شیر خوار تیرے بن دیکھا نہیں کوئی بھی یار غمگسار میں تو نالائق بھی ہو کر پا گیا درگہ میں بار جن کا مشکل ہے کہ تا روز قیامت ہوشیار (روحانی خزائن جلد ۲۱ برائے احمدیہ حصہ پنجم صفحہ ۱۲۷) </p>	<p> اے خدا اے کار ساز و عیب پوش و کردگار یہ سراسر فضل و احسان ہے کہ میں آیا پسند دوستی کا دم جو بھرتے تھے وہ سب دشمن ہوئے اے مرے یار یگانہ اے مری جاں کی پنہ میں تو عمر کر خاک ہوتا گر نہ ہوتا تیرا لطف اے فدا ہو تیری راہ میں میرا جسم و جان و دل ابتداء سے تیرے ہی سایہ میں میرے دن کئے نسل انساں میں نہیں دیکھی وفا جو تجھ میں ہے لوگ کہتے ہیں کہ نالائق نہیں ہوتا قبول اِس قدر مجھ پر ہوئیں تیری عنایات و کرم </p>
---	---

ଅଏ ଖୁଦା, ଅଏ କାର୍ସାଜୋ

ଅଏ ମେରେ ପ୍ୟାରେ ମେରେ ମୋହସିନ୍

ଇହ ସରାସର୍ ଫଜଲୋ ଏହସାଁ ହୈ

ଓରନା ଦରଗାହ ମୈ କୁହ୍

ଅଏ ବେପୁଶୋ କିରଦିଗାର୍ ।

ମେରେ ପରଓ୍ଵଦିଗାର ॥

କି ମୈ ଆୟା ପସଦ ।

କମ୍ ନ ଥେ ଖିଦମତ୍ ଗୁଜାର୍ ॥

ଦୋଷ୍ଟିକା ଦମ୍ ଯୋ ଭର୍ତ୍ତେ ଥେ
 ପର ନା ଛୋଡ଼ା ସାଥ ତୁନେ
 ଅଏ ମେରେ ଯାରେ ଯାଗାନା
 ବସ୍ ହେ ତୁ ମେରେ ଲିଏ ମୁଖକୋ
 ମେଁ ତୋ ମର କର ଖାକ୍ ହୋତା
 ଫିର ଖୁଦା ଜାନେ କାହାଁ ଯେ
 ଅଏ ଫିଦା ହୋ ତେରି ରାହ ମେଁ
 ମେଁ ନେହିଁ ପାତା କି ତୁଖିସା
 ଇବ୍ତିଦା ସେ ତେରେ ହି ସାୟାମେ
 ଗୋଦ୍ ମେଁ ତେରି ରାହା ମେଁ
 ନସଲ ଇନସାଁ ମେଁ ନେହିଁ
 ତେରେ ବିନ୍ ଦେଖା ନେହିଁ
 ଲୋର କହତେ ହେଁ କି ନାଲାୟକ୍
 ମେଁ ତୋ ନାଲାୟକ ଭି ହୋକର
 ଇସ୍ କଦର ତୁଖି ପର ହୁଇ
 ଜିନକା ମୁଖକିଲ୍ ହେଁ କି

ଓହ ସବ୍ ଦୁଖମନ୍ ହୁଏ ।
 ଅଏ ମେରେ ହାଜତ ବରାର୍ ॥
 ଅଏ ମେରି ଜାଁ କି ପନାହ୍ ।
 ନେହିଁ ତୁଖିବିନ ବକାର୍ ॥
 ଗର ନା ହୋତା ତେରା ଲୁତଫ୍ ।
 ଫେକ୍ ଦି ଯାତି ଗୁବାର୍ ॥
 ମେରା ଜିସ୍ମ ଓ ଜାନେ ଦିଲ୍ ।
 କୋଇ କରତା ହୋ ପୟାର୍ ॥
 ମେରେ ଦିନ୍ କଟେ ।
 ମିସଲ୍ ତିଫଲ୍-ଏ-ଶୀରଖ୍ୱାର୍ ॥
 ଦେଖି ଓଫା ଯୋ ତୁଖିମେ ହେଁ ।
 କୋଇଭି ଯାର ଏ ଗମ୍‌ଗୁସାର୍ ॥
 ନେହିଁ ହୋତା କବୁଲ୍ ।
 ପାଗୟା ଦରଗାହ୍ ମେଁ ବାର୍ ॥
 ତେରି ଇନାୟତୋ କରମ୍ ।
 ତା' ରୋଜେ କୟାମତ୍ ହୋ ଶୁମାର୍ ॥

ଆହେ ପ୍ରଭୁ ଆହେ
 ଦୋଷ ଘୋଡ଼ାଉଛ
 ଆହେ ପ୍ରିୟବର
 ସାରା ପୃଥିବୀର
 କେବଳ ତୁମ୍ଭରି
 ମନୋନୀତ ହେଲି
 ଅନ୍ୟଥା ତୁମ୍ଭରି
 ଅଭାବ ନଥିଲେ
 ବନ୍ଧୁ ବନ୍ଧୁ ବୋଲି
 ସେହିମାନେ ସବୁ
 ମୋ କଷଣ ବେଳ

ସୃଷ୍ଟି କରତା,
 ଭାଗ୍ୟ ବିଧାତା ।
 ପ୍ରଜା ପାଳକ,
 ହିତ ସାଧକ ।
 ଅନୁଗ୍ରହରେ,
 ଏହି ସଂସାରରେ ।
 ଦରବାରରେ,
 ଭଜତ ବାରେ ।
 ଯେ କହୁଥିଲେ,
 ଶତ୍ରୁ ହୋଇଲେ ।
 ସଖା ଭଉମି,
 ସଖା ଭଉମି,

ଛାଡ଼ି ନାହିଁ କେବେ
ଆହେ ପ୍ରିୟତମ
ସରି ନାହିଁ ଜଣେ
ତୁମ ବରଣରେ
ରଖୁଅଛୁ ପ୍ରଭୁ
ତୁମେ ମୋ ଜୀବନେ
ମୋ ଜୀବନ ତୁମ
ମରି ମାଟି ହୋଇ
ଯଦି ଦୟାକରି
ପଢ଼ିଆ'କ୍ତା କାହିଁ
ଜାଣି ଆ'କ୍ତେ ଅବା
ମିଶୁ ମୋର ଦେହ
ତୁମ ପଥେ ଏକା
ପାଉ ନାହିଁ କାରେ
ଯିଏ ପ୍ରେମ କରି
ଆରମ୍ଭରୁ ଦିନ
ତୁମ ଛାୟାଶ୍ରେୟେ
କ୍ଷୀରଖୁଆ ଶିଶୁ
ତୁମ କୋଳେ ବସି
ଯେଉଁ ନିଷ୍ଠା ନାହିଁ
ସେହି ନିଷ୍ଠା ତୁମ
ତୁମ ସମ ନାହିଁ
ମୋର ଦୁଃଖେ ଦୁଃଖୀ
କହୁଛନ୍ତି ଜନେ
ଅନାଦୃତ ହୁଏ
ନ ଥାଇ ମୋହର
ତୁମ ଦରବାରରେ

ଏହି ଅଧମ ।
ତୁମ ସଙ୍ଗରେ,
କେହି ସଂସାରେ ।
ଦେଇ ଶରଣ,
ମୋର ଜୀବନ ।
ଅଟ ସକଳ,
ବିନା ବିଫଳ ।
ଥାଆନ୍ତି ମୁହିଁ,
ନ ଥା'କ୍ତେ ବିହି ।
ମାଟି ଶରୀର,
ଦୟା-ସାଗର ।
ମନ ଜୀବନ,
ମୋ ନିବେଦନ ।
ତୁମ ସମାନ,
କିଣେ ମୋ ମନ ।
କଟିଛି ମୋର,
ପରମେଶ୍ଵର ।
ସନ୍ତାନ ଭଳି,
ଖେଳୁଛି ଦୋଳି ।
ଜନ ସମାଜେ,
ଠାରେ ବିରାଜେ ।
ଜଣେ ବାନ୍ଧବ,
କ୍ଷଣେ ହୋଇବ ।
ଗୁଣ ନଥିଲେ,
ଜାଣି ଥା ଭଲେ ।
କିଛି ସୁଗୁଣ,
ମିଳିଲା ସ୍ଥାନ ।

ଏତେ ଅନୁକମ୍ପା
ଅଭିଭୂତ କରି
ଗଣି ପାରିବ କି
ରହିଥିବ ଧରା

କୃପା କରିଣ,
ଦେଲ ଆପଣ ।
କେତେ ଦେଲ ହେ,
ଯେତେ କାଳ ହେ ॥

(ରୁହାନ୍ତି ଖଜାପନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ : ୨୧, ପୃ. ୧୨୭, ବ୍ରାହ୍ମିନୀ-ଅହମଦିୟା, ଭାଗ ୫, ପୃ. ୯୭,
କବିତା, ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ)

ପବିତ୍ର କୁରଆନ

ପବିତ୍ର କୁରଆନ ହେଉଛି ଏକ ଧନର ଭଣ୍ଡାର । କିନ୍ତୁ ଅତି ଅଳ୍ପ ଲୋକ ଏ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି ।

(ମଲଫୁଜାତ, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ : ୨, ପୃ. ୩୪୪)

ପବିତ୍ର କୁରଆନ ଏତେ ଗୌରବମୟ ଯେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଗ୍ରନ୍ଥର ଗୌରବ ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ । ଏହା 'ଅଲ ହକମ' ଭାବେ ଖ୍ୟାତ, ଅର୍ଥାତ୍ ଏହାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ତୃତୀୟ । ଏହା 'ମାହେମିନ' ଭାବେ ଖ୍ୟାତ, ଅର୍ଥାତ୍ ସକାଳ ଉପଦେଶର ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ; ଆବଶ୍ୟକ ସକଳ ପ୍ରମାଣ ଏହା ମଧ୍ୟରେ ଅଛି । ଏହା ବିରୋଧୀମାନଙ୍କୁ ପରାହତ କରି ଇତସ୍ତତଃ ନିଷିପ୍ତ କରିଛି । ଏହା ଏପରି ଏକ ପୁସ୍ତକ ଯହିଁରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଷୟ ସବିଷ୍ଟାର ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି; ଏହା ମଧ୍ୟରେ ଉଭୟ ଅତୀତ ଓ ଭବିଷ୍ୟତର ସମାଧାନମାନ ରହିଅଛି । ମିଥ୍ୟା ଏହାକୁ ଆଗରୁ ବା ପଛରୁ ଆକ୍ରମଣ କରିପାରିବ ନାହିଁ; ଏହା ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ ଅଲ୍ଲାହଙ୍କର ଆଲୋକ ।

(ରୁହାନ୍ତି ଖଜାପନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ : ୧୭, ପୃ. ୧୦୩, ଖୁର୍ବା ଇଲହାମିୟା)

ପବିତ୍ର କୁରଆନର ବେଶିଷ୍ଟ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ ତାହା ଏକ ସାଗରଗର୍ଭକ ଜ୍ଞାନର ଭଣ୍ଡାର, ଯାହାକି ଏକ ସୀମାହୀନ ସାଗରର ବିଶାଳତା ସହିତ ତୁଳନୀୟ । ଏହି ତଥ୍ୟ ଅବଶ୍ୟ ସମସ୍ତେ ଜାଣିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସେଥିରେ ଯେଉଁସବୁ ଯଥାର୍ଥ ତଥ୍ୟ ପୂରି ରହିଛି, ଦର୍ଶନରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେଉଁ ସବୁ ଜ୍ଞାନ ରହିଛି, ଯଦି ଆମେ ତାହାକୁ ସବୁ ଦେଶ, ସବୁ ଜାତି ଓ ସବୁ ଭାଷାଭାଷୀଙ୍କ ନିକଟରେ ସେମାନେ ଭାରତୀୟ ହୋଇଥା'ନ୍ତୁ ଅଥବା ପାରସ୍ୟ, ଯୁରୋପ ବା ଆମେରିକାର ବାସିନ୍ଦା ହୋଇଥା'ନ୍ତୁ, ଖୋଲାଖୋଲି ଭାବରେ ପେଶ କରି ପାରିବା । ତେବେ

କୂରଆନ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅଲୌକିକ ଶିକ୍ଷା ସେମାନଙ୍କୁ ନିର୍ବାକ୍ତ ଓ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିରସ୍ତ କରାଇଦେବା ସଙ୍ଗେ ସଫେଇ ଦେବାକୁ କୌଣସି ସୁଯୋଗ ଦେବନାହିଁ । ସମୟର ପରିବର୍ତ୍ତନ କ୍ରମେ ଯେପରି ଆବଶ୍ୟକତା ଦେଖାଦିଏ, ସେହିପରି ପବିତ୍ର କୂରଆନର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଅର୍ଥ ଉନ୍ମୋଚିତ ହେଉଥାଏ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୁଗରେ ତା' ବିରୁଦ୍ଧରେ କରାଯାଉଥିବା ବକ୍ତୃତ୍ତି ଓ ଅପବାଦକୁ ମୁକାବିଲା କରିବା ପାଇଁ ତାହା ଏକ ସୁସଜ୍ଜିତ ସୈନିକ ଭଳି ଜଗି ଠିଆହୁଏ । ଯଦି ପବିତ୍ର କୂରଆନ ନିଜର ଯଥୋଚିତ ତଥ୍ୟ ଓ ରହସ୍ୟମୟ ବାସ୍ତବିକତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସୀମିତ ହୋଇଥା'ନ୍ତା, ତେବେ ତାହାକୁ ସେଭଳି ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଅଲୌକିକ ଗ୍ରନ୍ଥ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଆନ୍ତା ନାହିଁ ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗୁରୁଖଣ୍ଡ : ୩, ପୃ. ୨୫୫-୨୫୬; ଅଜାଲା ଏ ଅଉହାମ, ଗୁରୁଖଣ୍ଡ ୧, ପୃ. ୧୫୫-୧୫୬)

ପବିତ୍ର କୂରଆନ ଏପରି ଏକ ଅଲୌକିକ ପୁସ୍ତକ ଯାହାର ଅନୁରୂପ କେବେ ନଥିଲା କି ଆଉ କେବେ ହେବ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ଥିବା ଆଶୀର୍ବାଦ ଓ ବଦାନ୍ୟତା ଶାଶ୍ୱତ । ଇସଲାମର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^ଋଙ୍କ ସମୟରେ ଏହା ଯେପରି ପ୍ରକାଶମାନ ଓ ତେଜାୟାନ୍ ଥିଲା, ତା'ପରେ ମଧ୍ୟ ସବୁବେଳେ ଏହା ସେହିପରି ଅଛି । ଏହା ଅବଶ୍ୟ ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ଜଣେ ଲୋକର ସଂକଳ୍ପ, ରୁଚି ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଯେତେ ଉଚ୍ଚକୋଟୀର ହେବ ଠିକ୍ ସେହି ଅନୁପାତରେ ତାହାର ବକ୍ତବ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚକୋଟୀର ହେବ । ତା'ର ରୁଚି, ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ପ୍ରେରଣା ଯେତେ ଉନ୍ନତ ହେବ, ତା' ବକ୍ତବ୍ୟରେ ମାନ ମଧ୍ୟ ସେତିକି ଉନ୍ନତ ଓ ଚମତ୍କାର ହେବ । ଦିବ୍ୟ ପ୍ରକାଶନ ମଧ୍ୟ ସେହି ପ୍ରକାର ହୋଇଥାଏ । ଦିବ୍ୟ ପ୍ରକାଶନରେ ପ୍ରାପ୍ତିକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ରୁଚି ଯେତେ ଉଚ୍ଚ ଧରଣର, ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ବାଣୀର ମାନ ସେତିକି ଉଚ୍ଚ ଧରଣର ତଥା ସେତିକି ମହାନ । ତାଙ୍କର ସଂକଳ୍ପ, ରୁଚି ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବ୍ୟାପକତାର ଅନୁପାତରେ ସେ (ଅର୍ଥାତ୍ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ) ଯେଉଁ ସବୁ ଦିବ୍ୟ ବାଣୀ ଲାଭ କରୁଥିଲେ, ତାହା ଅତି ଉଚ୍ଚକୋଟୀର । ତେଣୁ ଏ ବିଷୟରେ ତାଙ୍କ ସହ ସମାନ ହେଲା ଭଳି ଆଉ କେହି କେବେ ଜନ୍ମ ହେବେ ନାହିଁ ।

(ମଲଫୁଜାତ, ଗୁରୁଖଣ୍ଡ ୩, ପୃ. ୫୭)

ଆମେ ସତ କହୁଛୁ, ଏବଂ ଯେ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ମଧ୍ୟ ସତ କହିବାରୁ ବିରତ ହୋଇପାରିବୁ ନାହିଁ । ଯଦି ପବିତ୍ର ରସୁଲ^ଋଙ୍କର ଆବିର୍ଭାବ ହୋଇ ନଥା'ନ୍ତା, ଯଦି ପବିତ୍ର କୂରଆନ ପ୍ରକଟିତ ହୋଇ ନଥା'ନ୍ତା, ଯଦି ତାହାର ବଳିଷ୍ଠ ପ୍ରଭାବକୁ ଆମର ବୟୋଜ୍ୟଷ୍ଠ

ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ନେତୃବୃନ୍ଦ ଦେଖି ନଥା'ନ୍ତେ ଏବଂ ଯାହାକୁ ଆଜି ବି ଆମେମାନେ ଦେଖି ଆସୁଛୁ । ତେବେ କେବଳ ବାଲବେଳର ବିବରଣୀକୁ ଭିତ୍ତିକରି ଆମମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏ ବିଷୟ ବୁଝିପାରିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟକର ହୋଇଥା'ନ୍ତା ଯେ ହଜରତ ମୁସା ଓ ହଜରତ ଇସା ତଥା ପୂର୍ବକାଳର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅବତାର ବାସ୍ତବରେ ସେହି ପବିତ୍ର ଓ ଧର୍ମପ୍ରାଣ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରୁ ଥିଲେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଅଲ୍ଲାଃ ନିଜର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କୃପା ବଳରେ ନବୀପଦରେ ଅଧିଷ୍ଠିତ କରିବାକୁ ମନୋନୀତ କରିଥିଲେ । ପବିତ୍ର କୁରଆନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏହି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ କୃପାକୁ ଅବଶ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ଏହା ସବୁ ଯୁଗରେ ନିଜର ଆଲୋକ ପ୍ରଦାନ କରିଆସିଛି ଏବଂ ତାପରେ ନିଜର ସେହି ପରିପୁର୍ଣ୍ଣ ଆଲୋକ ସାହାଯ୍ୟରେ ଅତୀତର ଅବତାରମାନଙ୍କ ସତ୍ୟତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆମମାନଙ୍କର ହୃଦବୋଧ କରାଇଛି । ଏହି କୃପା କେବଳ ଆମମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇ ନାହିଁ, ବରଂ ହଜରତ ଆଦମ^ଅଙ୍କ ସମୟରୁ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^ସଙ୍କ ଆଗମନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ହଜରତ ଇସା^ଅଙ୍କ ଆବିର୍ଭାବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅତୀତରେ ଯେତେ ଅବତାର ଆସିଛନ୍ତି, ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ କୃପା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଛି । (ଉପରୋକ୍ତ ଅବତାରମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କର ଶାନ୍ତି ବିରାଜିତ ହେଉ) ।

(ରୁହାନି ଖଲାଫତ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ : ୧, ପୃ. ୨୯୦; ବାହିନ-୩-ଅହମଦିୟା;
ପାଦଟୀକା ୨୨୦-୨୨୧)

ہے قصور اپنا ہی اُنہوں کا وگرنہ وہ نور ایسا چمکا ہے کہ صد نیر بیضا نکلا
زندگی ایسوں کی کیا خاک ہے اس دنیا میں جن کا اس نور کے ہوتے بھی دل اُعلیٰ نکلا

(روحانی خزائن جلد ۱، ابن احمدیہ حصہ سوم حاشیہ صفحہ ۵-۶۳۰۳)

ହେଁ କସୁର୍ ଅପନା ହା ଅକ୍ଷୋଁ କା   ଓଁଗର୍ ନା ଯେ ନୁର୍ ।
ଏସା ତମ୍ନା ହେଁ କି ସଦ୍ ନୟରେ   ବୈଜା ନିକଲା ॥
ଜିହେଗୀ ଏଶୋଁ କି କ୍ୟା ଖାକ୍   ହେଁ ଇସ୍ ଦୁନିଆ ମୋଁ ।
ଜିନକା ଇସ୍ ନୁରକେ ହୋତେ ଭି   ଦିଲ୍‌ଆମା ନିକଲା ॥

ନିଜ ଦୋଷେ ସିନା   ଦେଖୁ ନପାରନ୍ତି

ଅନ୍ୟମାନେ ତା'ର ଜ୍ୟୋତି

ଝଟକୁଛି ସିଏ   ଶତ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାୟ

ଜ୍ୟୋତି ତା'ର ଅସରନ୍ତି ।

କେତେ ହାନମାନ ଅଟଇ ଜୀବନ

ଏ ଜଗତର ବାସୀଙ୍କର

ଜ୍ୟୋତି ଅଧିକାରୀ ଥାଇ ବି ହୃଦୟ

ଦେଖୁ ପାରୁନି ସଂସାର ॥

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗୁଳୁଖଣ୍ଡ : ୧, ପୃ. ୩୦୫-୩୦୬; ବ୍ରାହିନ-୩-ଅହମଦିୟା, ଭାଗ ୩,
ପୃ ୨୭୫, ପାଦଟୀକା, ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ)

اے عزیزو سنو کہ بے قرآن حق کو ملتا نہیں کبھی انساں
دل میں ہر وقت نور بھرتا ہے سینہ کو خوب صاف کرتا ہے
اس کے اوصاف کیا کروں میں بیاں وہ تو دیتا ہے جاں کو اور اک جاں
وہ تو چمکا ہے تیر اکبر اس سے انکار ہو سکے کیونکر
سحر حکمت ہے وہ کلام تمام عشق حق کا پلارہا ہے جام
دردمندوں کی ہے دوا وہی ایک ہے خدا سے خدا نما وہی ایک
ہم نے پایا خور ہڈی وہی ایک ہم نے دیکھا ہے دلربا وہی ایک
اُس کے منکر جو بات کہتے ہیں یونہی اک واہیات کہتے ہیں

(روحانی خزائن جلد ۱ برابین احمدیہ حصہ سوم حاشیہ صفحہ ۳۰۰۲۹۹)

ଅଏ ଅଜିଜୋ !

ହକ୍ କୋ ମିଲତା ନେହିଁ

ଦିଲମେ ହର ଓଢ଼ୁ

ସିନା କୋ ଖୁର୍

ଉସକେ ଔସାଫ୍

ଓହ ତୋ ଦେତା ହେ

ଓହ ତୋ ଚମକା ହେ

ଉସ ସେ ଇନକାର୍

ବହରେ ହିକମତ୍ ହେ

ଇଶକେ ହକ୍ କା

ସୁନୋ କେ ବେ କୁରୁଆଁ ।

କଭି ଇନସାଁ

ନୁର ଭରତା ହେ

ସାଫ କରତା ହେ

କ୍ୟା କରୁଁ ମୋଁ ବୟାଁ

ଜାଁ କୋ ଔର ଇକ୍ ଜାଁ

ନୟରେ ଅକବର

ହୋସକେ କ୍ୟୁଁ କର

ଓହ କଲାମ୍ ତମାମ୍

ପିଲା ରହା ହେ ଜାମ୍

ଦର୍ଦ୍ଦମନ୍ଦୌ କି ହୈ	ଦଘ୍ନା ଓହି ଏକ୍
ହୈ ଖୁଦା ସେ	ଖୁଦାନୁମା ଓହି ଏକ୍
ହମ୍ନେ ପାୟା ଖୁରେ	ହୁଦା ଓହି ଏକ୍
ହମ୍ନେ ଦେଖା ହୈ	ଦିଲରୁବା ଓହି ଏକ୍
ଉସକେ ମୁନକିର ଯୋ	ବାତ୍ କହତେ ହୈ
ୟୁହି ଇକ୍ ଓହିୟାତ୍	କହତେ ହୈ

ବିନା କୁରଆନରେ ପାଇବନି ସତ୍ୟ
 ଶୁଣିଥାଆ ଆହେ ବନ୍ଦୁଗଣ
 ସଦା ସେ ଭରଇ ମନରେ ଆଲୋକ
 କରଇ ହୃଦୟ ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ॥
 ଯେତେ ସବୁ ଗୁଣ ତା' ଭିତରେ ଅଛି
 ବର୍ଣ୍ଣିବାକୁ ଭାଷା ନାହିଁ ମୋର
 ଦିଏ ସେ ଗୋଟିଏ ପରାଶକୁ ପୁଣି
 ଆଉ ଏକ ପ୍ରାଣ ନିରକ୍ତର ॥
 ମଝି ଆକାଶର ସ୍ଵରୂପ ପରାଏ
 ଆଲୋକ କରୁଛି ବିକିରଣ
 ତା'ର ଆଲୋକକୁ ଅସ୍ଵୀକାର କରି
 ପାରିବାରକୁ ଅଛି କେଉଁ ଜନ ॥
 ପ୍ରତିଟି ଶବ୍ଦରେ ପୂରି ରହିଅଛି
 ସାଗରେ ସାଗରେ ତତ୍ତ୍ଵଜ୍ଞାନ
 ପରମେଶ୍ଵରଙ୍କ ପୀରତି ପୂରାଇ
 ପାତ୍ରେ ପାତ୍ରେ କରାଉଛି ପାନ ॥
 ସେହି ଏକମାତ୍ର ଦୁଃଖୀଙ୍କ ଔଷଧ
 ଅଟେ ପୁଣି ପ୍ରଭୁ ନିଦର୍ଶନ
 ତାଙ୍କ ଠାରୁ ଆସି ତାଙ୍କୁ ହିଁ ଚିହ୍ନାଏ
 କରେ ସତପଥ ପ୍ରଦର୍ଶନ ॥

ଯେଉଁମାନେ ତା'ର ଗୁଣ ଅନାଦରି
ଯାହାକିଛି ଅବା କହୁଛନ୍ତି
କହିବାକୁ କିଛି ନଥିବାରୁ ଖାଲି
ଅବାକ୍ତର କଥା ବକୁଛନ୍ତି ॥

(ରୁହାନ୍ତି ଖଜାପନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ ୧, ପୃ. ୨୯୯-୩୦୦; ବ୍ରାହ୍ମିନ ୩ ଅହମଦିୟା; ପାଦଟୀକା ସଂ. ୨,
ପୃ. ୨୨୯, ପ୍ରଥମ)

ଯେତେଗୁଡ଼ିଏ ପୁସ୍ତକକୁ ଦିବ୍ୟ ପ୍ରକଟନ ବୋଲି କୁହାଯାଉଥିବା ଆମେ ଦେଖିବାକୁ
ପାଉଛୁ, ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ପବିତ୍ର କୁରାଣ ଅଲ୍ଲୀଃଙ୍କ ପ୍ରକଟିତ ପୁସ୍ତକ ବୋଲି ହେଉଥିବା
ଦାବି ହିଁ ଅକାଟ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ସତ୍ୟ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଛି । ଏଥିରେ ମୋକ୍ଷ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ଯେଉଁ
ନୀତି ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି, ତାହା ସତ୍ୟ ସହିତ ଓ ମଣିଷର ପ୍ରକୃତି ସହିତ ଯଥାଯଥ ଭାବେ
ମେଳ ଖାଉଛି । ଏଥିରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଥିବା ସିଦ୍ଧାନ୍ତଗୁଡ଼ିକ ଏପରି ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ
ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଯେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଓ ଅକାଟ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥିତ ହେଉଛି ।
ତଦନ୍ତର୍ଗତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ କେବଳ ସତ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ନୁହେଁ ବରଂ ତାହାର ଶିକ୍ଷା
ପ୍ରତିମା ପୂଜା, ନୂତନ ରୀତିନୀତିର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଓ ଜୀବ ଉପାସନାରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୁକ୍ତ । ଏହା ଏପରି
ଏକ ପୁସ୍ତକ, ଯହିଁରେ ଏକେଶ୍ୱରବାଦ ତଥା ଅଲ୍ଲୀଃଙ୍କର ମହିମା ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରାଇବା ଏବଂ
ଏକ ଓ ଏକମାତ୍ର ଅଲ୍ଲୀଃଙ୍କର ସଦ୍‌ଗୁଣାବଳୀର ପରିପୂର୍ଣ୍ଣତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରିବା
ପାଇଁ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି । ଏହି ପୁସ୍ତକରେ କେବଳ ବିଶୁଦ୍ଧ
ଏକେଶ୍ୱରବାଦ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରାରେ ଶିକ୍ଷା ରହିଅଛି ଏବଂ ସେହି ମହାନ ସ୍ୱପ୍ନ
ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆରୋପ କରାଯାଇଥିବା ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାର କଳଙ୍କ, ଦୋଷ, ତ୍ରୁଟି ବା
ଅପବାଦକୁ ସେଥିରେ ସ୍ଥାନ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ, ଯାହା କି ଏହି ମହାନ ଗ୍ରନ୍ଥର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ।
ବଳପୂର୍ବକ କୌଣସି ମତବାଦକୁ ସ୍ୱୀକାର କରାଇନେବା ଏହାର ଅଭିପ୍ରାୟ ନୁହେଁ । ବରଂ
ଏହା ଯେଉଁ ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷା ଦାନ କରେ, ତାହାର ଯଥାର୍ଥତାକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବାପାଇଁ ଯୁକ୍ତି ଓ
କାରଣମାନ ଦର୍ଶାଏ । ଏହା ବଳିଷ୍ଠ ଯୁକ୍ତି ଓ ଦୃଢ଼ ପ୍ରମାଣ ଦ୍ୱାରା ନିଜର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଅଭିପ୍ରାୟକୁ
ପ୍ରମାଣିତ କରେ । ଏଥିରେ ଯେଉଁ ସବୁ ନୀତି ବୟାନ କରା ଯାଇଛି ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତିଟିକୁ ଭଲ
ଭାବରେ ବୁଝାଇ ଦେବାପାଇଁ ଏହା ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପିତ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମଣିଷକୁ
ଦୃଢ଼ ଧର୍ମବିଶ୍ୱାସ ଓ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜ୍ଞାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚାଇ ଦିଏ । ଲୋକମାନଙ୍କ ବିଶ୍ୱାସ, ଅଭ୍ୟାସ,
କର୍ମ ଓ କଥନକୁ ଯେଉଁସବୁ ଦୋଷତ୍ରୁଟି ଅପବିତ୍ରତା ଓ ଅନିୟମିତତା ପ୍ରପାଡ଼ିତ କରୁଛି, ସେ

ସବୁକୁ ପ୍ରାଞ୍ଜଳ ଭାବେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି ଦୂର କରୁଛି । ମଣିଷକୁ ମଣିଷ ହେବାପାଇଁ ଯେଉଁସବୁ ଶିକ୍ଷାଠରର ପ୍ରୟୋଜନ ଅଛି, ଏହା ସେ ସବୁ ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ କରେ । ଆଜି ଯେପରି ଅତି ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ବିଶ୍ୱଜ୍ଞାନ ଓ ଉପଦ୍ରବ ବ୍ୟାପି ଯାଉଛି, ଠିକ୍ ସେହିପରି ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ଦୃଢ଼ତା ସହକାରେ ଏହା ପ୍ରତିଟିକୁ ମୁକାବିଲା କରୁଛି । ଏହାର ଶିକ୍ଷା ଏପରି ସରଳ, ସୁସମ୍ପାଦନ ଓ ଶକ୍ତିଶାଳୀ, ସତେ ଯେପରି ଏହା ନିଜେ ପ୍ରକୃତିର ଦର୍ପଣ ତଥା ପ୍ରାକୃତିକ ବିଧାନର ଏକ ଅବିକଳ ନକଲ । ଅନ୍ତଃରକ୍ଷୁ ତଥା ଅନୁଭୂତିକ୍ଷମ ହୃଦୟ ପାଇଁ ଏକ ଜ୍ଞାନାଲୋକ ପ୍ରଦାୟକ ସୂର୍ଯ୍ୟ ସଦୃଶ ।

(ରୁହାନ୍ତି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ ୧, ପୃ. ୮୧-୮୨; ବ୍ରାହିମି ଏ ଅହମଦିୟା, ପୃ. ୯୧-୯୨, ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ)

ବିଶ୍ୱର ଧର୍ମମାନ

ଯେଉଁସବୁ ନୀତି ପ୍ରତି ସୁଦୃଢ଼ ରହିବାକୁ ମୋତେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି, ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିକୁ ନିଜେ ଅଲ୍ଲ୍ଲାହ ମୋ ନିକଟରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ ପ୍ରକଟିତ କରିଛନ୍ତି । ତା ହେଉଛି, ଅଲ୍ଲ୍ଲାହ ତାଙ୍କ ଅବତାରମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଯେଉଁସବୁ ଧର୍ମ ପ୍ରକଟିତ କରିଛନ୍ତି ଓ ଯହିଁରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଲକ୍ଷଣମାନ ରହିଅଛି, ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟିକୁ ମୌଳିକ ଉପାଦାନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ମିଥ୍ୟା ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ମୋତେ ବାରଣ କରାଯାଇଛି । ସେହି ଲକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି, ସେପରି ଧର୍ମ ପୃଥ୍ୱୀର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରସାର ଲାଭ କରିଛି । ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଆହ୍ମାନର ମୁକାବିଲା କରି ଏବେ ବି ତିଷ୍ଠି ରହିଛି, ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲାଭ କରିଛି ଓ ସୁଦୃଢ଼ ହୋଇଛି । ଦୀର୍ଘ କାଳ ହେଲା ସମୟର ରଥଚକ୍ର ତଳେ ନିଷ୍ପେଷିତ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ସେମାନଙ୍କର ପରିପକ୍ୱତା ଆସିଛି ଓ କୃତିଗୁଡ଼ିକ ଏଯାବତ୍ ବଞ୍ଚି ରହିଛି । ଉପରୋକ୍ତ ନୀତି ଅନୁସାରେ ସେହି ସବୁ ଧର୍ମ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରୂପେ ସତ୍ୟ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତାମାନେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରୂପେ ଅଲ୍ଲ୍ଲାହଙ୍କ ପ୍ରେରିତ ସତ୍ୟନିଷ୍ଠ ଅବତାର ।

(ରୁହାନ୍ତି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ ୧୨, ପୃ. ୨୫୬; ଚୋହଫା କୈସରିୟା, ପୃ. ୪)

ଏହି ନୀତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଚିତ୍ତାକର୍ଷକ ଓ ଶାନ୍ତି ପ୍ରଦାୟକ । ଏହା ବିଭିନ୍ନ ଜାତି ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟ ସ୍ଥାପନର ଭିତ୍ତିଭୂମି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉତ୍ତମ ଓ ଉଚ୍ଚତ୍ୱିକ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିଥାଏ । ଅବତାରମାନେ ଭାରତ, ପାରସ୍ୟ, ଚୀନ ବା ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି

ଦେଶରେ ଆବିର୍ଭାବ ହୋଇଥାନ୍ତୁ ପଛେ, ଯେହେତୁ ଅକ୍ଳାଃ କୋଟି କୋଟି ଲୋକଙ୍କ ହୃଦୟରେ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମାନ ଓ ପ୍ରତିଷ୍ଠାକୁ ସ୍ଥାନ ଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଧର୍ମର ମୂଳଭିତ୍ତିକୁ ମଜଭୁତ କରି ଗଢ଼ିଛନ୍ତି, ତେଣୁ ଏହି ନୀତିକୁ ଅବଲମ୍ବନ କରି ଆମେ ସମସ୍ତ ଅବତାରଙ୍କୁ ସତ୍ୟନିଷ୍ଠ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛୁ ।

(ରୁହାନ୍ତି ଖଜାପନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ ୧୨, ପୃ. ୨୫୯; ତୋହଫା କୈସରିୟା; ପୃ. ୭)

ମାନବ ସମାଜ ପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତି

ସମଗ୍ର ମାନବ ସମାଜ ପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତିଶୀଳ ହେବା ଆମର ନୀତି । ଯଦି କୌଣସି ହିନ୍ଦୁ ଘରେ ନିଆଁ ଲାଗିଥିବାର କେହି ଦେଖେ ଓ ସେ ସେହି ନିଆଁ ଲିଭାଇବାକୁ ଆଗେଇ ଆସେ ନାହିଁ, ତେବେ ମୁଁ ସତ କହୁଛି, ସେହି ଲୋକ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ମୋର ନୁହେଁ । ଯଦି କେହି ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନକୁ ହତ୍ୟା କରାଯିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ ହେଉଥିବାର ମୋର କୌଣସି ଅନୁଗାମୀ ଦେଖିବା ପରେ ସେହି ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନକୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ ନାହିଁ, ତେବେ ମୁଁ ସତ କହୁଛି, ସେ ଆମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ନୁହେଁ ।

(ରୁହାନ୍ତି ଖଜାପନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ : ୧୨, ପୃ. ୨୮; ସିରାଜୁମ ମୁନିର, ପୃ. ୨୬)

ମୁଁ ସବୁ ମୁସଲମାନ, ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ, ହିନ୍ଦୁ ଓ ଆର୍ଯ୍ୟସମାଜୀଙ୍କ ନିକଟରେ ଘୋଷଣା କରୁଛି ଯେ ଏହି ସଂସାରରେ ମୋର କେହି ଶତ୍ରୁ ନାହାନ୍ତି । ମୁଁ ମାନବସମାଜକୁ ଏପରି ଭାବରେ ପ୍ରେମ କରେ ଯେପରି ଜଣେ କରୁଣାମୟୀ ମାତା ତା’ ସନ୍ତାନକୁ ପ୍ରେମ କରେ, ବରଂ ତା’ଠାରୁ ଅଧିକ । ମୁଁ କେବଳ ସେହି ସବୁ ମିଥ୍ୟା ମତବାଦର ଶତ୍ରୁ, ଯାହା ସତ୍ୟକୁ ବିନାଶ କରେ । ମଣିଷ ପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ମୋର ପରମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ମିଥ୍ୟାକୁ ସ୍ୱୀକାର ନକରିବା ମୋର ନୀତି । ମୁଁ ମୂର୍ଖ ପୂଜା, ଅତ୍ୟାଚାର, ଅସଦାଚର, ଅନ୍ୟାୟ ଓ ବ୍ୟଭିଚାରକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରୁଛି ।

(ରୁହାନ୍ତି ଖଜାପନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ ୧୭, ପୃ. ୩୪୪; ଅରବୈନ୍, ଭାଗ ୧, ପୃ. ୨)

ଅହମଦିୟା ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଭବିଷ୍ୟତ

ମୁଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ଦୃଢ଼ତା ସହକାରେ ଘୋଷଣା କରୁଛି ଯେ ମୁଁ ସତ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ । ମୁଁ ଅଲ୍ଲାଙ୍କ କୃପାରୁ ଏହି ସଂଗ୍ରାମରେ ନିଶ୍ଚିତ ବିଜୟୀ ହେବି । ମୁଁ ମୋର ସୁଦୂରପ୍ରସାରୀ ଦୃଷ୍ଟିର ସହାୟତାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିପାରୁଛି ଯେ ପରିଶେଷରେ ସମସ୍ତେ ମୋ ସତ୍ୟର ପରିସର ଭୁକ୍ତ ହେବେ । ମୋ ପାଇଁ ଏକ ବିରାଟ ସଫଳତା ଲାଭ କରିବାର ସମୟ ଆସନ୍ତୁ । କାରଣ ମୁଁ ଯାହାକିଛି କରୁଛି ତାକୁ ସମର୍ଥନ କରି ଅନ୍ୟ ଏକ ସ୍ୱର ଶୁଣିବାକୁ ମିଳୁଛି । ମୋ ହାତକୁ ମଜଭୁତ କରିବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ଏକ ହାତ ସତତ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଅଛି । ଏହାକୁ ଅବଶ୍ୟ ସଂସାରବାସୀ ଦେଖୁନାହାନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଦେଖୁପାରୁଛି । ମୋ ଭିତରେ ଏକ ଦିବ୍ୟଶକ୍ତିର ସ୍ୱର ସ୍ୱନିତ ହେଉଛି, ଯାହା ମୋର ପ୍ରତିଟି ଶବ୍ଦକୁ ଓ ପ୍ରତିଟି ଅକ୍ଷରକୁ ଜୀବନ ଦାନ କରୁଛି । ଆକାଶରେ ଏପରି ଏକ ଅସ୍ଥିରତା ଓ ଅଲୋଡ଼ନ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ଯାହା ମୋ ଭଳି ମୁଁଠାଏ ମାଟିକୁ ଏକ କ୍ରୀଡ଼ନକ ସଦୃଶ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରାଇଛି । ବସ୍ତୁତଃ ଏହି କ୍ରୀଡ଼ନକର ଗତିବିଧିକୁ ଉପରୁ ପରିଚ୍ଛଳିତ କରାଯାଉଛି । ଯେଉଁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏଯାବତ୍ ଅନୁତାପର ଦ୍ୱାର ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇ ନାହିଁ, ସେମାନେ ଶୀଘ୍ର ଦେଖିବାକୁ ପାଇବେ ଯେ ମୁଁ ନିଜ ଇଚ୍ଛାରେ ସଂସାରକୁ ଆସି ନାହିଁ । ତେବେ ସେମାନଙ୍କର ଆଖି ଏସବୁ ଦେଖି ପାରୁଛି ତ ? କ’ଣ ତାହା ସତ୍ୟନିଷ୍ଠଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିପାରୁ ନାହିଁ ? ତେବେ ଯେଉଁମାନେ ଏହି ଦିବ୍ୟ ଆହ୍ୱାନକୁ ଅନୁଭବ କରିପାରୁ ନାହାନ୍ତି, କ’ଣ ସେମାନଙ୍କୁ ଜୀବିତ କହିବା ?

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ, ୩, ପୃ. ୪୦୩; ଅଜାଲା ଏ ଅଉହାମ, ଭାଗ ୩, ପୃ. ୫୨୩, ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ)

ନିଶ୍ଚିତ ରୁହ, ଏହି ବୃକ୍ଷକୁ ନିଜେ ଅଲ୍ଲା ଆପଣ ହସ୍ତରେ ଲଗାଇଛନ୍ତି । ସେ କଦାପି ଏହାକୁ ନଷ୍ଟ ହେବାକୁ ଦେବେ ନାହିଁ । ସେ ଏହାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକଶିତ ହେବାର ନ ଦେଖିବା ଯାଏ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବନାହିଁ । ସେ ଦେଖିବେ ଯେ ଏହା ଉପରେ ଭଲ ରୂପେ ଜଳକୁ ସିଞ୍ଚନ କରାଯାଉଛି । ସେ ଏହାର ଚରିପଟେ ଏକ ରକ୍ଷାକାରୀ ବାଡ଼ ନିର୍ମାଣ କରିବେ । ଏହି ରୂପେ ସେ ମୋର ଅନୁଗାମୀମାନଙ୍କର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଉନ୍ନତି ଓ ସମୃଦ୍ଧି ପ୍ରଦାନ କରିବେ । କ’ଣ ତୁମେମାନେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ବଳପ୍ରୟୋଗ କରିନାହିଁ ? ଯଦି ଏହି ବୃକ୍ଷ ମଣିଷକୃତ ହୋଇଥା’ନ୍ତା, ତେବେ ଏହା କେବେଠାରୁ କଟା ସରତାଣି ଓ ଏହାର ଆଉ ଚିହ୍ନବର୍ଣ୍ଣ ନଥା’ନ୍ତା ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ ୧୧, ପୃ. ୬୪; ଅନଜାମେ ଆଥମ)

ଅତିମ ବିଜୟ

ପୃଥ୍ବୀବାସୀମାନେ ଭାରୁଥୁବେ ଯେ ବୋଧହୁଏ ପରିଶେଷରେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଧର୍ମ ସାରା ପୃଥ୍ବୀରେ ବ୍ୟାପିଯିବ ଅଥବା ଶେଷରେ ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମ ସମଗ୍ର ପୃଥ୍ବୀରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବିସ୍ତାର କରିବ । କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ଅନୁମାନ ପ୍ରମାଦପୂର୍ଣ୍ଣ । ମନେରଖ, ଆକାଶରେ କୌଣସି ବିଷୟରେ ନିଶ୍ଚିତ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୃଥ୍ବୀରେ ତାହା ଘଟେ ନାହିଁ । ସ୍ୱର୍ଗର ଅଧିପତିମାନେ ମୋତେ ଜଣାଇଛନ୍ତି ଯେ ପରିଶେଷରେ ଇସଲାମ ଧର୍ମ ଲୋକମାନଙ୍କ ହୃଦୟକୁ ଜୟ କରିବ ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ : ୨୧, ପୃ. ୪୨୭; ବ୍ରାହିନ ଏ ଅହମଦିୟା; ଭାଗ ୫)

ସମଗ୍ର ମାନବସମାଜ ପାଇଁ ସେହି ଆଦରଣୀୟ ଦିବ୍ୟ ବାର୍ତ୍ତାବହ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^ଋଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କେହି ବାର୍ତ୍ତାବହ ଓ ସୁପାରିଶକାରୀ ନାହାନ୍ତି । ସୁତରାଂ ତୁମେମାନେ ସେହି ମହାମହିମ ଓ ଗୌରବମୟ ଅବତାରଙ୍କୁ ଗଭୀର ଭାବେ ପ୍ରେମ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କର ଏବଂ ଅନ୍ୟ କାହାରିକୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ତାଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଆସନ ଦିଅ ନାହିଁ । ତାହାହେଲେ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ନାମ ସ୍ୱର୍ଗରେ ମୋକ୍ଷପ୍ରାପ୍ତ ତାଲିକାରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଏ, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ତୁମମାନଙ୍କ ନାମ ମଧ୍ୟ ଲିପିବଦ୍ଧ ହେବ । ମନେରଖ, ମୋକ୍ଷପ୍ରାପ୍ତି ଏପରି ଏକ ବିଷୟ ନୁହେଁ ଯାହା କେବଳ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ମିଳେ । ବରଂ ପ୍ରକୃତ ମୋକ୍ଷ ତାହା ହିଁ ହେବ, ଯାହା ଏହି ସଂସାରରେ ନିଜ ଆଲୋକ ବିକିରଣ କରିବ । ତେବେ ମୋକ୍ଷପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି କିଏ ? ବାସ୍ତବରେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ମୋକ୍ଷ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ, ଯିଏ ବିଶ୍ୱାସ କରେ ଯେ ଅଲ୍ଲାଃ ହିଁ ସତ୍ୟ ଏବଂ ଅଲ୍ଲାଃ ଓ ମାନବସମାଜ ଭିତରେ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^ଋ ହିଁ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ସୁପାରିଶକାରୀ । ଯିଏ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ବିଶ୍ୱାସ କରେ ଯେ ଏହି ଆକାଶ ତଳେ ତାଙ୍କ ସମକକ୍ଷ ବା ସମାନ ପାହ୍ୟାର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଅବତାର ନାହାନ୍ତି ଓ ପବିତ୍ର କୁରଆନ ସହିତ ସମାନ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ନାହିଁ । ଅଧିକନ୍ତୁ ସେ ଏହା ମଧ୍ୟ ବିଶ୍ୱାସ କରେ ଯେ ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କର କୃପା ନୁହେଁ, ତେବେ ଆଉ କ'ଣ ବା ହୋଇପାରେ ? କ'ଣ ସାରା ସଂସାରକୁ ଜ୍ଞାନରେ, ବୁଦ୍ଧିରେ ଓ ବଳରେ ଜୟ କରିବା ତଥା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଉପରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠତା ଲାଭ କରିବା ଅଲ୍ଲାଃଙ୍କ ସହାୟତା ବିନା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରେ ?

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ ୧, ପୃ. ୧୧୯; ବ୍ରାହିନ ଏ ଅହମଦିୟା; ପୃ. ୧୨୬, ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ)

ହଜାର ହଜାର ବିପଦ ଓ ଅଗଣିତ ଶତ୍ରୁ ତଥା ଭୟଙ୍କର ବିରୋଧୀ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଚକ୍ରାନ୍ତ ସତ୍ତ୍ୱେ କିପରି ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^ସ ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ଯାଏ ନିଜ ଅବତାରତ୍ୱ ବା ନବୀ ପଦର ଦାବିରେ ଅଟଳ ଓ ଦୃଢ଼ ସଂକଳ୍ପ ରହିଥିଲେ, ତାହାହିଁ ପ୍ରଶିଧାନ ଯୋଗ୍ୟ । ବହୁ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଅସରନ୍ତି ଦୁଃଖ ଭୋଗ କରିଥିଲେ ଓ ଅକଥନୀୟ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ସହ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଜଣକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିରାଶ କରିଦେବା ଭଳି ଥିଲା ସେହି ଦୁଃଖ । ସେହି ଦୁଃଖର ଅନ୍ତ ନଥିଲା ବରଂ ପ୍ରତିଦିନ ତାହାର କ୍ରମଶଃ ବୃଦ୍ଧି ଘଟୁ ଥିଲା । ଯେଉଁ ଲୋକ ସାଂସାରିକ ମତଲବ ହାସଲ କରିବାକୁ ପ୍ରୟାସୀ ସେ ଦୀର୍ଘକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଏପରି ଅକଥନୀୟ ଓ ଅପରିମିତ ଦୁଃଖ ସହ୍ୟ କରିପାରିବ, ଏହା ଅଚିନ୍ତନୀୟ । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ସେ ନିଜକୁ ଅବତାର ବୋଲି ଦାବି କରିବା ଦ୍ୱାରା ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କୁ ପୂର୍ବରୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ହରାଇଲେ । ତାଙ୍କର ସେହି ଗୋଟିଏ ଦାବି ଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କୁ ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ତା' ହେଉଛି, ସେ ଶତ ସହସ୍ର ବିପତ୍ତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଲେ ଏବଂ ଅଗଣିତ ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାକୁ ନିଜ ମସ୍ତକ ଉପରେ ନିପତ୍ତିତ ହେବାକୁ ଦେଲେ, ଯାହାଫଳରେ ତାଙ୍କୁ ନିଜ ଜନ୍ମଭୂମିକୁ ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ହେଲା । ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ ଲୋକମାନେ ତାଙ୍କର ଅନୁଧ୍ୟାବନ କଲେ । ତାଙ୍କ ଗୃହ ଓ ଆସବାବକୁ ନଷ୍ଟ କରି ଦିଆଗଲା ଓ ତାଙ୍କୁ ବିଷ ପ୍ରୟୋଗ କରି ମାରିଦେବା ପାଇଁ ଅନେକ ଚେଷ୍ଟା ହେଲା । ଯେଉଁମାନ ତାଙ୍କର ଶୁଭ ମନାସୁ ଥିଲେ, ସେମାନେ ତାଙ୍କର ଅଶୁଭ କାମନା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ଓ ଯେଉଁମାନେ ବନ୍ଧୁଥିଲେ ସେମାନେ ଶତ୍ରୁ ପାଲଟିଗଲେ । ଏକ ସୁଦୀର୍ଘ କାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କୁ ଏପରି ଦୁଃଖ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭୋଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ଯେ ସେପରି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ମଧ୍ୟରେ ଦୃଢ଼ତା ସହକାରେ ତିଷ୍ଠି ରହିବା କୌଣସି ପ୍ରଚାରକ ବା ଛଳନକାରୀ ପକ୍ଷରେ ଆଦୌ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗୁନୁଖଣ୍ଡ ୧, ପୃ.୧୦୮-୧୦୯; ବ୍ରାହିନ ଏ ଅହମଦିୟା, ପୃ. ୧୧୭-୧୧୭, ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ)

اس سے یہ نور لیا بارِ خدایا ہم نے	مصطفیٰ پر ترا بے حد ہو سلام اور رحمت
دل کو وہ جام لبالب ہے پلایا ہم نے	ربط ہے جان محمد سے مری جاں کو مدام
ମୁସ୍ତଫା ପର ତେରା ବେହଦ ହୋ	ସଲାମ୍ ଔର ରହମତ୍ ।
ଉସ୍ ସେ ଯେ ନୁରୁ ଲିୟା	ବାରେ ଖୁଦାୟା ହମ୍ ନେ ॥
ରବ୍ ତ ହୈ ଜାନେ ମୁହମ୍ମଦ୍ ସେ	ମେରି ଜାଁ କୋ ମଦାମ୍ ।
ଦିଲ୍ କୋ ଓହ୍ ଜାମ୍ ଲବାଲବ୍	ହୈ ପିଲାୟା ହମ୍ ନେ ॥

ମୁସ୍ତଫା ଉପରେ ପ୍ରଭୁ ହେ
 ତା' ସଙ୍ଗେ ବିରାଜୁ ଶାକ୍ତି ହେ
 ପ୍ରକୃତରେ ତୁମ ଆଲୋକ
 ପାଇଅଛୁ ଆମେ ପ୍ରଭୁ ହେ
 ମହମ୍ମଦ ପ୍ରାଣ ସହିତ
 ଚିରକାଳ ପାଇଁ ବନ୍ଧନେ
 ପିଆଇଲି ମୋର ହୃଦକୁ
 ପୁରାଇ ପୁରାଇ ପିଆଲା

ହେଉ ତୁମ ଆଶିଷ
 କେବେ ନ ହେଉ ଶେଷ ।
 ଏହି ଧରା ପୃଷ୍ଠରେ
 ତାହାଙ୍କ କରିଆରେ ।
 ଏହି ଅଧମ ପ୍ରାଣ
 ଯୁକ୍ତ ହୋଇଛି ଜାଣ ।
 ସେହି ପାରତି ବାରେ
 ମୁହଁ ଭଲ ଭାବରେ ।

(ରୁହାନ୍ତି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ ୫, ପୃ. ୨୨୫; 'ଆଇନା ଏ କମାଲାତ ଏ ଇସଲାମ'ର କବିତା)

نام اُس کا ہے محمدؐ دلبرِ مرا یہی ہے
 لیک از خدائے برتر خیر الوریٰ یہی ہے
 اُس پہ ہر اک نظر ہے، بدرالدُّجیٰ یہی ہے
 میں جاؤں اس کے وارے بس ناخدا یہی ہے
 دیکھا ہے ہم نے اُس سے بس رہنما یہی ہے
 وہ طیب و امین ہے اس کی ثنا یہی ہے
 ہاتھوں میں شمعِ دین ہے، عین الضیاء یہی ہے
 دولت کا دینے والا فرماں روا یہی ہے
 وہ ہے میں چیز کیا ہوں بس فیصلہ یہی ہے

وہ پیشوا ہمارا جس سے ہے نور سارا
 سب پاک ہیں پیغمبر اکِ دوسرے سے بہتر
 پہلوں سے نحوتر ہے، خوبی میں اکِ قمر ہے
 پہلے تورہ میں ہارے، پارا اس نے ہیں اتارے
 وہ یارِ لا مکانی، وہ دلبرِ نہانی
 وہ آج شاہِ دین ہے، وہ تاجِ مرسلین ہے
 آنکھ اس کی دُور ہیں ہے، دل یار سے قریں ہے
 جو راز دین تھے بھارے، اُس نے بتائے سارے
 اس نور پر فدا ہوں اس کا ہی میں ہوا ہوں

(روحانی خزائن جلد ۲۰ قادیان کے آریہ اور ہم صفحہ ۴۵۶)

ଓହ୍ମ ପେଶ଼ା ହମାରା
 ନାମ ଉତ୍ସକା ହୈ ମୁହମ୍ମଦ
 ସବ୍ ପାକ୍ ହୈ ପ୍ରମମ୍ମଦ
 ଲେକ୍ ଅକ୍ ଖୁଦାଏ ବରତର
 ପହେଲୋଁ ସେ ଖୁବ୍ତର ହୈ
 ଉତ୍ ପେ ହରେକ୍ ନଜର ହୈ

ଯିସ୍ ସେ ହୈ ନୁର ସାରା ।
 ଦିଲବର୍ ମେରା ଯହି ହୈ ॥
 ଇକ୍ ଦୁସରେ ସେ ବେହତର ।
 ଖୈରୁଲ୍ ଖୁରା ଯହି ହୈ ॥
 ଖୁବି ମୋଁ ଇକ୍ କମର୍ ହୈ ।
 ବଦରୁଦ୍ ଦୁଜା ଯେହି ହୈ ॥

ପହେଲେ ତୋ ରାହଣେଁ ହାରେ
 ମେଁ ଜାଉଁ ଇସକେ ଓଠାରେ
 ଓହ ଯାରେ ଲା ମକାନୀ
 ଦେଖା ହେଁ ହମ୍ନେ ଉସସେ
 ଓହ ଆଜ୍ ଶାହେ ଦିଁ ହେଁ
 ଓହ ତୟର୍ ଓଠାଁ ହେଁ
 ଆଁଖି ଉସକି ଦୁରବିଁ ହେଁ
 ହାଥୋମେଁ ସମାଏ ଦିଁ ହେଁ
 ଯୋ ରାଜେ ଦିଁ ଥେ ଭାରେ
 ଦୌଲତ୍ କା ଦେନେ ଓଠାଲା
 ଉସ ନୁର୍ ପର୍ ଫିଦା ହୁଁ
 ଓହ ହେଁ ମେଁ ଚିଜ୍ କ୍ୟା ହୁଁ

ପାର୍ ଇସନେ ହେଁ ଉତାରେ ।
 ବସ୍ ନାଖୁଦା ଯେହି ହେଁ ॥
 ଓହ ଦିଲବରେ ନହାନୀ ।
 ବସ୍ ରହନୁମା ଯେହି ହେଁ ॥
 ଓହ ତାଜେ ମୁରସଲିଁ ହେଁ ।
 ଉସକେ ସନା ଯେହି ହେଁ ॥
 ଦିଲ ଯାରେ କରଁ ହେଁ ।
 ଏନୁଜ୍ ଜିୟା ଯହି ହେଁ ॥
 ଉସନେ ବତାଏ ସାରେ ।
 ଫରମାଁ ରଓଠା ଯହି ହେଁ ॥
 ଉସକା ହୀ ମେଁ ହୁଆ ହୁଁ ।
 ବସ୍ ଫସଲା ଯହି ହେଁ ॥

ଯାହାଙ୍କ ଜେପାତିରେ

ଜେପାତିର୍ମୟ ଧରା

ସେହି ଆମ ଦଳପତି

ନାମ ତାହାଙ୍କର

ଅଟେ ମୁହମ୍ମଦ

ମନ ମୋର ମୋହୁଛନ୍ତି ।

ପବିତ୍ର ଅଟନ୍ତି

ଅବତାର ସବୁ

ଜଣେ ଅନୁଧ୍ୟ ଉତହୁଷ୍ଟ

କିନ୍ତୁ ସେ ମହାନ

ପ୍ରଭୁଙ୍କ ନିକଟେ

ସୃଷ୍ଟି ମଧ୍ୟ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ।

ପୂର୍ବ ଅବତାର -

ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ

ଅଟନ୍ତି ସେ ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ

ଧରମ ଜୋଛନା

ତୁଳନ୍ତି ଧରାରେ

ଗୁଣରେ ଶଶାଙ୍କ ସମ ।

ସବୁରି ନଜର

ତାଙ୍କରି ଉପରେ

ହୋଇ ଯାଇଅଛି ସ୍ଥିର

ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଚନ୍ଦ୍ର ସେ

ଯାହାଙ୍କ ଜୋଛନା

କରାଏ ଅନ୍ଧାର ଦୂର ।

ପୂର୍ବ ସୂରିମାନେ	ପଥେ ଅକିଶଲେ
ପାରିକଲେ ଏକା ସେହି	
ତେଣୁ ମୋ ଜୀବନ	ତାଙ୍କରି ପଥରେ
ସମର୍ପି ଦେଉଛି ମୁହିଁ ।	
ସେ ଏକା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ	ଅତୁଳନୀୟ ସେ
ସେ ମୁନିବ , ମୁହିଁ ଭୃତ୍ୟ	
ପଥ ଦେଖାଇଲେ	ପ୍ରଭୁ ଚିହ୍ନାଇଲେ
କରି ମୋତେ କୃତକୃତ୍ୟ ।	
ସେ ପ୍ରଭୁ ଅସୀମ	ପ୍ରେମ ପ୍ରାଣ ମୟ
ପ୍ରିୟତମ ପ୍ରିୟତମ	
ତାହାଙ୍କର ସ୍ଥାନ	ତାହାଙ୍କର ସ୍ଥିତି
ହୃଦୟ କନ୍ଦରେ ମମ ।	
ମୋ ମୁନିବ ଆଜି	ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ରାଜ୍ୟେ
ରାଜାସନେ ଅଧିଷ୍ଠିତ	
ସବୁ ଅବତାର	ମଉଡ଼ମଣି ସେ
ସର୍ବ ଜନେ ସୁବିଦିତ ।	
ମୋର ମୁନିବଙ୍କ	କି ଗୁଣ ଗାଇବି
ସେ ତ ପରମ ପବିତ୍ର	
ନରନାରୀ ଅବା	ଦେଶବାସୀଙ୍କର
ବିଶ୍ୱାସ ଭାଜନ ପାତ୍ର ।	
ଦୃଷ୍ଟି ତାହାଙ୍କର	ସୁଦୂର ପ୍ରସାରୀ
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ନିକଟେ ମନ	
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଲୋକର	ଉତ୍ସ ଥାଇ ମଧ୍ୟ
ହାତେ ଧର୍ମ ଦୀପମାନ ।	
ଥିଲା ଯାହା ଗୃହ	ଧର୍ମତତ୍ତ୍ୱମାନ
ବଖାଣିଲେ ଆମ ପାଶେ	
ସେ ଥିଲେ ଧନର	ବିତରଣକାରୀ
ମହାନ ଶାସକ ଦେଶେ ।	

ବଞ୍ଚି ଫରିବି

ସେହି ଜ୍ୟୋତି ପାଇଁ

ତାଙ୍କରି କେବଳ ମୁହିଁ

ସେହି ସବୁ କିଛି

ମୁଁ ଯେ ଅକିଞ୍ଚନ

ଶେଷ ଅଭିଳାଷ ଏହି ।

(ରୁହାନ୍ନି ଖଜାଏନ୍, ଗୁନ୍ନୁଖଣ୍ଡ : ୨୦, ପୃ. ୪୫, କାଦିସ୍ତାନ ମେଁ ଆରିସ୍ତା ଖିର ହମ; ପୃ. ୪୦)

ହଜରତ ଦାଉଦ (ଅଲ୍ଲୁଃଙ୍କ ଆଶିଷ ତାହାଙ୍କ ଉପରେ ବିରାଜମାନ ହେଉ) ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^ଋଙ୍କ ପ୍ରତାପ ଓ ମହିମାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରି ଜରୁର୍ ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥର ପଢ଼ନ୍ତି ସଂଖ୍ୟା ୪୫ରେ ନିମ୍ନମତେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି ।

(୧) ପ୍ରକୃତରେ ତୁମେ ସବୁ ମଣିଷଙ୍କ ଭିତରେ ଅଧିକ ସୁନ୍ଦର । ତୁମ ଓଠରୁ ଆଶିଷ ଝରୁଛି; ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରଭୁ ତୁମକୁ ଚିରକାଳ ଭାଗ୍ୟବାନ କରାଇଛନ୍ତି ।

(୨) ହେ ବୀର ଶିରୋମଣୀ ! ନିଜ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଓ ନିଜ ଦାସ୍ତି ସହ ନିଜ ତରବାରୀକୁ ଆପଣା ଜଂଘ ଉପରେ ଝୁଲାଇ ରଖ ।

(୩) ଏବଂ ତୁମେ ନିଜ ତେଜସ୍ୱ ଦାସ୍ତିରେ ସଫଳତା ଆଡ଼କୁ ଆଗେଇ ଚଲ; ବିନମ୍ରତା ଓ ଧର୍ମନିଷ୍ଠତାକୁ ପାଥେୟ କରି ସତ୍ପଥରେ ଅଗ୍ରସର ହୁଅ; ଏବଂ ତୁମ ଦକ୍ଷିଣ ହସ୍ତ ଭୟ ସଞ୍ଚାରିତ କରି ଉତ୍ତେଜକ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବା ପାଇଁ ତୁମକୁ ପ୍ରେରଣା ଦେବ ।

(ରୁହାନ୍ନି ଖଜାଏନ୍, ଗୁନ୍ନୁଖଣ୍ଡ ୨, ପୃ. ୨୩୩-୨୩୪; ସୁରମା ଚଶମା ଏ ଆରିସ୍ତାର ଟୀକା, ପୃ. ୨୮୧-୨୮୨)

لاجرم غيرون سے دل اپنا چھڑایا ہم نے
تیرے پانے سے ہی اُس ذات کو پایا ہم نے
لاجرم در پہ ترے سر کو جھکا یا ہم نے
آپ کو تیری محبت میں مجھلایا ہم نے
جب سے دل میں یہ تیرا نقش جمایا ہم نے
تیرے بڑھنے سے قدم آگے بڑھایا ہم نے
مدح میں تیری وہ گاتے ہیں جو گایا ہم نے

اُس سے بہتر نظر آیا نہ کوئی عالم میں
شانِ حق تیرے شاکل میں نظر آتی ہے
چُھو کے دامن ترا ہر دام سے ملتی ہے نجات
دلبر! مجھ کو قسم ہے تری یکتائی کی
بخدا دل سے مرے مٹ گئے سب غیروں کے نقش
ہم ہوئے خیر اُمم تجھ سے ہی اے خیر رسل
آدمی زاد تو کیا چیز فرشتے بھی تمام

(روحانی خزائن جلد ۵ آئینہ کمالات اسلام صفحہ ۲۶۲۲۵)

ଉସ୍‌ସେ ବେହେତର ନଜର ଆୟା
 ଲାଜୁରମ୍ ଗୈରୋଁ ସେ
 ଶାନେ ହକ୍ ତେରେ ସୁମାଲଲ୍ ମେଁ
 ତେରେ ପାନେ ସେ ହି
 ଛୁକେ ଦାମନ୍ ତେରା
 ଲାଜରମ୍ ଦରପେ ତେରେ
 ଦିଲ୍‌ବରା ! ମୁଝକୋ କସମ୍ ହେ
 ଅପକୋ ତେରି ମୁହବ୍‌ବତ୍ ମେଁ
 ବଖୁଦା ଦିଲ୍ ସେ ମେରେ ମିର୍ ଗୟେ
 ଯବ୍‌ସେ ଦିଲ୍ ମେଁ ଯେ ତେରା
 ହମ୍ ହୁଏ ଝୈର ଉମମ୍ ତୁଝସେ ହା
 ତେରେ ବଦ୍‌ନେ ସେ କଦମ
 ଆଦମ୍ ଜାଦ୍ ତୋ କ୍ୟା
 ମଦାମେଁ ତେରି ଓହ୍ ଗାତେ ହେଁ

ନ କୋଇ ଆଲମ୍ ମେଁ ।
 ଦିଲ୍ ଅପନା ଛୁଡାୟା ହମନେ ॥
 ନଜର ଆତି ହେ ।
 ଉସ୍ ଜାତ୍ କୋ ପାୟା ହମନେ ॥
 ହର ଦାମ୍ ସେ ମିଲତି ହେ ନିଜାତ ।
 ସର୍ କୋ ଝୁକାୟା ହାମନେ ॥
 ତେରା ଯକ୍‌ତାଇ କା ।
 ଭୁଲାଇା ହମନେ ॥
 ସର୍ ଗୈରୋଁ କେ ନକ୍‌ଶ୍ ।
 ନକ୍‌ଶ୍ ଜମାୟା ହମନେ ॥
 ଅଏ ଝୈରେ ରସୁଲ ।
 ଆଗେ ବଜାୟା ହମନେ ॥
 ଫରିଶ୍‌ତେ ଭି ତମାମ୍ ।
 ଯୋ ଗାୟା ହମନେ ॥

ତୁମଠାରୁ ଉତ୍ତରୁଷ୍ଟ
 ଜଣେ କେହି ଅଛି ବୋଲି
 ସେଥିପାଇଁ ନିଜ ମନ
 ପ୍ରକୃତରେ ଅନ୍ୟଠାରୁ
 ଆହେ ପ୍ରିୟତମ ତୁମ
 ଅଲ୍ଲାଃତାଲାଙ୍କ ମହିମା
 କରି ତୁମକୁ ନିଜର
 କରି ମୁଁ ପାରିଛି ତାଙ୍କୁ
 ଯେତେସବୁ ପଢ଼ିଅଛି
 ସର୍ଗେ କରି ଆହେ ପ୍ରଭୁ
 ତହିଁ ହେବି ନିଶ୍ଚିତେ ମୁକ୍ତ
 ତେଣୁ ତୁମ ଦ୍ଵାରେ ଶିର
 ଆହେ ପ୍ରିୟ ତୁମ ନାମେ
 ସମଗ୍ର ଜଗତେ
 ଦିଶୁ ନାହିଁ ମୋତେ
 କରିଅଛି ଛିନ୍ନ ॥
 ସ୍ଵଭାବ ମଧ୍ୟରେ
 ମୁହିଁ ଦେଖିପାରେ
 ଅତି ଆପଣାର ॥
 ପ୍ରତାରଣା ଜାଲ
 ତୁମ ବସ୍ତ୍ରାଞ୍ଚଳ
 କରେ ଅବନତ ॥
 କରେ ମୁଁ ଶପଥ

ତାହା ଏପରି ହୃଦୟ ଯାହା ସଂସାର ପ୍ରତି ପ୍ରେମରୁ ବାତସ୍ତୁ ହେବ ଓ ତତ୍ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଏକ ଚିରନ୍ତନ ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ଆନନ୍ଦର ଅନୁକ୍ଷଣରେ ଚେଷ୍ଟାରତ ହେବ । ଏହି ଅଭିଳାଷ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାପରେ ହୃଦୟ ସେହି ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ପବିତ୍ରତମ ପ୍ରେମ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରଭୁପ୍ରେମ ଲାଭ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବ । ତୁମେମାନେ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ^ଫଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଜ୍ଞାନୁବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇଥିବାରୁ ତାହାଙ୍କର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଦାୟାଦ ଭାବରେ ଉତ୍ତରାଧିକାର ସ୍ୱତ୍ୱେ ଏ ସମସ୍ତ କଲ୍ୟାଣ ଲାଭ କରିବ ।

(ରୁହାନି ଖଜାଏନ୍, ଗ୍ରନ୍ଥଖଣ୍ଡ : ୨୨, ପୃ. ୬୪-୬୫; ହକିକତୁଲ ଓହି)

